

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24. III	20 16. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	10-3/16-1	
VEZA:		
EPA:	1054 XXV	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

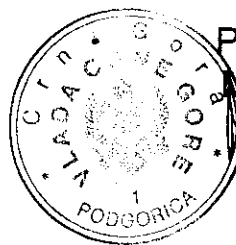
Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-3235
Podgorica, 25. januar 2016. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 28. decembra 2015. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **PAVLE GORANOVIĆ**, ministar kulture i **ŽELJKO RUTOVIĆ**, generalni direktor Direktorata za medije.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović

**CRNA GORA
MINISTARSTVO KULTURE**

PREDLOG

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA**

Podgorica, decembar 2015.godine

PREDLOG

Z A K O N O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA

Član 1

U Zakonu o elektronskim medijima ("Službeni list CG", br. 46/10, 53/11 i 6/13), u članu 3 poslije tačke 6 dodaje se nova tačka koja glasi:

„6a) primjene pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge;“.

Član 2

Član 5 mijenja se i glasi:

„Crna Gora obezbjeđuje slobodu prijema i na svojoj teritoriji ne ograničava reemitovanje audiovizuelnih medijskih usluga iz država članica Evropske unije i drugih evropskih država.

Crna Gora može privremeno odstupiti od stava 1 ovog člana samo u slučajevima propisanim ovim zakonom.“

Član 3

U članu 8 stav 1 tačka 15 mijenja se i glasi:

„15) Prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu;“.

Član 4

U članu 48 stav 2 mijenja se i glasi:

„(2) AVM uslugom se ne smije podsticati mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije.“

Član 5

U članu 54 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Imalac odobrenja za emitovanje može biti pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog ili televizijskog programa.“

Član 6

U članu 66 stav 1 riječi: „u javnom interesu“, brišu se.

Član 7

U članu 67 stav 1 riječi: „u javnom interesu“, brišu se.

Član 8

U članu 72 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Status neprofitnog emitera, u skladu sa ovim zakonom, utvrđuje se prilikom dodjele prava na emitovanje.“

Član 9

Član 74 mijenja se i glasi:

„Pružanje javnih usluga

Član 74

(1) Javni emiteri su dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

(2) Javna usluga, u smislu ovog zakona, znači:

- 1) samostalna i nezavisna proizvodnja, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći;

- 2) objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu;
- 3) proizvodnja i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi i sl.;
- 4) njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda;
- 5) proizvodnja i emitovanje programa koji izražavaju crnogorski nacionalni i kulturni identitet i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
- 6) proizvodnja i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive;
- 7) u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđivanje ravnopravnog predstavljanja političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste;
- 8) međusobna saradnja i razmjena programskih sadržaja koji su od interesa za građane Crne Gore."

Član 10

Poslije člana 74 dodaje se novi član koji glasi:

„Pružanje komercijalnih audiovizuelnih usluga

Član 74a

(1) Pored javnih usluga iz člana 74 ovog zakona, javni emiter može da obavlja i komercijalne audio i audiovizuelne usluge, i to:

- 1) prodaju programa za reklamne poruke i druge audiovizuelne komunikacije;
- 2) plasman proizvoda;
- 3) sponzorstvo;
- 4) telešoping.

(2) Obavljanje usluga iz stava 1 ovog člana mora da bude odvojeno od pružanja javnih usluga iz člana 74 ovog zakona."

Član 11

U članu 76 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Javni emiteri stiču prihode iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih izvora, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom."

Stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Vlada, odnosno jedinica lokalne samouprave i javni emiter ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa korišćenjem budžetskih sredstava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana

koja moraju da budu definisana u ugovoru, na način koji odgovara stvarnim troškovima potrebnim za realizaciju obaveza iz ovog člana i člana 74 ovog zakona.“

U stavu 5 riječi: „iz st. 2 i 3“ zamjenjuju se riječima: „iz st. 1,2 i 3“.

Član 12

Poslije člana 76 dodaje se pet novih članova koji glase:

„Ugovor o pružanju javnih usluga

Član 76a

- (1) Javne usluge iz člana 74 ovog zakona, kao i visina sredstava i izvori za njihovo finansiranje, utvrđuju se ugovorom između Vlade i nacionalnog javnog emitera, odnosno jedinice lokalne samouprave i lokalnog javnog emitera (u daljem tekstu: Ugovor).
- (2) Ugovor se zaključuje na period od tri godine, u skladu sa smjernicama makroekonomske i fiskalne politike, kod nacionalnog javnog emitera, i u skladu sa budžetskim planovima i projekcijama kod lokalnih javnih emitera.
- (3) Prije zaključivanja Ugovora, javni emiter je dužan da pripremi predlog programskih obaveza za ugovorni period i o njemu sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana, kako bi se javnost izjasnila o tome ispunjavaju li predložene programske obaveze kriterijume propisane članom 74 ovog zakona.
- (4) Ugovorom se utvrđuje vrsta i obim svih javnih usluga koje javni emiter pruža, u smislu člana 74 ovog zakona.
- (5) Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 ovog zakona, Ugovorom se definišu programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na albanskom jeziku i jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, koji su propisani u članu 76 ovog zakona.
- (6) Iznos sredstava za pružanje javnih usluga utvrđen Ugovorom, ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge direktne ili indirektne prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga. Pri utvrđivanju neto troškova pružanja javnih usluga uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge.
- (7) Predlog ugovora, nacionalni javni emiter je dužan da dostavi Vladi, odnosno lokalni javni emiter jedinici lokalne samouprave, najkasnije šest mjeseci prije isteka važećeg Ugovora.

- (8) Javni emiter je dužan da, na osnovu Ugovora, izradi i donese svake godine, a najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu, program rada i finansijski plan, kojima će se utvrditi aktivnosti i programske obaveze, kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju.
- (9) Ukoliko se Ugovor mijenja zbog programskih obaveza javnih emitera, potrebno je sprovesti postupak u skladu sa stavom 3 ovog člana.
- (10) Javni emiter je dužan da ugovor o pružanju javnih usluga i njegovu izmjenu dostavi nezavisnom regulatornom organu za oblast elektronskih medija, najkasnije 15 dana od dana njegovog zaključenja.

Sadržaj Ugovora

Član 76b

- (1) Ugovor sadrži javne usluge koje je javni emiter dužan da pruža u ugovorenom vremenskom periodu, njihovu vrstu, svrhu, programsku osnovu i broj televizijskih i radijskih programa, internet stranica i portala i uslove za pružanje drugih javnih usluga uzimajući u obzir potrebe javnosti i tehnološki razvoj elektronskih medija.
- (2) Ugovorom se utvrđuje finansiranje javnih usluga javnog emitera po godinama i izvorima, sa prikazom troškova po godinama i vrstama, kao i ovlašćenja i obaveze organa javnog emitera u odnosu na upravljanje ukupnim sredstvima predviđenim za sprovođenje Ugovora i izvještavanje o njegovom sprovođenju.
- (3) Odredbe Ugovora kojima se utvrđuje finansiranje u smislu stava 2 ovog člana moraju da budu u skladu sa pravilima o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge.

Uvođenje novih usluga

Član 76c

- (1) Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge.
- (2) Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena.

- (3) Predlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržištu . O uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje.
- (4) Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti, odnosno napravi analizu ispunjenosti kriterijuma: uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge; u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera i trajanje nove usluge.
- (5) Savjet javnog emitera dužan je da o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana u cilju prikupljanja svih relevantnih podataka potrebnih za donošenje odluke o uvođenju novih usluga.
- (6) Savjet javnog emitera dužan je da, prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga, pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija.

Odvojeno računovodstvo

Član 76č

Javni emiter je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga.

Unakrsno subvencioniranje

Član 76ć

- (1) Javni emiter ne smije da koristi sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga (unakrsno subvencioniranje).
- (2) Ukoliko javni emiter postupi suprotno stavu 1 ovog člana, Savjet javnog emitera će naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga, u skladu sa ovim zakonom. Povraćaj nezakonito utrošenih sredstava nacionalnog javnog emitera obavlja se uplatom na račun budžeta Crne Gore, a povraćaj nezakonito utrošenih sredstava lokalnog javnog emitera na račun budžeta jedinice lokalne samouprave.

- (3) Sredstva koja se ne utroše za djelatnost pružanja javnih usluga, u skladu sa Ugovorom iz člana 76a ovog zakona, a prelaze iznos od 10%, uplaćuju se na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave.
- (4) Ukoliko sredstva iz stava 3 ovog člana, tri godine prelaze iznos od 10%, Vlada i nacionalni javni emiter odnosno jedinica lokalne samouprave i lokalni javni emiter će revidirati metodologiju obračuna sredstava za usluge koje su predmet Ugovora."

Član 13

U članu 79 stav 2 mijenja se i glasi:

„(2)Javni emiteri su oslobođeni obaveze plaćanja naknade po osnovu odobrenja za emitovanje, u dijelu koji se odnosi na pružanje javnih usluga.“

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„(3)Javni emiteri su u obavezi da plaćaju dio naknade po osnovu odobrenja za emitovanje koji se odnosi na obavljanje komercijalnih djelatnosti.“

Član 14

Član 81 mijenja se i glasi:

„Imalac odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev može biti pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti telekomunikacija.“

Član 15

U članu 85 stav 3 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) Promovisanje mržnje ili diskriminacije po osnovu pola, rase, nacionalne pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, godina starosti ili seksualne orijentacije;“.

Član 16

U članu 89 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:

„(9)Prenos televizijskih filmova, kinematografskih ostvarenja i informativnih programa može biti prekinut televizijskim oglašavanjem i/ili telešopingom jednom u 30 minuta.“

Član 17

U članu 102 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti emitovanja radijskog ili televizijskog programa i koje namjerava da za emitovanje tog programa koristi elektronske komunikacione mreže bez upotrebe radio-difuznih frekvencija;“.

U stavu 2 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) važeći dokaz o upisu u registar nadležnog organa za obavljanje djelatnosti emitovanja radijskog ili televizijskog programa;“.

Član 18

U članu 107 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Odobrenje za emitovanje se izdaje na period od deset godina.“

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Izuzetno, odobrenje iz stava 1 ovog člana može se izdati i na duži period, ukoliko emiter značajno investira u infrastrukturu iz sopstvenih sredstava.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

Član 19

U članu 136 stav 1 riječi: „komercijalnih emitera“ zamjenjuju se riječima: „komercijalnih televizijskih emitera i neprofitnih emitera“.

U stavu 2 riječi: „komercijalnih emitera koji su od javnog interesa“ zamjenjuju se riječima: „komercijalnih televizijskih emitera i neprofitnih emitera“.

Član 20

U članu 139 stav 1 tačka 1 al. 5 i 6 brišu se.

Član 21

Član 145 briše se.

Član 22

Poslije člana 149 dodaje se novi član koji glasi:

„Važenje odobrenja za emitovanje

Član 149a

Odobrenja za emitovanje izdata do početka primjene ovog zakona važe do isteka roka na koji su izdata.“

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2017.godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Evropske unije, kao jedna od prioritarnih obaveza Crne Gore, definisana je obaveza uskladjivanja medijskog zakonodavstva sa evropskom pravnom tekovinom, shodno dinamici predviđenoj strateškim dokumentima pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Zakon o elektronskim medijima usvojen je u Skupštini jula 2010.godine. Cilj zakona je usklađivanje sa evropskim standardima medijske oblasti, prvenstveno Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama. Navedeni zakon je u Analitičkom izvještaju, pratećem dokumentu uz Mišljenje EK o članstvu Crne Gore u EU iz novembra 2010.godine, ocijenjen kao „dobra osnova za razvoj i regulisanje javnih emitera i šire posmatrano za nezavisnost i profesionalnost medija“, kao i da je „u velikoj mjeri usklađen sa Direktivom o audio-vizuelnim medijskim uslugama“.

Navedenim zakonom, pružanje audiovizuelnih medijskih usluga u Crnoj Gori usklađuje se sa evropskim propisima i standardima, prvenstveno sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta o uslugama audiovizuelnih medija i Preporukom br. R (2000) 23 o nezavisnosti i funkcijama regulatornih organa u oblasti radio-difuzije. Zakon je takode usklađen sa odredbama ratifikovanih međunarodnih konvencija, prvenstveno Konvencijom o prekograničnoj televiziji.

Zakonom se na jasan način regulišu:

- Pitanja nadležnosti, uslovi i transparentan postupak izdavanja odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev
- Status AEM kao nezavisnog regulatora, njene nadležnosti i njena politička, finansijska i institucionalna nezavisnost
- i druga pitanja od značaja za oblast pružanja AVM usluga u skladu sa međunarodnim konvencijama i standardima

Centralno pitanje, tj.ostvarivanje prava na slobodu izražavanja kao jednog od najznačajnijih političkih kriterijuma u evropskoj agendi, ispoštovano je kroz ravnopravnost i transparentnost u uslovima i pristupu korišćenja frekvencija, propisanih portfeljom nezavisnog regulatornog tijela u Crnoj Gori, kojem se zakonski garantuje politička, finansijska i

institucionalna nezavisnost, sa modelom koji daje značajnu ulogu civilnom sektoru u konstituisanju Savjeta.

Međutim, otvaranjem pregovaračkih poglavlja 10 – Informaciono društvo i mediji i 23 – Pravosuđe i temeljna prava, Ministarstvo kulture pristupilo je ispunjavanju preporuka Evropske komisije na Predlog zakona o elektronskim medijima iz 2010.godine koje su se odnosile na tehničke detalje dopune određenih članova Zakona u cilju potpunog usklađivanja Zakona o elektronskim medijima sa Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama iz 2010.godine. Cijenimo da je implementacijom navedenih preporuka Zakon u potpunosti usaglašen sa Direktivom 2010/13/EU od 10. marta 2010. godine o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktivom o audiovizuelnim medijskim servisima).

Osim navedenog, razlog za izmjenu zakona je i potreba usklađivanja zakonskog teksta kojim se, između ostalog, reguliše rad nacionalnog javnog emitera i lokalnih javnih emitera, sa pravilima državne pomoći u oblasti javnih radio-difuznih usluga jer se Crna Gora, u kontekstu usklađivanja njene pravne tekovine sa pravnom tekovinom Evropske unije, između ostalog, obavezala da će u okviru pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija, implementirati pravila o državnoj pomoći za javne emitere saglasno Saopštenju Evropske komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1).

U Saopštenju Evropske komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1) državama se preporučuje da u okviru zakona kojima se reguliše rad javnih emitera, implementiraju sljedeća pravila, prema kojima:

- privrednom društvu mora biti eksplicitno povjereno pružanje javnih usluga od strane države, posredstvom službenog sporazuma o povjeravanju vršenja javnih usluga
- iznos javne naknade ne može biti veći od neto troškova definisane usluge emitovanja, uzimajući u obzir direktne ili indirektne prihode po osnovu pružanja usluge emitovanja
- ukoliko je javni servis angažovan u okviru komercijalnih aktivnosti, neophodno je jasno i primjereno razdvajanje između usluga od javnog interesa i komercijalnih audiovizuelnih usluga, uključujući jasno razdvojeno računovodstvo
- uvođenje značajno novih usluga zahtijeva prethodno sprovođenje testa javne vrijednosti uvođenja navedenih usluga

Navedena pravila predstavljaju minimum zahtjeva u oblasti državne pomoći za javne radio-difuzne usluge koja moraju biti implementirana u crnogorsko zakonodavstvo kako bi se ispunili uslovi za otvaranje pregovora u poglavlju 8 – Konkurencija.

III.USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima usaglašen je sa Direktivom 2010/13/EU od 10.marta 2010.godine o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga i Saopštenjem Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima predložena je izmjena člana 3 Zakona kojim su definisana načela na osnovu kojih se uređuju odnosi u oblasti AVM usluga na način, što se, kao novo načelo uvodi i primjena pravila o državnoj pomoći za radio-difuzne usluge. Odnosi u AVM oblasti usklađuju se i sa Saopštenjem Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1), te je, imajući u vidu navedeno, potrebno uskladiti odredbe Zakona o elektronskim medijima sa navedenim Saopštenjem, odnosno normirati obavezu tumačenja navedenog zakona u duhu pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge.

U članu 2 Predloga zakona predložena je izmjena člana 5 Zakona pod naslovom „Sloboda prijema i reemitovanja AVM usluga“, zbog potrebe usklađivanja navedenog člana Direktivom o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim servisima) 2010/13/EU.

U članu 3 Predloga zakona predložena je izmjena člana 8 stava 15 Zakona, na način što se termin „*prikriveno oglašavanje*“ zamjenjuje terminom „*prikrivena audiovizuelna komunikacija*“. Shodno obavezi usaglašavanja crnogorskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, na ovaj način vrši se usklađivanje terminologije iz člana 8 Zakona o elektronskim medijima sa terminologijom iz Direktive o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim servisima) 2010/13/EU.

U članu 4 predložena je izmjena člana 48 stava 2 Zakona u cilju harmonizacije sa članom 6 Direktive o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim servisima) 2010/13/EU.

U članu 5 Predloga zakona predložena je izmjena člana 54 Zakona kako bi se zakon usaglasio sa važećim sistemom registracije pravnih lica za obavljanje privredne djelatnosti.

U članovima 6 i 7 Predloga zakona predloženo je usaglašavanje teksta sa definicijom - javnih usluga, imajući u vidu da je, shodno Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1), definicija javnog interesa zamijenjena definicijom javnih usluga.

U članu 8 Predloga zakona predložena je izmjena člana 72 stava 1 Zakona u cilju stvaranja normativnih uslova za dodjeljivanje statusa neprofitnog emitera i bez javnog konkursa za dodjelu prava na korišćenje radio-difuznih frekvencija za emitovanje radijskog ili TV programa. Predloženim rješenjem se stvaraju mogućnosti da se ovaj status dodijeli i neprofitnom emiteru koji ne namjerava da za emitovanje programa koristi radio-difuzne frekvencije već program emituje isključivo posredstvom drugih tehnoloških platformi sa uslovnim pristupom (kablovska, IPTV, satelitska i sl.).

U članu 9 Predloga zakona predviđena je izmjena člana 74 Zakona zbog potrebe prilagođavanja definicije javnih audiovizuelnih usluga koje javni emiteri pružaju sa Saopštenjem Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1).

U članu 10 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 74a zbog potrebe definisanja komercijalnih audiovizuelnih usluga koje javni emiteri pružaju, a sve u cilju stvaranja normativnih pretpostavki za jasno razdvajanje javnih od komercijalnih audiovizuelnih usluga i

time, u konačnom, stvaranja uslova za vođenje odvojenog računovodstva što je jedna od glavnih obaveza iz Saopštenja Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1).

U članu 11 Predloga zakona predložena je izmjena člana 76 Zakona u cilju prilagođavanja sistema finansiranja javnih emitera sa pravilima o državnoj pomoći.

U članu 12 Predloga zakona predloženo je uvođenje pet novih članova 76a, 76b, 76c, 76d, 76e. Navedenim članovima se, u skladu sa obavezom iz Saopštenja Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1) reguliše procedura vezano za akt o povjeravanju vršenja javnih usluga, uvođenje novih usluga na tržište, vođenje odvojenog računovodstva kao i unakrsno subvencioniranje. Članom 76a preciziraju se detalji akta - ugovora o povjeravanju vršenja javnih usluga koji zaključuju Vlada Crne Gore i nacionalni javni emiter (u Saopštenju je definisana obaveza postojanja službenog akta između države i preduzeća zaduženog za vršenje javnih usluga) odnosno jedinica lokalne samouprave i lokalni javni emiter, a koji mora sadržati programske obaveze iz člana 74 i 76 Zakona o elektronskim medijima, kao i visinu sredstava i izvor za njihovo finansiranje. Članom 76a je dodatno previđeno i sprovođenje javne rasprave kako bi se građanima omogućilo da ocijene da li programske obaveze predložene od strane javnog emitera zadovoljavaju zakonom definisane kriterijume. Članom 76b definisano je šta predstavlja sadržaj ugovora o vršenju javnih usluga. U Saopštenju je navedeno da nije dovoljno da država samo službeno zaduži javnog emitera za pružanje javnih usluga već je potrebno da usluge pruža na način predviđen službenim sporazumom između države i javnog preduzeća, kako bi se osigurao potreban standard kvaliteta i transparentnost utroška javnih sredstava dodijeljenih javnim emiterima za vršenje usluga od javnog interesa. Država pristupnica je dužna da se u formi poštovanja ukupne nezavisnosti javnih emitera pojavi pred građanima kao garant ispunjenja obaveza pružanja javne usluge u obliku i prema načinu koji dostavi javni emiter. Članom 76c je saglasno Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1) predviđena procedura prilikom uvođenja novih usluga javnog emitera na tržište. Kada je riječ o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga, Predlogom je, na bazi kriterijuma iz Saopštenja, definisana značajno nova audiovizuelna usluga i kriterijumi za njeno uvođenje, kao i nadležno tijelo za sprovođenje testa javne vrijednosti značajno nove usluge koja mora zadovoljiti tržišne, finansijske i druge uslove. Članom 76d definisana je obaveza vođenja odvojenog računovodstva za javne usluge odnosno jasno razdvajanje sredstava javnih i komercijalnih audiovizuelnih usluga. Obaveza vođenja odvojenog računovodstva je jedan od ključnih kriterijuma iz Saopštenja jer se njime obezbjeđuje transparentnost i odgovornost pri utrošku javnih sredstava. Vođenje odvojenog računovodstva predstavlja neophodni sigurnosni mehanizam koji sprečava da dode do situacije unakrsnog subvencioniranja (finansiranja komercijalnih usluga javnim novcem) i prekomjerne naknade. Dodatno, obaveza vođenja odvojenog računovodstva za preduzeća kojima su dodijeljena posebna ili ekskluzivna prava ili im je povjereno vršenje javnih usluga definisana je i Direktivom o transparentnosti javnih preduzeća. Članom 76e predviđena je efektivna finansijska kontrola koja ima za cilj sprečavanje mogućeg unakrsnog subvencioniranja – utroška javnih sredstava za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga.

U članu 13 predložena je izmjena člana 79 Zakona u cilju usklađivanja vremenskog trajanja odobrenja za emitovanje sa pravilima o državnoj pomoći, shodno kojima se odobrenje za emitovanje izdaje na period od 10 godina, osim u situacijama kada je emiter uložio značajna sredstva u infrastrukturu kada se rok produžava do realizacije navedenih aktivnosti. Dodatno, navedenim članom je, u skladu sa pravilima o državnoj pomoći, a zbog činjenice da javni emiteri

mogu obavljati i komercijalnu djelatnost, definisano da su javni emiteri oslobođeni obaveze naknade troškova za odobrenje za emitovanje u dijelu koji se odnosi na pružanje javnih usluga a da su dužni da pokriju iz sredstava ostvarenih komercijalnom djelatnošću, dio troškova za odobrenje za emitovanje zbog obavljanja komercijalne djelatnosti.

U članu 14 Predloga zakona predložena je izmjena člana 81 Zakona u cilju usklađivanja sa važećim sistemom registracije pravnih lica za obavljanje privredne djelatnosti.

U članu 15 Predloga zakona predložena je izmjena člana 85 stav 3 tačka 2 Zakona u cilju usklađivanja navedenog teksta zakona sa Direktivom o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim servisima) 2010/13/EU.

U članu 16 Predloga zakona predložena je izmjena člana 89 Zakona uvođenjem stava 9 u cilju definisanja obaveze emiterima da televizijski, kinematografski i informativni program može biti prekinut televizijskih oglašavanjem jednom u 30 minuta, u skladu sa Direktivom o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim servisima) 2010/13/EU.

U članu 17 Predloga zakona predložena je izmjena člana 102 stav 1 tačke 1 i stav 2 tačke 1 u cilju usklađivanja sa važećim sistemom registracije pravnih lica za obavljanje privredne djelatnosti.

U članu 18 Predloga zakona predložena je izmjena člana 107 radi uvođenja novog stava 2 kojim se skraćuje trajanje odobrenja za emitovanje sa 15 na 10 godina u cilju usklađivanja sa pravilima o državnoj pomoći, saglasno predlozima eksperata za državnu pomoć.

U članu 19 Predloga zakona predložena je izmjena člana 136 u cilju preciziranja da pravo apliciranja za sredstva Fonda za podsticanje medijskog pluralizma imaju komercijalni televizijski emiteri i neprofitni radio i televizijski emiteri jer je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima uspostavljen Fond za podršku komercijalnim radio emiterima. Na ovaj način stvorena je mogućnost da za sredstva Fonda za podsticanje medijskog pluralizma mogu da apliciraju neprofitni radio i televizijski emiteri čime se otvara prostor za podršku emiterima čija je djelatnost neprofitnog karaktera.

U članu 20 Predloga zakona predloženo je usaglašavanje Zakona o elektronskim medijima sa pravima i obavezama vezanim za političko oglašavanje koje je propisano Zakonom o izboru odbornika i poslanika.

U članu 21 predloženo je brisanje člana 145 Zakona jer Zakon o upravnom postupku treba da bude pravilo a ne izuzetak jer su u navedenom zakonu propisane procedure kada su u pitanju upravne radnje.

U članu 22 Predloga zakona predloženo je uvođenje člana 149a zbog potrebe usklađivanja trajanja odobrenja za emitovanje izdatih do početka primjene ovog zakona imajući u vidu da su ovim Predlogom eksperti za državnu pomoć predložili, rukovodeći se pravilima o državnoj pomoći, skraćivanje roka trajanja odobrenja za emitovanje sa 15 na 10 godina.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u budžetu Crne Gore.

PREGLED ODREDBI ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA KOJE SE MIJENJAJU

Načela

Član 3

Uređivanje odnosa u oblasti AVM usluga zasniva se na načelima:

- 1) slobode, profesionalizma i nezavisnosti;
- 2) zabrane svakog oblika cenzure;
- 3) uravnoteženog razvoja javnih i komercijalnih pružalaca AVM usluga;
- 4) slobodnog i ravnopravnog pristupa svim AVM uslugama;
- 5) razvoja konkurencije i pluralizma;
- 6) primjene međunarodnih standarda;
- 7) objektivnosti, zabrane diskriminacije i transparentnosti.

Sloboda prijema i reemitovanja AVM usluga

Član 5

Crna Gora obezbjeđuje slobodu prijema i reemitovanja AVM usluga iz država članica Evropske Unije i drugih evropskih država potpisnica Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji, a može u pojedinim slučajevima ograničiti slobodu prijema i reemitovanja, u skladu sa međunarodnim ugovorima i ovim zakonom.

Značenje izraza

Član 8

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) AVM usluga je usluga koja je pod uređivačkom odgovornošću pružaoca usluge, čija je osnovna namjena emitovanje programa za informisanje, zabavu ili obrazovanje opšte javnosti putem elektronskih komunikacionih mreža, a može biti u obliku elektronskog medija (radijski ili televizijski program), AVM usluge na zahtjev i komercijalne audiovizuelne komunikacije;
- 2) pružalac AVM usluge je pravno ili fizičko lice koje ima uređivačku odgovornost za izbor sadržaja AVM usluge i organizaciju njenog pružanja;
- 3) elektronski medij (linearna AVM usluga) je radijski ili televizijski program koji predstavlja skup informacija u vidu slike i/ili tona ili njihova kombinacija (audio-vizuelni sadržaj) organizovanih u jednu cjelinu, pod zajedničkim nazivom, sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih, socijalnih i drugih potreba javnosti, kojom se omogućava simultano slušanje i/ili gledanje programskih sadržaja na osnovu programskog rasporeda/šeme;
- 4) emiter je pružalac AVM usluge koji je registrovan za radio i televizijsku djelatnost i kome je, u skladu sa ovim zakonom, izdato odobrenje za emitovanje televizijskog i/ili radijskog programa;
- 5) programski sadržaj je niz pokretnih slika sa ili bez zvuka koji čini cjelinu unutar programske šeme ili kataloga ustanovljenog od strane pružaoca AVM usluge, a čiji su forma i sadržaj uporedivi sa formom i sadržajem televizijskog ili radijskog programa;

6) uređivačka odgovornost je sprovođenje kontrole nad izborom programa i nad njihovom organizacijom hronološki, u slučaju emitovanja televizijskog ili radijskog programa, ili kataloški, u slučaju AVM usluga na zahtjev;

7) programska osnova je dokument koji sadrži programsku šemu kojom se određuju: (1) vrste programskih sadržaja, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, (2) učešće pojedinih grupa sadržaja, (3) maksimalno učešće oglasnih i sponzoriranih sadržaja i (4) udio sopstvene produkcije;

8) AVM usluga na zahtjev (nelinearna ili zaštićena AVM usluga) je usluga kojom se omogućava prijem radio i/ili televizijskog programa na osnovi pojedinačnog zahtjeva korisnika i kataloga programa odabranih od strane pružaoca AVM usluge, a koja je dostupna isključivo na osnovu korisničkog ugovora ili drugog oblika prethodne individualne autorizacije;

9) pružalac AVM usluge na zahtjev je fizičko ili pravno lice registrovano za djelatnost telekomunikacija kome je, u skladu sa ovim zakonom, izdato odobrenje za distribuciju radijskih i/ili televizijskih programa ili drugih AVM usluga na zahtjev;

10) multipleks je standardizovani skup digitalnih signala koji sadrži više radijskih i/ili televizijskih programa i/ili drugih podataka koji se istovremeno prenose u jednom radio frekvencijskom kanalu;

11) katalog programa je dokument koji sadrži listu radijskih i/ili televizijskih programa ili drugih programskih sadržaja u okviru usluge pružaoca AVM usluge na zahtjev kojom se kao objedinjeni uslužni paket programa nude pretplatniku posredstvom elektronskih komunikacionih mreža;

12) pretplatnik je lice koje na osnovu ugovora sa pružaocem AVM usluge na zahtjev koristi njegove usluge i za to plaća posebnu naknadu, odnosno pretplatu;

13) komercijalna audiovizuelna komunikacija je AVM usluga koja podrazumijeva uključivanje u program skupa slika sa ili bez zvuka, namijenjenih: (a) direktnom ili indirektnom promovisanju robe, usluga ili imidža fizičkog ili pravnog lica koje obavlja neku privrednu aktivnost, uz određenu finansijsku ili sličnu nadoknadu ili (b) samopromovisanju;

14) radio ili televizijsko oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu;

15) prikriveno oglašavanje je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom;

16) telešoping je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva pružanje direktne ponude za prodaju proizvoda i usluga, uz nadoknadu;

17) sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja AVM usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radijskih i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge;

18) plasman proizvoda je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja se sastoji od isticanja unutar programa (uključivanjem ili pominjanjem) nekog proizvoda, usluge ili njihovog trgovinskog znaka, uz određenu finansijsku ili sličnu naknadu;

- 19) elektronske publikacije su urednički oblikovane internet stranice i/ili portali koji sadrže elektronske verzije štampanih medija i/ili informacije iz medija na način da su dostupni širokoj javnosti bez obzira na njihov opšteg;
- 20) zaštićena usluga je AVM usluga čiji je prijem u nekodiranom obliku uslovljen zaključenjem korisničkog ugovora ili drugim oblikom prethodne individualne autorizacije (uslovni pristup);
- 21) mjere uslovnog pristupa: tehnologija, uređaj ili njihov dio koji su projektovani ili prilagođeni da omoguće ili ograniče pristup zaštićenoj usluzi;
- 22) prateća usluga za uslovni pristup: usluga koja podrazumijeva instalaciju, održavanje ili zamjenu mjera uslovnog pristupa, kao i pružanje komercijalnih audiovizuelnih komunikacionih usluga u vezi sa njima ili zaštićenim uslugama.

Zabrana Član 48

- (1) Zabranjeno je pružanje AVM usluga koje ugrožavaju ustavni poredak i nacionalnu bezbjednost.
- (2) AVM uslugom se ne smije podsticati, omogućavati podsticanje ili širiti mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeda, rodnog identiteta ili polne orijentacije.
- (3) Zabranjeno je objavljivanje informacije kojom se otkriva identitet maloljetnika do 18. godine života uključenog u slučajeve bilo kojeg oblika nasilja, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac, niti iznositi pojedinosti iz porodičnih odnosa i privatnog života djeteta.

Uslovi za emitovanje radijskog i televizijskog programa Član 54

- (1) Imalac odobrenja za emitovanje može biti pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa, odnosno nadležnog suda za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog ili televizijskog programa.
- (2) Za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, pored uslova propisanih članom 4 stav 1 ovog zakona, pružalac AVM usluge mora ispunjavati posebne tehničke, prostorne i kadrovske uslove.
- (3) Provjera ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana sprovodi se u okviru redovnog inspeksijskog nadzora, nakon izdavanja odobrenja za emitovanje.
- (4) Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Savjet.

Događaji od posebnog značaja za javnost Član 66

- (1) Emiter televizijskog programa koji je u nadležnosti Crne Gore ne smije koristiti isključiva prava koja je kupio nakon stupanja na snagu ovog zakona, na način da znatnom dijelu javnosti u državi članici Evropske Unije ili državi potpisnici međunarodnog ugovora koji obavezuje Crnu Goru uskrati mogućnost praćenja događaja koji su od posebnog značaja za javnost i koji su u

skladu sa njenim nacionalnim zakonodavstvom određeni za cjelokupan ili djelimičan direktan prenos ili, gdje je to neophodno ili primjereno u javnom interesu iz objektivnih razloga, za cjelokupan ili djelimičan odloženi prenos na televiziji slobodnog pristupa.

(2) Emiter ne može ostvariti isključivo pravo prenosa događaja od posebnog značaja za javnost u Crnoj Gori ukoliko ne može obezbijediti mogućnost praćenja takvog događaja putem direktnog prenosa ili odloženog prenosa na televizijskom programu sa slobodnim pristupom za najmanje 60% stanovništva u Crnoj Gori ili je za praćenje tog programa potrebno dodatno plaćanje.

(3) Više elektronskih medija mogu ostvariti isključivo pravo prenosa događaja od posebnog značaja za javnost u Crnoj Gori ukoliko umrežavanjem obezbijede kvalitetan prijem televizijskog programa za najmanje 85% stanovništva u Crnoj Gori.

Lista događaja od posebnog značaja za javnost u Crnoj Gori

Član 67

(1) Savjet utvrđuje listu nacionalnih ili stranih događaja od posebnog značaja za javnost u Crnoj Gori, za koje određuje da li treba da budu u cjelini ili djelimično dostupni za direktan prenos ili, gdje je to neophodno ili primjereno u javnom interesu iz objektivnih razloga, u cjelosti ili djelimično odloženo emitovani.

(2) Savjet je dužan da o listi iz stava 1 ovog člana odmah obavijesti Evropsku komisiju, Stalni komitet za prekograničnu televiziju i države potpisnice Evropske konvencije o prekograničnoj televiziji i međunarodnih ugovora koji obavezuju Crnu Goru.

Neprofitni emiter

Član 72

(1) Status neprofitnog emitera, u skladu sa ovim zakonom, utvrđuje Savjet prilikom donošenja odluke o dodjeli prava na emitovanje.

(2) Na postupak izdavanja i oduzimanja odobrenja za emitovanje neprofitnim emiterima shodno se primjenjuju odredbe čl. 98 do 115 ovog zakona.

(3) Neprofitni emiteri mogu biti samo obrazovne ustanove, vjerske, studentske, učeničke i nevladine organizacije registrovane najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva za sticanje statusa neprofitnog emitera.

(4) Neprofitni emiter je emiter koji dnevno objavljuje najmanje 50% sopstvene proizvodnje informativnih, kulturnih, obrazovnih i zabavnih sadržaja, pri čemu najmanje 25% dnevne produkcije mora služiti zadovoljavanju informativnih, obrazovnih, naučnih, stručnih, umjetničkih, kulturnih i drugih potreba javnosti.

(5) Na neprofitne emitere primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na programske obaveze javnih emitera.

(6) Sredstva za rad neprofitnog emitera mogu se obezbjeđivati iz donacija, priloga građana, sponzorstava i iz drugih izvora prihoda, u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje osnivanje i djelatnost nevladinih organizacija.

(7) Neprofitni emiteri su oslobođeni obaveze plaćanja naknade po osnovu odobrenja za emitovanje.

(8) Dobit od djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i/ili televizijskog programa neprofitni emiter može koristiti samo za unaprjeđenje i razvoj sopstvene djelatnosti.

Ostvarivanje javnog interesa

Član 74

(1) Javni emiteri su dužni da proizvode i emituju radijske i/ili televizijske programe sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

(2) U cilju ostvarivanja javnog interesa u oblasti informisanja javni emiteri su dužni da:

1) samostalno i nezavisno proizvode, uređuju i emituju programe koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći;

2) objektivno i pravovremeno informišu javnost o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu;

3) proizvode i emituju programe namijenjene različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi i dr.;

4) njeguju kulturu javne komunikacije i jezičke standarde;

5) proizvode i emituju programe koji izražavaju crnogorski nacionalni i kulturni identitet i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

6) proizvode i emituju programe na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive;

7) u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđuju ravnopravno predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste;

8) međusobno sarađuju i razmjenjuju programske sadržaje koji su od interesa za građane Crne Gore.

Finansiranje javnih emitera

Član 76

(1) Javni emiteri stiču prihode iz dijela opštih prihoda budžeta Crne Gore, odnosno dijela opštih prihoda

budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih izvora u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

(2) Budžetom Crne Gore, odnosno budžetom jedinice lokalne samouprave obezbjeđuje se dio finansijskih sredstava za ostvarivanje Ustavom i zakonom zajemčenih prava građana na informisanje, bez diskriminacije, po osnovu programskih sadržaja koji su značajni za:

1) ostvarivanje prava na javno informisanje i obavješćavanje građana Crne Gore, ostvarivanje prava pripadnika manjinskih naroda u Crnoj Gori i pripadnika drugih manjinskih nacionalnih zajednica i crnogorskih zajednica u inostranstvu,

2) ostvarivanje ljudskih i političkih prava građana i unaprjeđivanje pravne i socijalne države i civilnog društva;

3) razvoj kulture, nauke, obrazovanja i umjetnosti;

4) očuvanje crnogorskog nacionalnog i kulturnog identiteta i kulturnog i etničkog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;

- 5) podsticanje kulturnog stvaralaštva;
- 6) informisanje lica oštećenog sluha i vida.
- (3) Radi ostvarivanja prava iz stava 2 ovog člana, budžetom Crne Gore, odnosno budžetom jedinice lokalne samouprave obezbjeđuje se dio finansijskih sredstava za programske sadržaje na albanskom i romskom jeziku.
- (4) Organ državne uprave nadležan za poslove medija, u ime Vlade, odnosno nadležni organ lokalne uprave i javni emiter ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa korišćenjem sredstava iz st. 2 i 3 ovog člana.
- (5) Način i uslovi obezbjeđivanja sredstava iz st. 2 i 3 ovog člana ne smiju uticati na uredničku nezavisnost i samostalnost javnog emitera.
- (6) Ugovor iz stava 4 ovog člana objavljuje se na način propisan osnivačkim aktom javnog emitera i dostavlja se Agenciji na uvid.
- (7) Budžetom Crne Gore, odnosno budžetom jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju se sredstva za pokriće troškova prenosa i emitovanja programa javnih emitera putem zemaljskih radio-difuznih sistema.

Odobrenje za emitovanje javnog emitera

Član 79

- (1) Javni emiter stiče pravo na emitovanje radijskog i/ili televizijskog programa na osnovu zahtjeva za izdavanje odobrenja za emitovanje.
- (2) Javni emiteri su oslobođeni obaveze plaćanja naknade po osnovu odobrenja za emitovanje.

Status pružaoca AVM usluge na zahtjev

Član 81

Imalac odobrenja za pružanja AVM usluga na zahtjev može biti pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa, odnosno nadležnog suda za obavljanje djelatnosti telekomunikacija.

Zabranjene aktivnosti u vezi sa pružanjem komercijalnih audiovizuelnih komunikacija

Član 85

- (1) Zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- (2) U komercijalnoj audiovizuelnoj komunikaciji zabranjeno je upućivanje poruka čijim bi se emitovanjem moglo uticati na podsvijest i koje predstavljaju manipulaciju ili su štetne u socijalnom i emocionalnom smislu.
- (3) Posredstvom komercijalne audiovizuelne komunikacije zabranjeno je:
 - 1) ugrožavanje ljudskog dostojanstva;
 - 2) promovisanje diskriminacije po osnovu pola, rase, nacionalne pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, godina starosti ili seksualne orijentacije;
 - 3) podsticanje ponašanja koje ugrožava zdravlje ili život ljudi;
 - 4) podsticanje ponašanja koje ugrožava životnu sredinu;
 - 5) upotrebljavanje vizuelnih i audio formi, sadržaja ili elemenata koji su prepoznatljivi za važne vijesti ili saopštenja (dnevnik, vijesti, itd.);

- 6) korišćenje prepoznatljivosti nekog programa sa namjerom da se dovede gledalac ili slušalac u zabludu da gleda ili sluša taj program;
 - 7) diskreditovanje ili omalovažavanje konkurenta, njegovog proizvoda ili usluge;
 - 8) predstavljanje konkurentskog proizvoda ili usluge kao loše imitacije ili reprodukcije;
 - 9) korišćenje djelova nekog programa (naslov, logo, muzika i sl.);
 - 10) kopiranje oglasnog sadržaja drugog oglašivača, njegove aktivnosti, proizvoda ili usluge;
 - 11) neovlašćeno upotrebljavanje zaštitnog znaka ili drugog obilježja kojim se prepoznaje konkurent;
 - 12) korišćenje scena smrti, povređivanja, nasilja ili uništavanja objekata i prirode.
- (4) Zabranjeno je oglašavanje prodaje i kupovine organa ili tkiva ljudskog tijela za transplantaciju ili transfuziju.
- (5) Zabranjeni su svi oblici komercijalnih audiovizuelnih komunikacija koji promovišu duvan i duvanske proizvode, opojne droge, oružje, streljiva i pirotehnička sredstva i promet roba i usluga zabranjenih zakonom.
- (6) Komercijalne audiovizuelne komunikacije koje promovišu alkoholna pića ne smiju biti usmjerene na maloljetnike i ne smiju podsticati konzumiranje takvih pića.
- (7) Zabranjene su komercijalne audiovizuelne komunikacije koje promovišu medicinske proizvode koji su dostupni samo na ljekarski recept ili postupke i metode liječenja koji nijesu u skladu sa posebnim zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Izdavanje odobrenja za emitovanje po zahtjevu

Član 102

(1) Agencija izdaje odobrenje za emitovanje na osnovu zahtjeva koji podnosi:

1) pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa, odnosno nadležnog suda za obavljanje djelatnosti emitovanja radijskog ili televizijskog programa i koje namjerava da za emitovanje tog programa koristi elektronske komunikacione mreže bez upotrebe radio-difuznih frekvencija;

2) javni emiter.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

1) važeći dokaz o upisu u registar nadležnog organa, odnosno nadležnog suda za obavljanje djelatnosti emitovanja radijskog ili televizijskog programa;

2) ovjerena kopija osnivačkog akta i statuta;

3) šematski prikaz organizacije i sistematizacije poslova kojom podnosilac prijave namjerava da obezbijedi tehničke i programske zahtjeve za proizvodnju i emitovanje programa;

4) programska osnova sa podacima o obimu i strukturi programskih sadržaja (raznovrsnost, učešće sopstvene proizvodnje, evropskih audiovizuelnih radova, nezavisne produkcije) i identifikacionim znakom;

5) dokaz da se pred nadležnim sudom ne vodi postupak protiv pravnog lica podnosioca prijave, odnosno protiv odgovornog lica podnosioca prijave za djelo zloupotrebe službenih ovlašćenja ili krivičnih djela u privredi ili za djela za koja je zapriječena kazna zatvora;

6) projekat studijske tehnike.

(3) O zahtjevu za dodjelu prava na emitovanje iz st. 1 i 2 ovog člana odlučuje direktor Agencije rješenjem koje donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana dozvoljena je žalba Savjetu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(5) O žalbi iz stava 4 ovog člana odlučuje Savjet rješenjem, u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

(6) Rješenje Savjeta iz stava 5 ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Period izdavanja odobrenja

Član 107

(1) Odobrenje za emitovanje se izdaje na period od 15 godina.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, radi blagovremenog prelaska sa analognih na digitalne zemaljske radiodifuzne sisteme, odobrenje se može izdati i na kraći rok, koji ne može biti kraći od dvije godine.

Podsticanje medijskog pluralizma

Član 136

(1) Za podsticanje medijskog pluralizma, produkcije komercijalnih emitera i očuvanja raznovrsnosti elektronskih medija u Crnoj Gori, iz dijela prihoda od igara na sreću obezbjeđuju se sredstva u visini i na način koji se utvrđuje posebnim zakonom koji reguliše djelatnost igara na sreću.

(2) Sredstva iz stava 1 ovog člana koristeće se za podsticanje proizvodnje programskih sadržaja komercijalnih emitera koji su od javnog interesa, a posebno su značajni za:

- 1) pripadnike manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori;
- 2) promociju prevencije i sprječavanja svih vidova diskriminacije;
- 3) podsticanje i promociju društvene integracije osoba sa invaliditetom;
- 4) podsticanje pružaoca AVM usluga da svoje usluge postepeno učine dostupnim osobama sa oštećenjem sluha ili vida;
- 5) promociju zaštite prirode, okoline i ljudskog zdravlja;
- 6) podsticanje kulture javnoga dijaloga;
- 7) podsticanje kulturnog stvaralaštva;
- 8) razvoj obrazovanja, nauke i umjetnosti;
- 9) očuvanje crnogorskog nacionalnog i kulturnog identiteta;
- 10) podsticanje i promociju ostvarivanja i zaštite ljudskih prava;
- 11) podsticanje razvoja svijesti o rodnoj ravnopravnosti.

Nalozi za usaglašavanje rada pružalaca AVM usluga

Član 139

(1) U vršenju nadzora Agencija može naložiti:

1) emiteru da:

- propisno objavi upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti zdravstveni, moralni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj djeteta,
- naziv, oznaku ili skraćeni identifikacioni znak radijskog ili televizijskog programa emituje na zakonom propisan način,
- usaglasiti emitovanje radijskog ili televizijskog programa sa izdatim odobrenjem,
- omogućiti ostvarivanje prava na kratko izvještavanje saglasno ovom zakonu,

- prekine zabranjeno emitovanje političkih oglasa,
 - u političkom oglasu jasno označi naručioca;
- 2) pružaocu AVM usluga na zahtjev da:
- prekine sa distribucijom programa za koje nema saglasnost/ugovor,
 - radijske i/ili televizijske programe distribuira istovremeno, u potpunosti i bez promjena, u skladu sa dobijenim odobrenjem za pružanje AVM usluge na zahtjev i sa dobijenom saglasnošću vlasnika programa,
 - se pridržava liste programa koji su uključeni u katalog programa,
 - prekine distribuciju programskih sadržaja kojima se krše programski standardi koje je propisao Savjet,
 - korisnicima, pod jednakim uslovima, omogućiti pristup mreži.

Shodna primjena propisa o upravnom postupku

Član 145

Na postupke koji nijesu uređeni ovim zakonom primjenjuje se zakon kojim se uređuje upravni postupak.

**IZVJEŠTAJ MINISTARSTVA KULTURE SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKIM
MEDIJIMA**

1. UVOD

Ministarstvo kulture je, shodno mjeri iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava i pregovaračkoj poziciji za poglavlje 10 – Informaciono društvo i mediji, pokrenulo proceduru izmjene Zakona o elektronskim medijima, u cilju potpunog usaglašavanja sa Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama iz 2010.godine (Direktiva 2010/13/EU o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga) i implementacije pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge saglasno Saopštenju Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge (2009/C 257/01).

Shodno navedenom, pripremljen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima koji je, prema proceduri, stavljen na javnu raspravu (objavljen je na web stranici Ministarstva kulture i portalu e-uprave 03. aprila 2015. godine). Javni poziv za učešće u javnoj raspravi upućen je građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, Glavnom gradu, Prijestonici i opštinama, strukovnim udruženjima, političkim strankama, sindikatima, vjerskim zajednicama, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima da se uključe u javnu raspravu i daju doprinos u razmatranju Nacrta zakona.

Takođe, poziv je sadržao podatke o trajanju javne rasprave, kao i o mogućnostima i načinu podnošenja predloga i sugestija na tekst Nacrta zakona, a u kontekstu zadatka Radne grupe.

U organizaciji Ministarstva kulture, 28.aprila 2015. godine je održan Okrugli sto u Podgorici posvećen stručnoj raspravi o rješenjima sadržanim u Nacrtu zakona. U radu Okruglog stola, osim predstavnika Ministarstva kulture (obrađivača zakona), učestvovali su predstavnici međunarodnih organizacija, elektronskih medija, nevladinog sektora, ministarstava, nezavisnog regulatora za oblast medija - Agencije za elektronske medije, Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Radio-difuznog centra, zajednice opština, opština i drugih relevantnih subjekata.

U roku predviđenom za javnu raspravu (40 dana, od dana objavljivanja poziva na sajtu Ministarstva kulture, zaključno sa 14.05.2015.godine), dostavljeni su komentari:

- Agencije za elektronske medije (AEM)
- Unije lokalnih javnih emitera Crne Gore (ULES)
- grupe nevladinih organizacija (Goran Đurović, član Radne grupe za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima, Centar za građansko obrazovanje, Centar za razvoj nevladinih organizacija, Centar za monitoring i istraživanja, Institut Alternativa, Juventas)
- Zajednički komentari Prve televizije (PRVA TV) i Pink TV

2. POJEDINAČNE PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE

2.1. Komentari Agencije za elektronske medije

Član 1

Član 54 mijenja se i glasi:

- (1) Imalac odobrenja za emitovanje može biti pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog ili televizijskog programa.
- (2) Za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, pored uslova propisanih članom 4 stav 1 ovog zakona, pružalac AVM usluge mora ispunjavati posebne tehničke, prostorne i kadrovske uslove.
- (3) Provjera ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana sprovodi se u okviru redovnog inspekcijskog nadzora, nakon izdavanja odobrenja za emitovanje.
- (4) Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Savjet.

Član 2

U članu 79, poslije stava 2 dodaje novi stav koji glasi:

„(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, lokalni ili regionalni javni emiter je dužan da plaća godišnju naknadu za emitovanje u skladu sa ovim zakonom za dio zone servisa van jedinica lokalne samouprave čije su skupštine opštine njegovi osnivači.“

Član 3

U članu 136 u st. 1 i 2, poslije riječi „komercijalnih“ dodaju se riječi „i neprofitnih“.

Član 4

Stav 1 člana 138 mijenja se i glasi:

„(1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Agencija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.“

Alternativa:

Član 138 mijenja se i glasi:

- (1) Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Agencija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Agencija posebno vrši nadzor nad izvršenjem obaveza pružaoca AVM usluge da u svemu poštuje uslove iz izdatog odobrenja.

- (2) U cilju sprovođenja zakonom utvrđenih nadležnosti, pružalac AVM usluge je dužan da, na zahtjev Agencije, dostavi sve podatke, informacije i dokumenta koja su neophodna za obavljanje regulatorne i nadzorne funkcije u ovoj oblasti, u roku koji odredi Agencija, a koji ne može biti kraći od sedam dana.“

Član 5

Poslije član 138 dodaje se novi član koji glasi:

„Postupanje i odlučivanje u slučaju povrede zakona

Član 138a

- (1) Postupak u kome se odlučuje da li postoji povreda ovog zakona i izriču mjere u skladu sa ovim zakonom pokreće Agencija po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili prigovora fizičkog ili pravnog lica.
- (2) Postupak iz stava 1 ovog člana vodi direktor Agencije ili lice koje on ovlasti.
- (3) O pokretanju postupka iz stava 1 ovog člana Agencija obavještava pružaoca AVM usluge.
- (4) Agencija je dužna da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, a nalaze se u posjedu pružalaca AVM usluga, kao i nadležnih državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne uprave i lokalne samouprave, odnosno privrednih društava ili drugih pravnih ili fizička lica.
- (5) Lica iz stava 4 ovog člana dužna su da, u roku koji ne može biti duži od sedam dana i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom.
- (6) Ukoliko lica iz stava 4 ovog člana ne postupe u roku i na način iz stava 5 ovog člana, dužni su da o razlozima, bez odlaganja, obavijeste Agenciju.“

Član 6

U tački 1) stava 1 člana 139 brišu se alineje 5 i 6.

Član 7

U članu 142 stav 1 alineja 5) se mijenja i glasi:

„5) u svojstvu neprofitnog emitera i poslije izricanja mjere upozorenja ne ispunjava svoje obaveze koje se odnose na programsku strukturu definisanu izdatim odobrenjem za emitovanje ili ako emituje komercijalne audiovizuelne komunikacije suprotno ovom zakonu.“

Član 8

Stav 1 člana 144 mijenja se i glasi:

„(1) Po prigovoru fizičkog ili pravnog lica na rad pružaoca AVM usluge odlučuje direktor Agencije, u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.

Stav obrađivača: Imajući u vidu da se predloži Agencije za elektronske medije odnose na obavezu usaglašavanja Zakona o elektronskim medijima sa drugim zakonskim rješenjima

donijetim nakon njega – Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima („Sl.list CG“, br. 36/2011), Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izboru odbornika i poslanika („Sl.list CG“, br. 46/2011), Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o inspeksijskom nadzoru („Sl.list CG“, br. 57/2011) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl.list CG“, br. 58/14), obrađivač cijeni značajnim implementaciju navedenih predloga Agencije u tekst Nacrta Zakona.

3.2. Komentari Unije lokalnih javnih emitera Crne Gore

Predmet: Primjedbe na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima

Predlažemo da se u Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima usklade osnovni principi i načela na kojima će počivati tekst koji se razmatra.

S obzirom da u verziji Nacrta koju imamo na raspolaganju postoje samo određeni članovi koji se navode želimo da razmotrimo suštinu i uputimo predloge.

1. Definirati koji se model medijskog sistema primjenjuje ili uzima kao polazna osnova;
2. Uskladiti zakonske odredbe sa preporukama Evropske komisije;
3. Uskladiti sa ostalim zakonima u kojima se tretira oblast medija;
4. Definirati koje ministarstvo ili institucija je nadležno za ovu oblast i zakonski mu utvrditi nadležnosti;
5. Definirati ko se bavi regulacijom ove oblasti i odrediti nadležnosti;
6. Objediniti sva pitanja regulacije na jednom mjestu - pravne, tehničke, monitoring, (Izbjeći podjeljenost nadležnosti na više agencija, ministarstava ili centara)
7. Odrediti koje vrste elektronskih medija postoje u Crnoj Gori (javni, komercijalni, neprofitni - na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou)
8. Definirati način osnivanja, vlasnička pitanja, način finansiranja, programske principe, strukturu zaposlenih;
9. Definirati poglavlje koncentracije vlasništva;
10. Predložiti principe samoregulacije;
11. Razmotriti pitanje konvergencije medija i upotrebe novih medija;
12. Definirati kaznene odredbe za neprimjenjivanje zakona od strane bilo kog subjekta;
13. Osigurati stabilno postojanje slobodnih javnih medijskih servisa;
14. Obezbjediti regulativu za slobodno i nezavisno funkcionisanje javnih medijskih servisa;
15. Primjeniti jedan od postojećih evropskih modela na način finansiranja javnih medijskih servisa (Model pretplate, finansiranje iz budžeta ili kombinovani model - koji bi podrazumijevao finansiranje iz budžeta i pretplate; od pretplate ili taksi i komercijalne prihode; sredstva iz budžeta i komercijalna sredstva)

S obzirom da se Nacrt između ostalog odnosi na usklađivanje sa Pravilima državne pomoći, ističemo da je to izuzetno važna stavka kojom se između ostalog reguliše način finansiranja javnih emitera što je direktno povezano sa nezavisnošću medija u Crnoj Gori.

Kako se Pravila državne pomoći odnose na sve javne emitere u Crnoj Gori neophodno je da se po istom principu kao za nacionalni javni servis riješi status lokalnih javnih emitera koji se finansiraju od strane lokalne uprave.

1. Da se za lokalne javne emitere primjeni identičan oblik finansiranja kao za RTCG.

Kako ne bi javni servisi na lokalnom nivou dolazili u zavisian položaj od samovolje osnivača, tj. opštinskih vlasti, predlažemo da se ovim zakonom definiše način finansiranja koji će zaštititi nezavisnost medija.

Da bi se ravnomjerno izdvajala sredstva od često nesrazmjernih budžeta u crnogorskim gradovima predlažemo skalu sa procentima koja će se primjenjivati na planirani budžet na osnovu zakona uz obavezan fiksni iznos za opštine koje su osnovale televizije od 200.000,00 eura.

- Budžet do 3 mil. € - 3 % (30 – 90.000 €)
- Budžet 3 – 6 mil. € - 2,7 % (108 – 162.000 €)
- Budžet 6 – 10 mil. € - 2,5 % (175 – 250.000 €)
- Budžet 10 – 15 mil. € - 2 % (220 – 300.000 €)
- Budžet 15 – 20 mil. € - 1,7 % (272 – 340.000 €)
- Budžet iznad 20 mil. € - 1,5 % (315.000 €...)

Predlažemo da ova skala stoji uz član o finansiranju kako bi se u svim opštinama i u svim promjenama političke strukture ili visine budžeta, izdvajala jednaka sredstva za lokalne javne emitere.

2. Da se uvede obavezna taksa za KDS/MMDS/IPTV/DTH operatore.

Kako bi se osigurao stabilan izvor finansiranja i model približio većini evropskih država predlažemo da se uvede taksa na mjesečnom nivou za sve kablovske, mobilne i druge operatore koji su registrovani kod Agencije za elektronske medije i dobijaju dozvolu po Zakonu o elektronskim medijima.

Predlažemo da iznos sredstava na mjesečnom nivou bude 2,00 eura po pretplatniku, a da sredstva ubira Agencija za elektronske medije. Od ukupnog prihoda na mjesečnom nivou 50% sredstava da se uplaćuje na račun RTCG, a 50% na račun lokalnih javnih emitera srazmjerno broju pretplatnika na nivou opštine u kojoj se emituje program.

3. Da poštovanje i implementaciju Ugovora koji se potpisuje za posebne programske sadržaje nadzire nezavisno tijelo

Regulativni odbor će činiti po jedan predstavnik iz:

Agencije za elektronske medije;

Savjeta Agencije za elektronske medije;

Ministarstva kulture;

Ministarstva finansija;

Savjeta javnog emitera (nacionalnog ili lokalnog);

ULES CG

4. Da se definišu kaznene odredbe za kršenje i nepoštovanje Ugovora.

5. Da se RTCG (i lokalni javni emiteri) oslobode plaćanja svih troškova prema Radio-difuznom centru.

S obzirom da je osnivač RDC-a Vlada Crne Gore, a da je osnivač javnih emitera Skupština smatramo da je potrebno sve troškove otpisati i buduće javne servise osloboditi plaćanja po bilo kom osnovu.

Stav obrađivača: Predlog Unije lokalnih javnih emitera da se odredi iznos koji bi, u zavisnosti od godišnjeg budžeta lokalne samouprave, jedinice lokalne samouprave kao osnivači lokalnih javnih emitera bile dužne da izdvajaju nije prihvatljiv jer nije u saglasnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi kao sistemskim zakonom za oblast lokalnog upravljanja koji počiva na načelima decentralizovanosti i autonomnosti. Predloženim modelom utvrdila bi se obaveza lokalnim samoupravama da moraju obezbijediti tačan iznos sredstava za finansiranje lokalnih javnih emitera čime bi se narušila njihova autonomna koncepcija funkcionisanja definisana Zakonom o lokalnoj samoupravi. U tom kontekstu, želimo podsjetiti da je osnovnim Zakonom o elektronskim medijima propisana mogućnost lokalnim samoupravama da, kada ocijene da je neophodno radi ostvarivanja prava na informisanje o temama od javnog interesa na lokalnom nivou, mogu osnovati lokalne javne emitere. Shodno Zakonu o elektronskim medijima, osnivanje lokalnih javnih emitera nije obaveza već zakonska mogućnost a u članu 32 Zakona o lokalnim samoupravama se propisuje da jedinica lokalne samouprave *„uređuje i obezbjeđuje uslove za informisanje lokalnog stanovništva“*. Imajući u vidu navedeno, obrađivač zakona i jedinice lokalne samouprave koje su učestvovala u javnoj raspravi nijesu saglasne sa predloženim rješenjem.

Kada je riječ o predlogu koji se odnosi na formiranje nezavisnog tijela koje će nadzirati implementaciju ugovora između opština i lokalnih javnih emitera, za obrađivača je, iz ugla medijskog zakonodavstva kao i evropskih standarda medijske oblasti, neprihvatljiv predlog da implementaciju ugovora sa javnim emiterima, između ostalih, trebaju nadzirati državni organi (Ministarstvo kulture i Ministarstvo finansija). Navedeni predlog je u koliziji sa medijskim zakonima jer se njime narušavaju standardi nezavisnosti i slobode medija ali i osnovna normativna koncepcija funkcionisanja javnih emitera i uloge upravljačkih organa - savjeta kojima, shodno predlogu obrađivača iz Nacrta zakona, treba biti povjerena nadzorna uloga nad implementacijom ugovora. Navedenom u prilog ide i činjenica da u upravljačkim organima - savjetima javnih emitera, shodno Zakonu, nema predstavnika državnih organa.

Kada je riječ o predlogu koji se odnosi na oslobađanje od obaveze plaćanja usluga Radio-difuznom centru za prenos radio-difuznog signala zemaljskim putem, želimo podsjetiti da je riječ o zakonskoj obavezi prema kojoj su, Vlada, kada je u pitanju nacionalni javni emiter, odnosno lokalne samouprave, kada su u pitanju lokalni javni emiteri, dužni da obezbijede sredstva za pokriće navedenih troškova - član 76 stav 7 Zakona o elektronskim medijima (Sl.list. br. CG 46/10, 40/11 i 53/11).

3.3. Komentari grupe nevladinih organizacija

Predlozi amandmana na Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima koje su podnijeli

- Goran Đurović, član Radne grupe za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima
- Daliborka Uljarević, Centar za građansko obrazovanje
- Ana Novaković, Centar za razvoj nevladinih organizacija
- Zlatko Vujović, Centar za monitoring i istraživanja
- Stevo Muk, Institut Alternativa
- Ivana Vujović, Juventas

• **Prijedlog Amandmana 1**

Član 2 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima mijenja se i glasi:

“Član 8, st.1, tač.15 mijenja se i glasi:

Prikriveno oglašavanje je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom, s tim da se smatra da namjera naročito postoji, ako se obavlja uz novčanu ili drugu naknadu.”

Obrazloženje Amandmana 1

Po ugledu na Zakon o elektronskim medijima RS¹ predlaže se dopuna kojom se propisuje da će se u slučaju prikrivenog oglašavanja smatrati da je takvo oglašavanje izvršeno naročito sa namjerom ukoliko je za uslugu oglašavanja isplaćena novčana naknada.

• **Prijedlog Amandmana 2**

Iza člana 2 u Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima dodaje se 9 novih članova 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i, koji glase:

Član 2a Nadležnost Agencije

Član 12 mijenja se i glasi:

“Agencija u okviru svojih nadležnosti:

- 1) predlaže program razvoja sektora AVM usluga;
- 2) u saradnji sa regulatornim organom za elektronske komunikacije priprema stručne osnove za izradu plana namjene radio-frekvencijskih opsega, u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju;
- 3) daje saglasnost na predlog plana raspodjele radio frekvencija, u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju;
- 4) daje mišljenje regulatornom organu za elektronske komunikacije o potrebi određivanja operatora sa značajnom tržišnom snagom, ako se na osnovu analize utvrdi da određeno

¹ Zakon o elektronskim medijima Republike Srbije (Sl. glasnik RS", br. 83/2014) čl. 4. st. 1, tač. 17

relevantno tržište usluga elektronskih komunikacija, koje predstavljaju uslov za pružanje i /ili pristup AVM uslugama, nije dovoljno konkurentno;

5) izdaje odobrenja za pružanje AVM usluga (odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev);

6) utvrđuje visinu naknada za izdavanje i korišćenje odobrenja za pružanje AVM usluga;

7) vodi registre pružalaca AVM usluga i elektronskih publikacija;

8) odlučuje o prigovorima fizičkih i pravnih lica u vezi sa radom pružalaca AVM usluga;

9) vrši nadzor nad primjenom ovog zakona;

10) **priprema i objavljuje na internet stranici izvještaje odnosno analize primjene programskih standarda najmanje šestomjesečno**

11) donosi i sprovodi podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona;

12) **vrši raspodjelu sredstava iz Fonda za podsticanje medijskog pluralizma**

13) **vrši najmanje jednom godišnje istraživanje javnog mnjenja o povjerenju, gledanosti/slušanosti elektronskih medija u Crnoj Gori**

14) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Istraživanje javnog mnjenja iz stava 1 tačke 13 ovog člana objavljuje se na internet stranici Agencija a vrši se u skladu sa metodologijom i procedurom koja se bliže uređuje aktom koji donosi Savjet Agencije."

Obrazloženje Člana 2a

Ovim se preciziraju nadležnosti Agencije i stvara obaveza najmanje šestomjesečne izrade analize o primjeni programskih standarda koji će na jasan način predstaviti koji mediji ispunjavaju zakonom uređene obaveze i obaveze koje proističu iz odobrenja za rad elektronskih medija (sopstvena produkcija itd...). Neispunjavanje zakonskih odredbi predstavlja uslov za oduzimanje odobrenja za rad emitera ili razrješenje direktno Agencije ukoliko ne poštje zakonske norme. Takode, uvodi se i nova nadležnost Agencije koja se odnosi na vršenje raspodjele sredstava iz Fonda za podsticanje medijskog pluralizma. Uvodi se i nova nadležnost i obaveza Agencije da najmanje jednom godišnje sprovede istraživanje javnog mnjenja koje se odnosi na povjerenje gledalaca i slušalaca, gledanost/slušanost elektronskih medija.

Član 2b

U članu 14 stav 1 dodaje se nova tačka 24 koja glasi:

"24) upravlja Fondom za podsticanje medijskog pluralizma."

Obrazloženje Člana 2b

Ovim predlogom se daje Savjetu AEM nova nadležnost da upravlja Fondom za podsticanje medijskog pluralizma.

Član 2c

U članu 16 stav 2 mijenja se I glasi:

“(2) Članovi Savjeta biraju se iz reda afirmisanih stručnjaka iz oblasti koje su relevantne za obavljanje djelatnosti Agencije **sa nje manje 5 godina radnog iskustva**, koji imaju visoku stručnu spremu i koji imaju prebivalište u Crnoj Gori.”

Obrazloženje Člana 2c

U opšti kriterijum za članove Savjeta uvodi se i minimalan broj godina radnog iskustva kako bi se pozitivno uticalo na kvalitet prijavljenih kandidata/kinja. **Takođe, brišu se riječi “koji su crnogorski državljani”**, čime se omogućava širi izbor kvalitetnijih kandidata. Smatramo da je besmisleno ograničenje koje sprječava osobe koje nijesu državljani Crne Gore, a posjeduju potrebna znanja i iskustva, da učestvuju u radu Savjeta, posebno imajući u vidu da su ovlašćeni predlagači i nevladine organizacije koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda i nevladine organizacije iz oblasti medija (član 19) i koje su, trenutnim rješenjem spriječene da kandiduju nap. stručnjake koji nijesu državljani.

Pored činjenice da Crna Gora kao jedna od najmanjih država članica Savjeta Evrope, mora da obezbijedi sve funkcije države, uključujući i kvalitetan rad Agencije, treba imati u vidu da u perspektivi budućeg članstva posjedovanje državljanstva neće postojati kao uslov zapošljavanja građana država članica Evropske Unije. Shodno sudskoj praksi Suda pravde EU, mogućnost ograničavanja slobode prometa usluga i ljudi i obezbjeđivanje određenih mjesta u javnoj službi samo za sopstvene državljane je izuzetna, i odnosi se samo na položaje koji uključuju direktno ili indirektno učešće u vršenju ovlašćenja sa svrhom zaštite opštih interesa države ili drugih tijela javne vlasti.

Član 2d

U članu 20 dodaje se novi stav 6 koji glasi:

.. (6) Radno tijelo Skupštine nadležno za imenovanje propisuje formu izvještaja o radu nevladinine organizacije iz stave 4 tačka 3 ovog člana”

Obrazloženje Člana 2d

Praksa je pokazala da se prilikom predlaganja kandidata za Savjet RTCG i Savjet Agencije za elektronske medije od strane nevladinih organizacija dostavljaju različite forme izvještaja o radu. Kako bi se unificirao sadržaj izvještaja iz kojeg treba da se dobiju podaci o aktivnostima koje je NVO realizovala u prethodne tri godine, neophodno je da se propiše forma od strane Administrativnog odbora.

Član 2e

U članu 21 stav 1 dodaje se nova tačka 3 koja glasi:

3) da je u prethodne tri godine imala godišnji prihod ne manji od 3000 eura;

Obrazloženje Člana 2e

Uvođenjem novčanog cenzusa za nevladine organizacije od najmanje 3000 eura godišnjeg prihoda otklanja se dilema da li je NVO aktivna ili nije i daje prilika da one nevladine organizacije koje rade kontinuirano u određenim oblastima mogu uticati na izbor članova Savjeta. Novčani census nije određen na osnovu posebne metodologije već se radi o procjeni da ima značajan broj organizacija koje mogu ispuniti ovaj uslov a sa druge strane je sasvim dovoljan iznos koji na jasan način pravi razliku između onih organizacija koje uglavnom ne rade kontinuirano i onih koje rade.

Član 2f

U članu 28 stav 3 mijenja se i glasi:

“(3) Ako predlagači iz određene kategorije iz člana 19 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 5 podnesu više odvojenih predloga, u predlog liste uvrštiće se predlog koji ima podršku najvećeg broja ovlašćenih predlagača;

Obrazloženje Člana 2f

Predloženim rješenjem **briše se duže radno iskustvo kao kriterijum za odlučivanje** o kandidatu nevladinih organizacija. Ukoliko bi kriterijum radnog iskustva ostao važeći, moguća je situacija da neko ko ima npr. 30 godina radnog iskustva i skromnu (npr. jednu) podršku NVO iz određene oblasti, bude izabran za člana Savjeta. Uvođenjem opšteg kriterijuma da svaki kandidat mora imati najmanje 5 godina radnog iskustva iz relevantne oblasti te uvođenjem kriterijuma (novačani minimalni census za NVO) kojim se favorizuje učešće aktivnih NVO, povećava se stepen vjerovatnoće da se izabere kvalitetan kandidat/kinja a sa druge strane se eliminiše pretjeran uticaj političkih stranaka na izbor predstavnika NVO. Nvladine organizacije kao i u drugim procesima u kojima biraju svoje predstavnike, treba same da odluče o kandidatu koji ima najveće povjerenje i time daju legitimitet sopstvenom predstavniku.

Član 2g

U članu 40, stavu 2, tački 3, dodaju se riječi “**iz oblasti koje su relevantne za obavljanje djelatnosti Agencije**” tako da tačka 3 glasi:

“(3) ima najmanje pet godina radnog iskustva, **iz oblasti koje su relevantne za obavljanje djelatnosti Agencije;**”

Obrazloženje Amandmana

U posebne uslove za imenovanje direktora Agencije, uvodi se kriterijum posjedovanja iskustva iz relevantnih oblasti, čime se sprječava da za direktora bude imenovana osoba koja ima neophodno radno iskustvo ali iz oblasti koje nijesu vezane za rad Agencije. Posjedovanje radnog iskustva koje nije relevantno za rad Agencije bi se sigurno loše odrazilo na kvalitet obavljanja važnih ovlašćenja direktora predviđenih stavom 3.

Kako je i za članstvo u Savjetu predviđen isti uslov (relevantno radno iskustvo), logično bi navedeno iskustvo predvidjeti i za direktora Agencije.

Član 2h

Iza člana 40 dodaje se novi član 40a koji glasi:

„Direktor Agencije biće razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan:

- 1) na sopstveni zahtjev;
- 2) ako ne postupa po zakonu, opštim aktima Agencije i zaključcima Savjeta;
- 3) ako svojim nesavjesnim i nepravilnim radom prouzrokuje veću štetu Agenciji
- 4) ne sprovodi najmanje šestomjesečno praćenje rada medija i nadzor nad primjenom zakona
- 5) ne izvršava svoje dužnosti iz člana 40 ovog zakona;

U slučaju razrješenja direktora Agencije, Savjet imenuje vršioca dužnosti direktora na period od šest mjeseci, odnosno do izbora direktora Agencije.«

Obrazloženje Člana 2g

Ovim amandmanom se popunjava pravna praznina jer Zakon nije predvidio uslove za razrješenje direktora Agencije. Uslovi za razrješenje povezuju se njegovim nadležnostima utvrđenim članom 40 Zakona. Uslovi za imenovanje i razrješenje **organa Agencije** treba da budu uređeni Zakonom. **Isti status u Zakonu treba da imaju oba organa Agencije, Savjet i direktor.** Ako se Zakonom propisuju uslovi za izbor članova Savjeta i za prestanak njihovog mandata, onda treba ovim aktom propisati proceduru za razrješenje direktora.

Član 2i

Član 48, stav 2, mijenja se i glasi:

“AVM uslugom se ne smije podsticati **na otvoren ili prikriven način**, omogućavati podsticanje ili širiti **nasilje**, mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, **osuđivanosti**, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije i **drugih stvarnih, odnosno pretpostavljenih ličnih svojstava.**”

Obrazloženje Amandmana 2i

Po ugledu na Zakon o elektronskim medijima RS predlaže se dopuna kojom se zabranjuje podsticanje na mržnju, nasilje i diskriminaciju i na prikriven način, uvodi se lično svojstvo - osuđivanost, i propisuje se mogućnost da se navedeno ponašanje zabranjuje i na osnovu drugih stvarnih ili pretpostavljenih svojstava koja trenutno nijesu navedena.

• **Prijedlog Amandmana 3**

Član 3 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima mijenja se i glasi:

Član 54 stav 1 mijenja se i glasi:

„(1) Imalac odobrenja za emitovanje može biti pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog ili televizijskog programa i koje u programskoj osnovi predviđa proizvodnju najmanje 25% sopstvenog programskog sadržaja u skladu sa članom 65 ovog zakona.

(2) Za obavljanje djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, pored uslova propisanih članom 4 stav 1 ovog zakona, pružalac AVM usluge mora ispunjavati posebne tehničke, prostorne i kadrovske uslove.

(3) Provjera ispunjenosti uslova iz stava 2 ovog člana sprovodi se u okviru redovnog inspeksijskog nadzora, nakon izdavanja odobrenja za emitovanje.

(4) Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Savjet.“

Obrazloženje Amandmana 3

Uvođenjem minimalnog procenta sopstvene produkcije osigurava se da odobrenje za emitovanje mogu imati samo održivi pružaoci AVM koji mogu dati doprinos boljem informisanju građana i ostvarenju medijskog pluralizma. Ovim se takođe sprečava nelojalna konkurencija i mogućnost da mediji koji skoro da i nemaju sopstveni proizvod, zaposlene, ostvaruju prihode od marketinga zahvaljujući sadržajima lošeg kvaliteta.

Ovaj zahtjev je opravdan tim prije jer se članom 59 stav 4 propisuje : “Emiter je dužan da najmanje 10% ukupnog nedjeljnog programa posveti objavljivanju vijesti i informacija iz zone pokrivanja.”

Ukoliko emiteri već na osnovu aktuelnog Zakona imaju obavezu koja se odnosi na proizvodnju sopstvenog informativnog programa, nema prepreke da se uvede obaveza da proizvode još dodatnih 15% sadržaja kojima se zadovoljava javni interes.

• Prijedlog Amandmana 4

Iza člana 3 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima dodaje se novi član 4 koji glasi:

Član 4

“Član 65 mijenja se i glasi:

“(1) Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun.

(2) U sopstvenu produkciju ubrajaju se premijere i prve reprize.

(3) Repriziranje radijskih ili televizijskih programskih sadržaja mora biti jasno označeno.

(4) Oglasi i telešoping ne smatraju se programskim sadržajima nastalim u sopstvenoj produkciji.

(5) Emiter je obavezan da dostavi na zahtjev nadležnog organa Agencije a najdalje tromjesečno dokaze o sopstvenoj produkciji podnošenjem ugovora o licenci, otkupu formata, bilateralnoj i multilateralnoj koprodukciji kao Istavljanjem na uvid podataka o izvršenju finansijskih obaveza emitera u tim poslovima.

(6) Emiteru koji ne dostavi u propisanom roku valjane dokaze o sopstvenoj produkciji i koprodukciji oduzeće se odobrenje za emitovanje;

(7) Bliže uslove za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom propisuje Savjet.”

Obrazloženje Amandmana 4

Predloženim novim stavovima 5 i 6 se precizira obaveza periodičnog dostavljanja dokumentacije kojom se dokazuje sopstvena produkcija i koprodukcija. Nedostavljanje valjane dokumentacije odnosno nedostavljanje dokumenatcije u propisanom roku ili po zahtjvu nadležnog organa Agencije povlači gubljenje odobrenja za emitovanje. Ovim se uvodi veća disciplina u emitovanje programskih sadržaja i smanjuje stepen nelojalne konkurencije. Agencija u skladu sa članom 138 vrši nadzor nad primjenom Zakona a emiteri su dužni da dostave svu traženu dokumentaciju.

• Prijedlog Amandmana 5

Član 7 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima mijenja se i glasi:

U članu 76 stav 4 mijenja se i glasi:

„(4) Medusobna prava i obaveze Skupštine, Vlade, jedinica lokalne samouprave i javnih emitera u vezi sa korišćenjem budžetskih sredstava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana uređuju se zakonom, odlukom skupštine opštine ili ugovorom ukoliko ne postoje zakon odnosno odluka skupštine opštine kojim se uređuju medusobna prava i obaveze.

Stav 5 mijenja se i glasi:

(5) Način i uslovi obezbjeđivanja sredstava iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne smiju uticati na uredničku nezavisnost i samostalnost javnog emitera.”

Obrazloženje Amandmana 5:

Potrebno je proširiti opseg pravnih akata kojim se mogu uređivati medusobni odnosi Skupštine, Vlade, jedinica lokalne samouprave i javnih emitera u vezi sa korišćenjem budžetskih sredstava jer je upitno zašto bi se samo ugovorom regulisali odnosi po ovom pitanju. Usklađivanje Zakona o elektronskim medijima sa obavezom iz Saopštenja Evropske komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1) podrazumijeva izričito regulisanje odnosa putem ugovora. Saopštenje Evropske komisije predviđa postojanje akta o povjeravanju vršenja javnih usluga, uvođenje novih usluga na tržište, vođenje odvojenog računovodstva kao i unakrsno subvencioniranje. Ukoliko se posebnim zakonom reguliše odnos javnog servisa koji pokriva cijelu teritoriju Crne Gore (Zakon o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore) a posebnim odlukama skupština opština odnos skupština opštine (kao osnivača) sa lokalnim javnim emiterima, onda nije neophodno postojanje ugovora koji ima puno nedorečenosti.

Zakonom ili odlukom skupštine opštine je moguće navesti programske obaveze koje javni emiter treba da proizvodi za sredstva koja se iz budžeta izdvajaju za njegovo finansiranje kao i visina tih sredstava. Zakonom ili odlukom skupštine opštine treba predvidjeti i sprovođenje javne rasprave kako bi se građanima omogućilo da ocijene da li programske obaveze predložene od strane javnog emitera zadovoljavaju zakonom definisane kriterijume.

Za određivanje programskog plana zadužen je Savjet RTCG ili savjeti lokalnih javnih emitera i bilo kakovo uspostavljanje ugovornog odnosa sa Vladom ili lokalnim upravama može uticati na nezavisnost javnih emitera. Takode, u samom Nacrtu Zakona koji je predložilo Ministarstvo kulture nema objašnjenja situacije u kojoj ne dođe do usaglašavanja dvije ugovorne strane. Koji programsko-produkcionni plan se primjenjuje u toj mogućoj situaciji i da li je i dalje osigurano finansiranje javnih emitera ili će možda Vlada odnosno lokalna uprava da stopira uplatu sredstava javnim emiterima ukoliko ne private njihovo viđenje koncepcije programa. U Nacrtu Zakona koji je predložilo Ministarstvo kulture nema mjere odnosno sankcije za neispunjenje ugovora tj što će se desiti ukoliko RTCG ili javni lokalni emiteri ne proizvedu onoliko programa koliko su obećali planom za iznos sredstava koji im je uplaćen? Sve prethodno izneseno upućuje da je najbolje odnos javnih emitera i države odnosno lokalnih samouprava regulisati Zakonom odnosno odlukama skupštine opštine a ne ugovorom.

- **Prijedlog Amandmana 6**

Član 8 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima mijenja se i glasi:

Poslije člana 76 dodaje se tri nova član 76a, 76b, 76c koja glase:

Član 76a

Javne usluge iz člana 74 ovog Zakona koje se odnose na nacionalnog javnog emitera, kao i visina sredstava i izvori za njihovo finansiranje, utvrđuju se zakonom.

Javne usluge iz člana 74 ovog Zakona koje se odnose na lokalne javne emitere, kao i visina sredstava i izvori za njihovo finansiranje, utvrđuju se odlukom skupštine opštine.

Iznos sredstava za pružanje javnih usluga utvrđen zakonom, odlukom skupštine opštine ili ugovorom, ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge direktne ili indirektno prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga. Pri utvrđivanju neto troškova pružanja javnih usluga uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge.

Javni emiter je dužan da na osnovu zakona, odluke skupštine opštine ili ugovora izradi i donese svake godine, a najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu, program rada i finansijski plan, kojima će se utvrditi aktivnosti i programske obaveze, kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju.

Član 76b

Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge.

Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri

izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena.

Prijedlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržištu.

O uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje.

Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti, odnosno napravi analizu ispunjenosti kriterijuma: uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge; u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera i trajanje nove usluge.

Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija.“

Član 76c

Javni emiter je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga.

Javni emiter ne smije da koristi sredstva iz budžeta Crne Gore odnosno budžeta lokalne samouprave za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga (unakrsno subvencioniranje).

Ukoliko javni emiter postupi suprotno stavu 2 ovog člana, Savjet javnog emitera će naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga u skladu sa ovim zakonom.

Povraćaj nezakonito utrošenih sredstava nacionalnog javnog emitera obavlja se uplatom na račun budžeta Crne Gore, a povraćaj nezakonito utrošenih sredstava lokalnog javnog emitera na račun budžeta lokalne samouprave.

Sredstva koja se ne utroše za djelatnost pružanja javnih usluga, u skladu sa zakonom, odlukom skupštine opštine ili ugovorom iz člana 76a ovog zakona, a prelaze iznos od 10% uplaćuju se na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta lokalne samouprave.“

Obrazloženje Amandmana 6:

Ovim amandmanom se predviđa niz mjera kojima su regulisani način korišćenja sredstava iz budžeta odnosno zabrana korišćenja javnih sredstava za komercijalne sadržaje (unakrsno subvencioniranje), vođenje posebnog (odvojenog) računovodstva i povraćaj sredstava ukoliko eventualno ne budu utrošena za proizvodnju sadržaja od javnog interesa. Obaveza regulisanja

ovih pitanja je prizilazi iz Saopštenja Evropske komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1). Ovim predlozima se u punoj mjeri poštuju Saopštenje Evropske komisije ali se ne stvara obaveza da se ova pitanja isključivo regulišu ugovorom kao jednim oblikom za uređenje međusobnih prava i obaveza javnih emitera i njihovih osnivača.

• Prijedlog Amandmana 7

Iza člana 9 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima dodaje se novi član 9a koji glasi:

Član 9a

Član 85, st.3, tač.2 mijenja se i glasi:

“Promovisanje **mržnje ili diskriminacije** po osnovu pola, rase, nacionalne pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, godina starosti ili seksualne orijentacije;

Obrazloženje Amandmana 18

Ovom dopunom se kao *zabranjena aktivnost u vezi sa pružanjem komercijalnih audiovizuelnih komunikacija*, pored zabrane promovisanja diskriminacije propisuje i zabrana promovisanja jezika ili govora mržnje, koje predstavlja poseban oblik izražavanja ili komunikacije kojim se neko lice ili grupa omalovažava ili protiv kojih se se podstiču nasilje, predrasude i osuda okoline.

• Prijedlog Amandmana 8

Član 11 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima se mijenja i glasi:

“Član 102 Zakona mijenja se i glasi:

(1) “Agencija izdaje odobrenje za emitovanje na osnovu zahtjeva koji podnosi:

- 1) pravno ili fizičko lice koje je registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti emitovanja radijskog ili televizijskog programa i koje namjerava da za emitovanje tog programa koristi elektronske komunikacione mreže bez upotrebe radio-difuznih frekvencija;
- 2) javni emiter.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se sljedeća dokumentacija:

- 1) važeći dokaz o upisu u registar nadležnog organa za obavljanje djelatnosti emitovanja radijskog ili televizijskog programa;
- 2) ovjerena kopija osnivačkog akta i statuta;
- 3) šematski prikaz organizacije i sistematizacije poslova kojom podnosilac prijave namjerava da obezbijedi tehničke i programske zahtjeve za proizvodnju i emitovanje programa;

- 4) programska osnova sa podacima o obimu i strukturi programskih sadržaja (raznovidnost, učešće sopstvene proizvodnje, evropskih audiovizuelnih radova, nezavisne produkcije) i identifikacionim znakom;
- 5) dokaz da se pred nadležnim sudom ne vodi postupak protiv pravnog lica podnosioca prijave, odnosno protiv odgovornog lica podnosioca prijave za djelo zloupotrebe službenih ovlašćenja ili krivičnih djela u privredi ili za djela za koja je zapriječena kazna zatvora;
- 6) projekat studijske tehnike.

(3) Dokumentacija koja se odnosi na tačke 1 do 5 iz stava 2 ovog člana, objavljuje se na web sajtu Agencije.

(4) O zahtjevu za dodjelu prava na emitovanje iz st. 1 i 2 ovog člana odlučuje direktor Agencije rješenjem koje donosi u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(5) Protiv rješenja iz stava 4 ovog člana dozvoljena je žalba Savjetu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(6) O žalbi iz stava 5 ovog člana odlučuje Savjet rješenjem, u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

(7) Rješenje Savjeta iz stava 6 ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obrazloženje Amandmana 8

Novina koja se uvodi ovim amandmanom u odnosu na aktuelno zakonsko rješenje odnosi se na **novi stav 3** kojim se stvara obaveza da se kompletna dokumentacija koju podnosi zainteresovano lice objavi na web sajtu Agencije za elektronske medije jer će ukupna javnost tako moći da vidi što je podnosilac zahtjeva obećao u smislu sopstvene produkcije, sadržaja programa kao i druge formalne podatke. Izuzeće od objavljivanja dostavljanje neophodne dokumentacije odnosi se na projekat studijske tehnike koji ne treba da se objavi jer predstavlja autorsko djelo.

• Prijedlog Amandmana 9

Iza člana 11 Nacrta o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima dodaju se novi članovi 11a, 11b i 11c koji glase:

Član 11a

“Član 104 Zakona mijenja se i glasi:

(1) Odobrenje za emitovanje obavezno sadrži podatke o:

- 1) imaću odobrenja;
- 2) nazivu radijskog ili televizijskog programa;

- 3) strukturi programa i drugim programskim obavezama u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja;
 - 4) vrsti elektronskih komunikacionih mreža za distribuciju radijskog i/ili televizijskog programa;
 - 5) dodijeljenim radio-difuznim frekvencijama na osnovu javnog konkursa, kada se za pružanje AVM usluge radijskih i/ili televizijskih programa koriste analogni radio-difuzni sistemi;
 - 6) pristupu ponuđača AVM usluga prenosnim kapacitetima zasebnih radijskih ili televizijskih programa unutar multipleksa, kada se za pružanje AVM usluge radijskih i/ili televizijskih programa koriste digitalni radio-difuzni sistemi;
 - 7) identifikacionom znaku radijskog ili televizijskog programa;
 - 8) rok za otpočinjanje emitovanja;
 - 9) periodu važenja odobrenja;
 - 10) visini naknada i uslovima plaćanja;
 - 11) drugim pravima i obavezama imaoca odobrenja.
- (2) Odobrenje za emitovanje se ne može, privremeno ili trajno, ustupati, iznajmljivati ili na drugi način prenijeti, bez saglasnosti Savjeta.
- (3) Odobrenje za emitovanje za pružaoca AVM usluge objavljuje se u cjelosti na web sajtu Agencije u roku od 8 dana od njegovog izdavanja."**

Obrazloženje Amandmana 9 (Član 11a)

Novina koja se uvodi ovim amandmanom u odnosu na aktuelno zakonsko rješenje odnosi se na **novi stav 3 kojim se stvara obaveza da se Odobrenje za emitovanje u cjelosti objavi na web sajtu** Agencije (što je bila praksa i do sada). Odobrenja za sve pružaoce AVM usluga a koja se trenutno nalaze na web sajtu Agencije **ne sadrže sve obavezne podatke** koji se na osnovu Zakona moraju sadržati u ovom aktu. U aktuelnim odobrenjima za emitovanje nema podataka o strukturi programa i drugim programskim obavezama u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja. Time se otvara prostor za manipulacije jer zainteresovana javnost ne zna što su obaveze emitera. Kad javnost nema uvid u ove podatke moguće je da se, na osnovu javnog konkursa, prijavi emiter koji obeća značajan procenat sopstvene produkcije, a što mu na konkursu osigura bodove i dobijanje odobrenja, a da kasnije ne poštuje odobrenje ne trpeći nikakve sankcije zbog toga.

Član 11b

"U članu 105, dodaju se stav 2 i 3 koji glase:

Zabranjeno je programsko favorizovanje ili diskriminacija legalnih političkih partija, organizacija ili njihovih funkcionera.

Zabranjeno je političku propagandu maskirati bilo kojom vrstom programa, naročito informativnog ili programa političkih aktuelnosti."

Obrazloženje Amandmana 11b

Iako je važećim članom propisano da emiter ne može biti politička stranka, organizacija ili koalicija, kao i pravno lice čiji je osnivač politička stranka, organizacija ili koalicija, njime se ne

garantuje da emiter neće favorizovati ili diskriminisati određenu političku partiju, organizaciju ili njihovog funkcionera ili propagirati određenu političku partiju, djelovanje ili stav kroz informativni ili drugi program. Slično rješenje propisano je Opštim obavezujućim uputstvom o ponašanju emitera Republike Srbije.

Član 11c

„Član 110 Zakona mijenja se i glasi:

- (1) Direktor Agencije će rješenjem oduzeti odobrenje za emitovanje, ako:
 - 1) emiter u skladu sa odobrenjem ne uplaćuje naknadu;
 - 2) emiter u naloženom roku ne otkloni nedostatke koji se odnose na nedozvoljenu medijsku koncentraciju;
 - 3) je emiteru zbog kršenja ovog zakona dva puta uzastopno izrečena mjera privremenog oduzimanja odobrenja;
 - 4) je emiter prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja iznio netačne podatke ili je propustio da iznese podatke koji su od značaja za odlučivanje;
 - 5) emiter nije otpočeo da emituje program u odobrenjem određenom roku;
 - 6) u roku od 30 dana od dana izdavanja odobrenja emiter nije dostavio na uvid ugovor sa operatorom bar jedne elektronske komunikacione mreže;
 - 7) emiter iz neopravdanih razloga, duže od 10 dana neprekidno ili 15 dana sa prekidima u toku kalendarske godine, prekine emitovanje programa;
 - 8) je regulatorni organ za elektronske komunikacije emiteru oduzeo odobrenje za korišćenje radiodifuzne frekvencije, ukoliko su zemaljski radio-difuzni sistemi bili jedina mreža elektro-nskih komunikacija za emitovanje radijskog ili televizijskog programa;
 - 9) emiter ne realizuje strukturu programa i druge programske obaveze u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja;**
 - 10) Emiter ne dostavi valjane dokaze o sopstvenoj produkciji i koprodukciji u skladu sa propisanim rokovima;**
 - 11) u drugim slučajevima utvrđenim ovim zakonom.
- (2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana dozvoljena je žalba Savjetu, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (3) Savjet je dužan da rješenjem odluči po žalbi iz stava 2 ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.
- (4) Rješenje iz stava 3 ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obrazloženje Amandmana 9 (Član 11b)

Ovim amandmanom se u stavu 1 uvodi nova tačka 9 kojom se obavezuje Direktor Agencije da oduzme odobrenje za emitovanje ukoliko se emiter ne pridržava odobrenja za emitovanje tj. ukoliko ne realizuje programske obaveze u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja. Ukoliko emiter ne proizvodi onu količinu programa koju je obećao na javnom konkursu gubi odobrenje za emitovanje. Ovo će natjerati emitere da pažljivo predlažu sopstvenu produkciju ali i druge sadržaje a Agenciji omogućiti da, cijeneći javni interes, odobrenja daje zaista onim emiterima koji mogu doprinijeti medijskom pluralizmu.

Emiteri mogu tokom vremena, a usled finansijskih problema, doći u poziciju da ne mogu poštovati odobrenje za emitovanje ali im Zakon u članu 58 daje mogućnost da se obrate Agenciji (tj. Savjetu) sa zahtjevom za promjenu strukture programa.

- **Prijedlog Amandmana 10**

Član 12 Nacrta o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima mijenja se i glasi:

“Član 136 mijenja se i glasi:

Za potrebe podsticanja medijskog pluralizma osniva se Fond za podsticanje medijskog pluralizma (u daljem tekstu Fond).

Sredstva za finansiranje Fonda i podsticanje medijskog pluralizma obezbjeđuju se:

- 1) od nadoknade koju plaćaju pružaoci AVM usluga na zahtjev u visini od 0,40 eurocenti mjesečno za svakog korisnika prijavljenog na dan 31. decembra prethodne godine.”
- 2) Iz budžeta Crne Gore izdvajaju se sredstva za Fond **u visini od 0,005% BDP** (bruto društvenog proizvoda) a koja se koriste za podršku proizvodnji sadržaja kojim se zadovoljava javni interes u različitim oblastima.

Oblastima iz stava 1 ovog člana smatraju se sadržaji koji se odnose na: socijalnu i zdravstvenu zaštitu, smanjenje siromaštva, zaštitu lica sa invaliditetom, društvenu brigu o djeci i mladima, pomoć starijim licima, zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava, vladavina prava, razvoj civilnog društva i volonterizma, evroatlantske i evropske integracije Crne Gore, institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje, nauka, umjetnost, kultura, zaštita životne sredine, poljoprivreda i ruralni razvoj, zaštita potrošača, rodna ravnopravnost, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala, borba protiv bolesti zavisnosti, kao i druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom.

Prioritetne oblasti javnog interesa za svaku godinu utvrđuje Savjet Agencije.

Projekat, u smislu ovog zakona, predstavlja skup aktivnosti u oblastima iz stava 2 ovog člana koji se realizuju u periodu koji nije duži od jedne godine.

Korisnici sredstava Fonda su nacionalni, regionalni i lokalni komercijalni elektronski emiteri koji djelatnost proizvodnje i emitovanja obavljaju u skladu sa članom 71 ovog zakona, koji imaju odobrenje za rad izdato od Agencije i koji imaju u ukupnom programu preko 25% sopstvene produkcije.

Sredstva Fonda u iznosu od 80% ukupnih sredstava raspodjeljuju se za projekte emitera televizijskog programa a 20% sredstava se opredjeljuje za projekte radio emitera.

Sredstva Fonda raspodjeljuju se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Agencija na svojoj internet stranici i u svim dnevnim novinama koje se štampaju i distribuiraju u Crnoj Gori najkasnije do kraja januara za tekuću godinu.

Emiter može konkurisati samo sa jednim projektom na jednom konkursu.

Sredstva se dodjeljuju na osnovu odluke Savjeta a na prijedlog samostalnih procjenjivača prijedloga projekata.

Samostalni procjenjivači prijedloga projekata su lica koja nisu zaposlena u Agenciji i koja se biraju putem javnog konkursa na osnovu iskustva u pisanju i realizaciji projekata i radu medija.

Odluka o raspodjeli sredstava iz ovog člana objavljuje se na internet stranici Agencije i u svim dnevnim novinama koje se štampaju i distribuiraju u Crnoj Gori.

Savjet zaključuje sa medijima ugovor o načinu korišćenja sredstava, izvještavanju i nadzoru nad realizacijom projekta za koji su dodijeljena sredstva, u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke iz stava 9 ovog člana.

Kontrolu namjenskog korišćenja sredstava dodijeljenih medijima vrše eksterni revizori, koje angažuje Savjet Agencije.

Proces utvrđivanja prioriteta, prijavljivanja uključujući i obrasce prijava, bliže kriterijume za ocjenu projekata, donošenje odluke i druga pitanja od značaja za funkcionisanje Fonda, uređuje Savjet posebnim opštim aktom."

Obrazloženje Amandmana 10

Ovim amandmanom se uređuju kornici, oblasti od javnog interesa i postupak raspodjele sredstava iz Fonda za podsticanje medijskog pluralizma. Sredstva iz Fonda mogu koristiti elektronski mediji koji imaju odbrenje za rad koje izdaje Agencija, koji pokrivaju određenu lokalnu, regionalnu teritoriju ili djeluju na teritoriji države i koji imaju značajnu sopstvenu produkciju (**iznad 25% u ukupnoj produkciji**). Ovim se osigurava da elektronski mediji koji zaista proizvode program u Crnoj Gori dobiju mogućnost unapređenja svojih sadržaja u korist ostvarivanja boljeg informisanja javnosti. Savjet AEM donosi konačnu odluku o raspodjeli sredstava ali na osnovu prijedloga nezavisnih eksperata koji neće moći da budu ignorisani. Ovaj model se koristi u EU prilikom ocjenjivanja prijedloga projekata i definisam je pravilima o finansiranju Evropske komisije. Utvrđuje se i obaveza donošenja podzakonskog akta kojim se bliže uređuje procedura raspodjele. Ovaj predlog podrazumijeva da se Fond finansira od nadoknade koju plaćaju pružaoci AVM usluga na zahtjev (kablovski operateri), koji ukupno imaju oko 170000 korisnika što u predloženom procentu treba da osigura oko 800,000 eura godišnje. Iz drugog izvora, budžeta Crne Gore uz fiksno izdvajanje od 0,005% BDP, moguće je osigurati oko 200,000 eura na godišnjem nivou. Ovaj iznos neće u značajnijem obimu opteretiti budžet Crne Gore a iznos može značajno pomoći bolje informisanje građana o pitanjima od javnog interesa.

• Prijedlog Amandmana 11

Iza člana 12 Nacrta Zakona o elektronskim medijima dodaje se novi član 12a koji glasi:

Član 12a

“Član 137 mijenja se i glasi:

(1) Raspodjela sredstava iz ovog zakona sprovodi se na osnovu sljedećih osnovnih kriterijuma:

- 1) doprinos ostvarivanju javnog interesa u određenoj oblasti;
- 2) pokrivenost teritorije signalom emitera;
- 3) kvalitet predloženog projekta;
- 4) kadrovski i tehnički kapaciteti medija u odnosu na predloženi projekat
- 5) ukupan broj zaposlenih

(2) Sredstva iz člana 136 ovog zakona ne mogu se dodjeljivati za:

- 1) reemitovanje programa drugih stanica;
- 2) kupljene programe;
- 3) reprizirane programe iz sopstvene produkcije;
- 4) programe iz sopstvene produkcije za koje su emiteri obezbjedili pokrivanje troškova iz sopstvenih prihoda, donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija;

(3) Pravo učešća na konkursu nemaju mediji koji se već finansiraju iz javnih fondova ili budžeta države i opština

(4) Pravo učešća na konkursu nemaju emiteri koja su u prethodnom periodu dobili sredstva namijenjena projektnom sufinansiranju iz javnih fondova, a nisu u propisanoj formi i roku podnijeli narativni i finansijski izveštaj.”

Obrazloženje Amandmana 11

Ovim amandmanom se utvrđuju i osnovni kriterijumi za ocjenjivanje kvaliteta projekata kao i sadržaji koji se ne mogu finansirati iz ovog fonda.

• Prijedlog Amandmana 12

Iza člana 15 Nacrta Zakona o elektronskim medijima dodaju se dva nova člana 15a i 15b koji glase:

Član 15a

“Član 142 mijenja se i glasi:

“Odobrenje za pružanje AVM usluge će privremeno, u trajanju do 30 dana, biti oduzeto ukoliko pružalac AVM usluge:

- 1) nije započeo sa pružanjem usluge u propisanom roku;
- 2) ne postupi saglasno nalogu Agencije po pitanjima usklađivanja svog statusa sa odredbama ovog zakona koje se odnose na nedozvoljenu medijsku koncentraciju;
- 3) i poslije izricanja mjera upozorenja i novčane kazne krši odredbe o programskim standardima

predviđenim ovim zakonom;

4) i poslije izricanja mjera upozorenja ne izmiri obavezu plaćanja godišnje naknade za odobrenje;

5) u svojstvu neprofitnog emitera promijeni svoj status ili ako emituje komercijalne audiovizuelne komunikacije suprotno ovom zakonu

6) **i poslije izricanja mjera upozorenja ne realizuje strukturu programa i druge programske obaveze u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja**

(2) Pružaocu AVM usluge kome je prethodno dva puta izrečena mjera privremenog oduzimanja odobrenja, trajno se oduzima odobrenje."

Obrazloženje Amandmana 12 (Član 15a)

U ovom članu se vrši dopuna razloga za oduzimanje odobrenja (**nova tačka 6 u stavu 1**) i vrši se usklađivanje sa obavezom direktor Agencije iz člana 110 ovog zakona i slučajevima kada se oduzima odobrenje za rad. Ukoliko emitter ignoriše upozorenja Agencije i ne pridržava se zakonom utvrđenih obaveza, moguće je trajno gubljenje odobrenja za emitovanje.

Član 15b

"U članu 157 dodaje se novi stav 2 koji glasi:

Akt kojim se utvrđuje metodologija i procedura za istraživanje javnog mnjenja iz člana 12 stav 2 ovog Zakona donijeće se u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona."

Obrazloženje Amandmana 12 (Član 15b)

Ovim prijedlogom se utvrđuje rok za izradu akta kojim se utvrđuje metodologija i procedura za istraživanje javnog mnjenja koje se odnosi na povjerenje gledalaca i slušalaca, gledanost/slušanost elektronskih medija. Takode, ovim prijedlogom se vrši usaglašavanje sa predloženim amandmanom na član 12 Zakona.

Stav obrađivača: Kada je riječ o predlogu amandmana 1 koji se odnosi na dopunu definicije prikrivenog oglašavanja, želimo podsjetiti da je predlog u skladu sa definicijom iz člana 1 Direktive 2010/13/EU o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (glava I Definicije, član 1) i obrađivač cijeni značajnim prihvatanje navedenog predloga iz ugla usaglašavanja Zakona o elektronskim medijima sa Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama iz 2010.godine.

Kada je riječ o predlogu amandmana 2 u dijelu koji se odnosi na dopunu člana 48 Zakona o elektronskim medijima (član koji se odnosi na zabrane), obrađivač smatra značajnim prihvatanje predložene izmjene uz ocjenu da je navedeni predlog u duhu standarda sadržanih u Direktivi 2010/13/EU o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga.

Povodom predlog amandmana 3 i 4 (obrazloženje važi i za predloge amandmana 2,8,9 i 12), želimo ukazati da u toku rada Radne grupe nije postojala saglasnost svih članova za

razmatranje pitanja koja izlaze iz okvira zadatka Radne grupe (Agencije za elektronske medije kao nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija i Udruženja nezavisnih elektronskih medija), pa je obrađivač cijenio da bi Radna grupa trebalo da se zadrži isključivo kod zadatka koji je definisan aktom o osnivanju Radne grupe (rješenjem Ministarstva kulture br.01-909 od 4.03.2015.godine), a koji se, da podsjetimo, odnosi na usaglašavanje zakonskog teksta sa Direktivom o AVM uslugama iz 2010.godine i implementaciju pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge.

U kontekstu Predloga amandmana 5 i 6 želimo podsjetiti da je Nacrt zakona usaglašen sa Saopštenjem Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge (2009/C 257/01), uz dodatnu napomenu da su pravila državne pomoći implementirana po ugledu na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore koji je dobio pozitivnu ocjenu Evropske komisije u kontekstu usaglašenosti sa predmetnim standardima. Dodatno, predložena rješenja u Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima pozitivno su ocijenjena i od strane Komisije za kontrolu državne pomoći (mišljenje Komisije za kontrolu državne pomoći na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima – mišljenje br. 01-34/1 od 2.juna 2015.godine).

Imajući u vidu da je predlog amandmana 7 u duhu standarda sadržanih u Direktivi 2010/13/EU o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga, obrađivač zakona cijeni značajnim prihvatanje navedenog predloga.

Kada je riječ o amandmanu 10, obrađivač je zatražio mišljenje Ministarstva finansija po pitanju obazbjedivanja dodatnih budžetskih sredstava (pogledati i obrazloženje predloga za osnivanje Fonda za razvoj komercijalnih emitera) i tom prilikom smo dobili odgovor da je *„članom 22 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisan limit potrošnje, kao maksimalan nivo budžetske potrošnje koji je obavezujući za 2016.godinu i indikativan za 2017 i 2018.godinu. Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike, koje usvaja Vlada Crne Gore, utvrđeni su limiti potrošnje za navedeni period, imajući u vidu fiskalnu politiku, kriterijume fiskalne odgovornosti, kao i očekivani trend kretanja budžetskih primitaka i izdataka. Isto tako, javne finansije u narednom periodu karakteriše nastavak fiskalnog prilagođavanja i racionalizacije budžetske potrošnje. Naime, budžet države dominantno karakteriše mandatorna potrošnja, odnosno izdaci za plate i penzije, tako da je u uslovima nastavka politike štednje neophodno uticati na smanjenje diskrecione potrošnje (dopis Ministarstva finansija br. 03-5223/1 od 30.04.2015.godine). Obradivač zakona cijeni da je osnivanjem Fonda za razvoj komercijalnih radijskih emitera u Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl.list CG“, br. 58/14), te, u tom kontekstu, usmjeravanjem sredstava iz člana 136 Zakona o elektronskim medijima na produkciju televizijskih komercijalnih emitera i neprofitnih emitera, u uslovima budžetske štednje, napravljen napor u cilju stvaranja povoljnijih uslova za finansijsku podršku produkcije komercijalnih emitera.*

Kada je u pitanju predlog amandmana 11 koji se odnosi na definisanje kriterijuma za raspodjelu sredstava iz člana 136 zakona, želimo podsjetiti da je članom 136 Zakona o elektronskim medijima definisano da se *„iz dijela prihoda od igara na sreću obezbjeđuju sredstva u visini i na način koji se utvrđuje posebnim zakonom koji reguliše djelatnost igara na sreću.“* Stoga cijenimo da navedeni predlog treba da bude predmet razmatranja u okviru Zakona kojim se utvrđuje način raspodjele sredstava.

3.4. Komentari Prve televizije i Pink TV

Smatramo da se postojećim zakonskim rješenjem, ali i izmjenama koje se predlažu formalno-pravno (značajno) narušeno načelo 3 iz člana 3 Zakona o elektronskim medijima koje kaže da je država dužna da obezbedi "uravnotežen razvoj javnih i komercijalnih pružalaca AVM usluga". Zato predlažemo sljedeće izmjene:

Formiranje fonda za finansiranje nezavisnih proizvođača, koje je propisano Zakonom.

Naime, članom 63 definisano je da "učešće audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u godišnjem programu emitera televizijskog programa mora iznositi najmanje 10%".

Naš prijedlog: Prihvata se obaveza od 10% pod sljedećim uslovom: da se iz posebnog državnog fonda za finansiranje dijela nezavisnih proizvođača izdvoji godišnji iznos od XX (definisati iznos)eura po emiteru, koji bi iz tako dobijene sume plaćao naknadu nezavisnom proizvođaču.

Razlog: U Crnoj Gori ne postoji dovoljan broj kvalifikovanih i tehničko-produkciono stručnih, niti u tehničkom smislu opremljenih nezavisnih proizvođača, koji bi mogli da ispune produkciono-kreativne zahteve emitera u nivou koji Zakon predviđa. Stoga, ako ova odredba stoji, država treba da finansira **nezavisne proizvođače**, jer njihovo finansiranje od strane emitera ne može doprinijeti poboljšanju programskih sadržaja, niti imati pozitivan finansijski efekat.

Da se definiše koliko čega javni emiteri (mi pre svega mislimo na RTCG) treba da proizvedu za novac koji dobija od države.

Naš prijedlog: U članu 74 stav 1 definiše da su:

Javni emiteri dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/li televizijskih programa, sa sljedećim minimalnim obaveznim procentima učešća definisanim po svakoj od programskih kategorija na sljedeći način

- a) informativnim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera
- b) kulturnim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera
- c) umjetničkim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera
- d) obrazovnim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera
- e) naučnim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera
- f) dječijim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera
- g) zabavnim X% učešća u godišnjem programu Javnog emitera

stav 2: preciznije definisanje sadržine programskih kategorija navedenih pod tačkama a)-g) iz stava 1 ovog člana, izvršiće se posebnim pravilnikom donijetim od strane AEM

stav 3: ukupni minimalni procenat učešća programa definisanog programskim kategorijama a)-g) iz stava 1 ovog člana iznosiće 90%

Razlog: Svrha javnog emitera ne treba da bude podizanje udjela u gledanosti, posebno ne podizanje udjela u gledanosti kupovinom inostranih programa naručenih od i za račun inostranih komercijalnih (ne javnih) emitera. **Dakle-ako država npr. pokriva 83 odsto svih troškova javnog emitera (mislimo da je to sada slučaj), onda on toliko treba i da proizvede u javnom interesu.**

Ograničavanje ili ukidanje komercijalne strane javnih servisa čije troškove pokriva država

Naš prijedlog: Član 74a: javni emiter ne može da obavlja komercijalne audio i audiovizuelne usluge

Razlog: Izuzetno malo medijsko tržište (daleko najmanje u Evropi) bez tendencije rasta, finansiranje javnog emitera od strane države, oslobađanje prostora komercijalnim emiterima za dalji razvoj i mogućnost proširivanje produkcijskih kapaciteta i kupovine/proizvodnje kvalitetnijeg programa za tržište CG.

Potpuno nejasan član 76c Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima

Naš prijedlog: Član 76c se briše

Član 76c

(Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcijalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge.

Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena.

Prijedlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržišta.

O uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje.

Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti, odnosno napravi analizu ispunjenosti kriterijuma: uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge; u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera i trajanje nove usluge.

Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija.")

Jasnije istaći konflikt interesa

Naš prijedlog: U stavu 2 člana 78 dodaje se: zabranjuje se bilo kakav oblik funkcionalne zavisnosti i/ili sukoba interesa između članova Savjeta Javnog emitera i članova Savjeta AEM.

Osnivanje Fonda za razvoj komercijalnih medija

Naš prijedlog: je da se dopišu dva nova člana Zakona i to

Član X: Osnivanje Fonda za razvoj komercijalnih emitera

ČlanY: Uloga Fonda za razvoj komercijalnih emitera: omogućavanje godišnjeg iznosa nepovratnih sredstava u iznosu od 400.000 eura komercijalnim emiterima u svrhe njihovog opstanka i daljeg razvoja, sa ciljem poboljšanja usluge koja se pruža gledaocima.

Napomena: Sredstva Fonda za razvoj komercijalnih emitera se razlikuju od sredstava za finansiranje nezavisnih proizvođača iz člana 63 Zakona.

Inače, u toku je podjela 400.000 eura iz ovakvog jednog fonda koji postoji za radio stanice.

Stav obrađivača: Kada je riječ o predlogu da se u Nacrtu zakona precizira šta programska produkcija javnih emitera obuhvata u odnosu na novac koji se na godišnjem nivou izdvaja za njihovo finansiranje, želimo podsjetiti da, shodno Nacrtu zakona, ugovor između nacionalnog javnog emitera i Vlade, odnosno lokalnog javnog emitera i lokalne samouprave, mora sadržati sve elemente definisane predlogom člana 76b (*„ugovor sadrži javne usluge koje je javni emiter dužan da pruža u ugovorenom vremenskom periodu, njihovu vrstu, svrhu, programsku osnovu i broj televizijskih i radijskih programa, internet stranica i portala i uslove za pružanje drugih javnih usluga uzimajući u obzir potrebe javnosti i tehnološki razvoj elektronskih medija. Ugovorom se utvrđuje finansiranje javnih usluga javnog emitera po godinama i izvorima, sa prikazom troškova po godinama i vrstama, kao i ovlaštenja i obaveze organa javnog emitera u odnosu na upravljanje ukupnim sredstvima predviđenim za sprovođenje Ugovora i izvještavanje o njegovom sprovođenju“*). Definisanje navedenih obaveza putem ugovornog odnosa je model koji je prepoznat u Saopštenju Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge (2009/C 257/01) , a primjenjuju ga vodeći evropski javni emiteri poput britanskog BBC-ja i njemačkog ARD-a. Dodatno, želimo da istaknemo i činjenicu da je, radi transparentnosti i otvorenosti ukupnog procesa programskog planiranja javnih emitera prevideno i sprovođenje javne rasprave o predlogu ugovora u trajanju od 45 dana, kako bi se građanima omogućilo da ocijene da li programske obaveze predložene od strane javnog emitera zadovoljavaju zakonom definisane kriterijume.

O predlogu za brisanje člana 76c, obrađivač zakona želi podsjetiti da je riječ o obaveznom standardu koji je sadržan u Saopštenju Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge (2009/C 257/01) pod tačkom 6.7 Proširivanje radio-difuznih usluga. U okviru obaveznih konsultacija sa Evropskom komisijom prilikom implementacije navedenih pravila u Zakon o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore, traženo je uvođenje navedenog člana kako bi se ispunio standard definisan Saopštenjem 2009/C 257/01 i stvorila normativna zaštita od narušavanja konkurencije prilikom uvođenja novih usluga od strane javnih emitera. Zato je u Nacrtu zakona definisan navedeni član kojim se omogućava javnim emiterima uvođenje značajno novih usluga uz prethodnu proceduru provjere njenog uticaja na tržište elektronskih medija.

Povodom predloga za osnivanje Fonda za razvoj komercijalnih emitera, nakon javne rasprave, obrađivač zakona je zatražio mišljenje Ministarstva finansija kao nadležnog resora za budžet i tom prilikom dobio odgovor da je „članom 22 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisan limit potrošnje, kao maksimalan nivo budžetske potrošnje koji je obavezujući za 2016.godinu i indikativan za 2017 i 2018.godinu.Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike, koje usvaja Vlada Crne Gore, utvrđeni su limiti potrošnje za navedeni period, imajući u vidu fiskalnu politiku, kriterijume fiskalne odgovornosti, kao i očekivani trend kretanja budžetskih primitaka i izdataka. Isto tako, javne finansije u narednom periodu karakteriše nastavak fiskalnog prilagođavanja i racionalizacije budžetske potrošnje, Naime, budžet države dominantno karakteriše mandatorna potrošnja, odnosno izdaci za plate i penzije, tako da je u

uslovima nastavka politike štednje neophodno uticati na smanjenje diskrecione potrošnje. Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da predlog o osnivanju Fonda za razvoj komercijalnih emitera, nije prihvatljiv" (dopis Ministarstva finansija br. 03-5223/1 od 30.04.2015.godine).

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Broj: 04-512
Podgorica, 2. decembra 2015. godine

MINISTARSTVU KULTURE
- gospodinu Pavlu Goranoviću, ministru -

CETINJE

Na **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA**
ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA, iz okvira nadležnosti ovog
Sekretarijata, nemamo primjedaba.

Vuka Karadžića broj 3 81000 Podgorica
Tel.: (+382) 20 231-535 Fax: (+382) 20 231-592
e-mail: szz@gov.me

CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Broj: 01-011/15- 38581/2
Podgorica, 27.11. 2015. godine

HITNO

MINISTARSTVO KULTURE
-Gospodinu Pavlu Goranoviću, ministru -

PODGORICA
Njegoševa, Cetinje

Veza: Vaš akt broj 01-3092/2, od 27. novembra 2015. godine

Poštovani gospodine Goranoviću,

Ministarstvo unutrašnjih poslova, razmotrilo je inovirani tekst Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima i sa aspekta nadležnosti Ministarstva, nema predloga i sugestija, budući da su naše sugestije, nakon neposrednih konsultacije, inkorporirane u tekst Predloga zakona.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Raško KONJEVIĆ

Obradivač:

SEKRETAR

mr Dragan Pejanović

01 2581/2-1

26. 11. 2015

CRNA GORA

MINISTARSTVO ZA INFORMACIONO DRUŠTVO I TELEKOMUNIKACIJE

Broj: 052-01-3411/2-15
Podgorica, 19.11.2015. godine

MINISTARSTVO KULTURE
N/R MINISTRU PAVLU GORANOVIĆU

CETINJE

**PREDMET: DAVANJE MIŠLJENJA NA PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA**

Uvaženi,

Sa aspekta nadležnosti ovog ministarstva nemamo primjedbi na dostavljeni Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima.

Dostavljeno:

- Naslovu
- Arhivi

Obradio: **Žarko Marjanović**

Marjanović

Saglasna:

Ratka Strugar

Strugar
Generalna direktorica za elektronske komunikacije,
poštansku djelatnost i radio-spektar

MINISTAR

Prof. dr. Vujica Lazović

81000 Podgorica, Rimski trg, br. 45
Tel: 020/234 851; Fax: 020/241-790
www.mid.gov.me

**CRNA GORA
KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI**

Broj: 01- 1011

Podgorica, 18. novembar 2015. godine

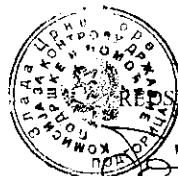
MINISTARSTVO KULTURE
n/r generalnom direktoru, gospodinu Željku Rutoviću

Poštovani gospodine Rutoviću,

Kao što ste upoznati Komisija za kontrolu državne pomoći je Rješenjem br. 01-34/1 od 2.06.2015. godine, ocijenila Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima kao uslađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“ br. 74/09 i 57/11).

Koristimo priliku da Vas obavijestimo da, uzimajući u obzir poslednje komentare Evropske komisije na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima, Komisija za kontrolu državne pomoći nema primjedbi na tekst Prijedloga, te da sa aspekta pravila državne pomoći ne postoji prepreka za dalju proceduru.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK KOMISIJE
Mitar Bajčeta

Službeni list CG

01 1614/2

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj 01-~~1614~~/2

Podgorica 2 jun 2015 godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 2 Zakon o izmjenama i dopunama zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG" br 74/09 i 54/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 2 juna 2015 godine, donijela je

RJEŠENJE

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture dostavilo je Komisiji za kontrolu državne pomoći, na ocjenu usklađenosti sa pravilima državne pomoći, Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima (akt broj 01-1614/2 od 29. maja 2015. godine)

PRAVNA PODLOGA

- Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima
Zakon o ratifikaciji Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane i Republike Crne Gore sa druge strane ("Službeni list CG" br 7/07)

Opis

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o elektronskim medijima napravljen je prvenstveno s ciljem temeljnog usklađivanja medijskog zakonodavstva sa evropskom pravnom tekovinom, koja je definisana Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Crne Gore i Evropske unije (SSP). Naime, imajući u vidu dinamiku koju diktiraju strateška dokumenta pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, predviđeno je usklađivanje sa evropskim propisima i standardima, kako iz predmetne oblasti tako i sa pravilima državne pomoći

Uzimajući u obzir da se Crna Gora u kontekstu usklađivanja svoje pravne tekovine sa pravnom tekovinom Evropske unije, između ostalog, obavezala da će u okviru pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija, implementirati pravila o državnoj pomoći za javne emitere, razlog za izmjenu zakona jeste i potreba usklađivanja zakona kojim se reguliše

finansiranje kako komercijalnih tako i javnih emitera sa pravilima državne pomoći u oblasti koja se odnosi na javne radio-difuzne usluge

Nadalje, Crna Gora je preduzela neophodne korake kako bi ispunila obaveze predviđene mjerilom 4 za otvaranje poglavlja 8 - konkurencija i državna pomoć. Naime, kao mjerilo 4 predviđeno je da Crna Gora kreira sveobuhvatan popis svih mjera državnih pomoći, pokrivenih SSP-om, koje zahtijevaju usklađivanje sa evropskim pravilima, kao i akcioni plan sa jasnim rasporedom usklađivanja šema pomoći i mjera ocijenjenih kao neusklađene sa obavezama SSP-a. Dodatno, u SSP-u, u članu 74, definisano je da po isteku perioda od tri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma, Crna Gora će na javna preduzeća i na preduzeća kojima su dodijeljena posebna i ekskluzivna prava primjenjivati principe utvrđene u Ugovoru o osnivanju Evropske zajednice, sa posebnim osvrtom na član 86¹. Imajući u vidu značaj navedenog, u okviru svojih gore nabrojanih obaveza, Zakon o elektronskim medijima bio je jedan koji se mora uskladiti sa pravilima državne pomoći.

U cilju većeg stepena usklađenosti u oblasti državne pomoći, donošenjem Uredbe o dopunama uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list Crne Gore“ br. 27/10, 34/11 i 16/14) (u daljem tekstu: Uredba), i Pravilnika o listi državne pomoći („Službeni list Crne Gore“ br. 35/14 i 02/15) (u daljem tekstu: Pravilnik), Prilogom 4 - Saopštenje Komisije o primjeni pravila državne pomoći na javne radio-difuzne servise, unesena su u nacionalno zakonodavstvo pravila za finansiranje radio-difuznih servisa koja se u potpunosti moraju implementirati i kroz nacionalna zakonska rješenja.

U tom smislu, ranije definisanje ostvarivanja javnog interesa izmijenjeno je preciznom definicijom pojava javne usluge i pružanja iste od strane emitera, na način što je definicija usklađena sa ciljem ispunjenja demokratskih, socijalnih, obrazovnih i kulturnih potreba društva, istovremeno garantujući pluralizam, kulturnu i jezičku raznolikost. S tim u vezi, emiter je dužan da, uz primjenu visokih standarda profesionalne etike i kvaliteta, bez bilo kojeg oblika diskriminacije poštujući socijalne raznolikosti društva, proizvodi i emituje programske sadržaje.

Predlogom je ispoštovano i jedno od najvažnijih pravila kada je riječ o dodjeli državne pomoći, a to je da emiteru mora biti eksplicitno povjereno pružanje usluga od javnog interesa od strane države, posredstvom službenog sporazuma o povjeravanju vršenja javnih usluga (ugovora o povjeravanju).

Definisano je i da emiter, pored javnih usluga, može obavljati i komercijalne usluge i to

- prodaju programa za reklamne poruke i druge audiovizuelne komunikacije,
- plasman proizvoda
- sponzorstvo.

¹ 1) U odnosu na javna preduzeća i učesnike na tržištu kojima države članice daju posebna ili isključiva prava, države članice ne smiju donijeti niti zadržati na snazi nijednu mjeru koja je u suprotnosti sa pravilima iz Ugovora, naročito sa onim predviđenim članom 18 i čl. 101 do 109. 2) Učesnici na tržištu kojima je povjereno da vrše usluge od opšteg ekonomskog interesa ili koji imaju karakter monopola koji ostvaruje prihode, podliježu pravilima iz Ugovora, a naročito pravilima o konkurenciji, u onoj mjeri u kojoj primjena tih pravila ne sprječava, pravno ili stvarno, vršenje posebnih zadataka koji su im povjereni. Razvoj trgovine ne smije biti pogođen u mjeri koja je suprotna interesima Unije. 3) Komisija obezbjeđuje primjenu odredaba ovog člana i, po potrebi, upućuje odgovarajuće direktive ili odluke država članicama.

- telešoping

S obzirom da je javni emiter može da obavlja i komercijalne aktivnosti, uvedena je jedna od značajnijih novina, a to je neophodno jasno razdvajanje računovodstva odnosno razdvajanje javnih usluga i komercijalnih usluga, uključujući jasno razdvajanje računa.²

Prema tome, emiteri ne smiju koristiti sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta lokalne samouprave, za finansiranje komercijalnih djelatnosti (unakrsno subvencionisanje). Ukoliko emiteri postupaju suprotno navedenom, Savjet javnog emitera će naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga u skladu sa ovim Zakonom. Javni emiter može da dobije godišnju naknadu iznad neto troškova obavljanja djelatnosti pružanja javnih usluga u iznosu do 10% godišnjih, finansijskim planom predviđenih troškova, obavljanja djelatnosti pružanja javnih usluga, a sredstva iznad tog iznosa dužna je da uplati na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta lokalne samouprave. Ukoliko pomenuta naknada tri godine bude prelazila iznos od 10%, Vlada i nacionalni javni emiter odnosno jedinica lokalne samouprave i lokalni javni emiter će revidirati metodologiju obračuna sredstava za usluge koje su predmet Ugovora.

Takođe, Predlogom zakona, članom 79, je definisano da su emiteri oslobođeni obaveze plaćanja nakande po osnovu odobrenja za emitovanje u dijelu koji se odnosi na pružanje javnih usluga, dok ostaju u obavezi plaćanja dijela naknade po osnovu odobrenja za emitovanje koje se odnosi na obavljanje komercijalnih djelatnosti, što je usklađeno sa evropskim pravilima docijele državne pomoći za obavljanje usluga od javnog interesa.

Predlog Zakona predviđa redovnu i efikasnu kontrolu u cilju sprječavanja mogućnosti prekomjernog i unakrsnog subvencionisanja, odnosno utroška javnih sredstava za proizvodnju komercijalnih programa.

Pored potrebe za usklađivanjem sa evropskom legislativom, izmjena postojećeg Zakona, pozitivno će se odraziti i na finansijsku održivost emitera. Programske obaveze i visina sredstava za njihovo finansiranje utvrđuju se ugovorom između Vlade Crne Gore i emitera odnosno jedinice lokalne samouprave i lokalnog emitera. (tzv. akt o povjeravanju vršenja javne usluge). Ugovor se zaključuje na period od tri godine, u skladu sa smjernicama makroekonomske i fiskalne politike, kod nacionalnog javnog emitera i u skladu sa budžetskim planovima i projekcijama kod lokalnih javnih emitera. Prije zaključivanja Ugovora, javni emiter je dužan da pripremi prijedlog programskih obaveza za ugovorni period i o njemu sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana, kako bi se javnost izjasnila o tome ispunjavaju li predložene programske obaveze kriterijume propisane ovim Zakonom. Ugovorom se utvrđuje vrsta, obim i sadržaj svih javnih usluga koje javni emiter pruža.

Predlogom je predviđena i mogućnost da javni emiter, putem Ugovora iz člana 76c ovog Zakona, uvodi značajno nove audiovizuelne usluge sa novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge.

² U skladu sa Direktivom o transparentnosti finansijskih odnosa između država članica i javnih preduzeća, kao i o finansijskoj transparentnosti unutar određenih preduzeća (2006/115/EZ).

Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu ovog Zakona, smatra se usluga koja se prvi put pruža, a bitno se razlikuje od usluga koje javni emiter pruža u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena. Prijedlogom Zakona predviđeno je da o uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera, koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje. Takođe, definisana je obaveza Savjeta javnog emitera da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija.

Obaveza Savjeta javnog emitera je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti usluge, odnosno da napravi analizu ispunjenosti sljedećih kriterijuma: uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge, u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera, kao i trajanje nove usluge.

Prijedlogom je uvedena još jedna novina, u smislu usklađenosti sa pravilima države pomoći, a odnosi se na odobrenje za emitovanje programa koje se može izdati na period od 10 godina. Takođe, definisano je i da se može pomenuto odobrenje izdati na duži period ukoliko emiter značajno investira u infrastrukturu iz sopstvenih sredstava.

Ocjena

Prijedlogom zakona je propisano

- *Jasna definicija usluge od javnog interesa*, kako je objašnjeno u članu 74, stav 1. Javne usluge, iz člana 74 ovog Zakona su programske obaveze javnih emitera da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječijim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja. Nadalje, članom 74 stav 2 objašnjeno je šta javna usluga znači u smislu ovoga Zakona. Konkretna lista usluga od javnog interesa biće utvrđena Ugovorom.
- *Jasno razdvajanje javnih i komercijalnih usluga* što je definisano u članu 74a na način. Pored javnih usluga iz člana 74 ovog zakona, javni emiter može da obavlja i komercijalne audio i audiovizuelne usluge.
- *Akt o povjeravanju*, odnosno Ugovor o pružanju javnih usluga, kako je navedeno u članu 76a. Ugovor, koji se potpisuje između Vlade Crne Gore i nacionalnog emitera odnosno jedinice lokalne samouprave i lokalnog javnog emitera, zaključuje se na period od tri godine u skladu sa smjernicama makroekonomske i fiskalne politike kod nacionalnog javnog emitera, i u skladu sa budžetskim planovima i projekcijama kod lokalnih javnih emitera. Ugovorom se utvrđuje vrsta, obim i sadržaj svih javnih usluga koje javni emiter pruža.
- *Ograničeni iznos kompenzacije za pružanje javnih usluga*, prema članu 76e, javni emiter može da zadrži godišnju naknadu iznad neto troškova obavljanja djelatnosti

pružanja javnih usluga u iznosu do 10% godišnjim finansijskim planom predviđenih troškova obavljanja djelatnosti pružanja javnih usluga, a sredstva iznad tog iznosa dužna je da uplati na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta lokalne samouprave. Prema istom članu definisano je da ukoliko pomenuta naknada bude prelazila tri godine iznos od 10%, Vlada i nacionalni javni emiter odnosno jedinica lokalne samouprave i lokalni javni emiter će revidirati metodologiju obračuna sredstava za usluge koje su predmet Ugovora

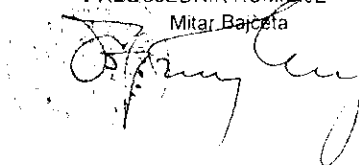
- *Unakrsno subvencionisanje*, koje je definisano članom 76e, tako da javni emiter ne smije koristiti sredstva iz budžeta Crne Gore odnosno budžeta lokalne samouprave za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga
- *Odvojeno računovodstvo* što je definisano u članu 76d na način: "Javni emiter je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga"
- *Odobrenje za emitovanje*, članom 107 stav 1, usluge od javnog interesa javnom emiteru izdaje se na period od 10 godina

Sve navedene izmjene u skladu su sa Zakonom o kontroli državne pomoći, kao i sa Uredbom i Prilogom 4 Pravilnika

Imajući u vidu navedeno, Komisija je donijela rješenje i odlučila kao u dispozitivu

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja

PREDSJEDNIK KOMISIJE
Mitar Bajčeta

Dostavljeno:

Ministarstvu kulture
a/a

01 2981/2

25.11.2015

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-15066/1

Podgorica, 24. novembar 2015. godine

**MINISTARSTVO KULTURE
- n/r ministra, g-dina Pavla Goranovića -**

Poštovani gospodine Goranoviću,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 01-2981 od 17. novembra 2015. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima usklađuje se proizvodnja i pružanje audiovizuelnih medijskih usluga u Crnoj Gori sa evropskim propisima i standardima, reguliše se rad nacionalnog javnog emitera i lokalnih javnih emitera sa pravilima državne pomoći u oblasti javnih radio-difuznih usluga.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Javnim emiterima za pružanje javnih usluga proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima obezbijedjuju se sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, u djelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju pomenutog Zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima*.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Radoje Žugić

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: + 382 20 242 835; fax: + 382 20 224 450; e-mail: mif@mif.gov.me

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO KULTURE

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženi akt ima za cilj potpuno usklađivanje Zakona o elektronskim medijima sa Direktivom o audio-vizuelnim medijskim uslugama iz 2010. godine i implementaciju pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge saglasno Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1). Trenutno zakonsko rješenje nije u potpunosti terminološki usklađeno sa Direktivom o audiovizuelnim medijskim uslugama iz 2010. godine, zbog čega postoji rizik od pogrešne interpretacije određenih standarda implementiranih u Zakonu. Iz ugla državne pomoći za javne radio-difuzne usluge, važeće zakonsko rješenje nije usklađeno sa pravilima EU te se procedura kontrole utroška javnog novca za vršenje javnih usluga mora redefinisati u kontekstu pravila sadržanih u Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1). Ukoliko bi se zadržao „status quo“, odnosno ne bi došlo do promjene propisa, kao prvo, ne bi bile ispunjene obaveze iz pregovaračkog poglavlja 10 – Informaciono društvo i mediji u dijelu koji se odnosi na obavezu implementacije Direktive o audio-vizuelnim medijskim uslugama u nacionalni pravni sistem, a dodatno ni iz pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija za dio koji se odnosi na obavezu implementacije pravila o državnoj pomoći za javne usluge. Kao drugo, pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge podrazumijevaju uspostavljanje obaveznih procedura kojima se reguliše kontrola utroška javnog novca opredijeljenog za javne usluge i u tom smislu uspostavlja se obaveza vođenja odvojenog knjigovodstva za javne i komercijalne usluge, uspostavljaju se pravila finansijske kontrole koja imaju za cilj sprečavanje mogućeg unakrsnog subvencioniranja – utroška javnih sredstava za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga, uspostavljaju se i pravila prilikom uvođenja novih usluga javnog emitera na tržište. Kada je riječ o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga, Predlogom je, na bazi kriterijuma iz Saopštenja, definisana značajno nova audiovizuelna usluga i kriterijumi za njeno uvođenje, kao i nadležno tijelo za sprovođenje testa javne vrijednosti značajno nove usluge koja mora zadovoljiti tržišne, finansijske i druge uslove. Dodatno, u dijelu koji se odnosi na uvođenje obaveze javnim emiterima da plaćaju dio naknade po osnovu odobrenja za emitovanje koji se odnosi na obavljanje komercijalnih djelatnosti, uspostavlja se balans na tržištu jer su do sada javni

emiteri u ovom dijelu bili oslobođeni obaveze što je imalo negativan uticaj na ukupan poslovni ambijent.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navešti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Navedenim predlogom žele se postići sljedeći ciljevi:

- Potpuno usklađivanje Zakona o elektronskim medijima sa Direktivom o audio-vizuelnim medijima uslugama iz 2010.godine
- Implementacija pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge saglasno Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1)

Izmjena Zakona o elektronskim medijima u kontekstu implementacije navedenih pravila definisana je Akcionim planom za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava i pregovaračkoj poziciji za poglavlje 10 – Informaciono društvo i mediji. U skladu sa navedenim, predmetna obaveza je definisana i Programom rada Vlade za 2015.godinu (IV kvartal).

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Ukoliko bi se zadržalo postojeće stanje, odnosno ukoliko ne bi došlo do izmjene Zakona, kao prvo, ne bi bili ispunjene obaveze iz pregovaračkog poglavlja 10 – Informaciono društvo i mediji u dijelu koji se odnosi na obavezu potpune implementacije Direktive o audio-vizuelnim medijskim uslugama iz 2010.godine u nacionalni pravni sistem što bi imalo direktnu posljedicu na elektronske emitere na koje se navedena pravila i odnose. Dodatno, ne bi bila ispunjena ni obaveza iz pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija za dio koji se odnosi na obavezu implementacije pravila o državnoj pomoći za javne usluge saglasno Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1). Pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge podrazumijevaju uspostavljanje obaveznih procedura kojima se reguliše kontrola utroška javnog novca opredijeljenog za javne usluge, uspostavljanja obaveze vođenja odvojenog knjigovodstva za javne i komercijalne usluge odnosno pravila finansijske kontrole koja imaju za cilj sprečavanje mogućeg unakrsnog subvencioniranja – utroška javnih sredstava za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga. Takođe, uspostavljaju se i pravila prilikom uvođenja novih usluga javnog emitera na tržište. Kada je riječ o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga, Predlogom je, na bazi kriterijuma iz Saopštenja, definisana značajno nova audiovizuelna usluga i kriterijumi za njeno uvođenje, kao i nadležno tijelo za sprovođenje testa javne vrijednosti značajno nove usluge koja mora zadovoljiti tržišne, finansijske i druge uslove. Iz navedenih razloga, preferirana opcija je

opcija koja se odnosi na izmjenu zakona.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Implementacija navedenih standarda uticaće na procedure kontrole utroška javnog novca za pružanje javnih usluga javnih emitera. Konkretno, nacionalni javni emiter RTCG sa Vladom i lokalni javni emiteri sa opštinama, zaključivaće ugovore o pružanju javnih usluga na osnovu kojih će im se opredjeljivati novac koji se redovno godišnje planira za njihov rad. Setom novih procedura za utrošak javnog novca javnih preduzeća omogućiće se transparentnije poslovanje javnih emitera a samim tim i povoljniji uslovi na medijskom tržištu ali i efikasna kontrola utroška javnog novca.

Saglasno Saopštenju EK o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge, javni emiteri biće u obavezi da plaćaju dio naknade po osnovu odobrenja za emitovanje koji se odnosi na obavljanje komercijalnih djelatnosti (do sada su, zbog svoje uloge proizvodnje sadržaja od javnog interesa bili potpuno oslobođeni plaćanja odobrenja za emitovanje uključujući i dio koji se odnosi na komercijalne aktivnosti), čime se uspostavlja balans na tržištu jer su do sada javni emiteri u ovom dijelu bili oslobođeni obaveze što je imalo negativan uticaj na ukupan poslovni ambijent.

Imajući u vidu da navedene procedure ne utiču na visinu izdvajanja javnog novca za pružanje javnih usluga (limit definisan Zakonom o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore), za implementaciju navedenih pravila neće biti potrebno izdvajanje dodatnog novca a kontrola utroška sredstava biće povjerena postojećim upravljačkim organima javnih emitera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Implementacija propisa ne podrazumijeva dodatna izdvajanja sredstava iz budžeta Crne Gore jer indeks finansiranja nije predmet Zakona o elektronskim medijima već Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore. Implementacija ne uspostavlja ni međunarodne finansijske obaveze.

Usvajanjem zakona nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.

Implementacija navedenog propisa neće imati uticaja na budžet.

Nije bilo sugestija Ministarstva finansija na Nacrt propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Za pripremu navedenog propisa formirana je međuresorska radna grupa u kojoj su osim predstavnika državnih organa učestvovali i predstavnici nevladinih organizacija i medijskih strukovnih organizacija. U pripremi nije korišćena eksterna ekspertna podrška.

Prema proceduri propisanoj Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Sl.list CG“, br. 12/12) Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima stavljen je na javnu raspravu 03. aprila 2015. godine. Javni poziv za učešće u javnoj raspravi upućen je građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, Glavnom gradu, Prijestonici i opštinama, strukovnim udruženjima, političkim strankama, sindikatima, vjerskim zajednicama, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima da se uključe u javnu raspravu i daju doprinos u razmatranju Nacrta zakona.

Takođe, poziv je sadržao podatke o trajanju javne rasprave, kao i o mogućnostima i načinu podnošenja predloga i sugestija na tekst Nacrta zakona, a u kontekstu zadatka Radne grupe. U organizaciji Ministarstva kulture, 28.aprila 2015. godine je održan Okrugli sto u Podgorici posvećen stručnoj raspravi o rješenjima sadržanim u Nacrtu zakona. U radu Okruglog stola, osim predstavnika Ministarstva kulture (obrađivača zakona), učestvovali su predstavnici međunarodnih organizacija, elektronskih medija, nevladinog sektora, ministarstava, nezavisnog regulatora za oblast medija - Agencije za elektronske medije, Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Radio-difuznog centra, zajednice opština, opština i drugih relevantnih subjekata.

Komentari pristigli u zakonom predviđenom roku odnosili su se uglavnom na unapređenje definisanih rješenja iz okvira zadatka radne grupe koji su većinom i prihvaćeni a dio nevladinog sektora i medijske zajednice predložio je, između ostalog, unapređenje Fonda za razvoj medijskog pluralizma. Imajući u vidu da navedeno pitanje nije bilo predmet zadatka Radne grupe te da zahtijeva dodatna izdvajanja iz budžeta, Ministarstvo kulture je, kao predlagač, napravilo konsultacije sa Ministarstvom finansija, kao resornim ministarstvom za pitanja koja se odnose na državni budžet i tom prilikom dobilo odgovor da je „članom 22 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti definisan limit potrošnje, kao maksimalan nivo budžetske potrošnje koji je obavezujući za 2016.godinu i indikativan za 2017 i 2018.godinu.Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike, koje usvaja Vlada Crne Gore, utvrđeni su limiti potrošnje za navedeni period, imajući u vidu fiskalnu politiku, kriterijume fiskalne odgovornosti, kao i očekivani trend kretanja budžetskih primitaka i izdataka. Isto tako, javne finansije u narednom periodu karakteriše nastavak fiskalnog prilagođavanja i racionalizacije budžetske potrošnje, Naime, budžet države dominantno karakteriše mandatorna potrošnja, odnosno izdaci za plate i penzije, tako da je u uslovima nastavka politike štednje neophodno uticati na smanjenje diskrecione

potrošnje. Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da predlog o osnivanju Fonda za razvoj komercijalnih emitera, nije prihvatljiv" (dopis Ministarstva finansija br. 03-5223/1 od 30.04.2015.godine).

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Eventualne prepreke koje bi mogle uticati na primjenu propisa su uspostavljanje adekvatnih mehanizama za implementaciju pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge u okviru postojećih organa imajući u vidu da se njima redefinišu postojeći odnosi i procedure u kontekstu kontrole utroška javnog novca. Pravilima državne pomoći uspostavlja se obaveza povjeravanja vršenja javnih usluga putem akta o povjeravanju koji, za nacionalnog javnog emitera potpisuju Vlada i nacionalni javni emiter, a za lokalne javne emitere, opština i lokalni javni emiter, procedura kontrole uvođenja novih usluga kao i kontrola uticaja novih usluga na tržište elektronskih medija, obaveza vođenja odvojenog računovodstva kao i zabrana unakrsnog subvencioniranja (utroška javnog novca za komercijalne usluge). U Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1) je navedeno da nije dovoljno da država samo službeno zaduži javnog emitera za pružanje javnih usluga već je potrebno da usluge pruža na način predviđen službenim sporazumom između države i javnog preduzeća, kako bi se osigurao potreban standard kvaliteta i transparentnost utroška javnih sredstava dodijeljenih javnim emiterima za vršenje usluga od javnog interesa. Država pristupnica je dužna da se u formi poštovanja ukupne nezavisnosti javnih emitera pojavi pred građanima kao garant ispunjenja obaveza pružanja javne usluge u obliku i prema načinu koji dostavi javni emiter. Saglasno Saopštenju Komisije o primjeni pravila državne pomoći za javne radio-difuzne usluge (2009/C 257/1) predviđena je procedura prilikom uvođenja novih usluga javnog emitera na tržište. Kada je riječ o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga, Predlogom je, na bazi kriterijuma iz Saopštenja, definisana značajno nova audiovizuelna usluga i kriterijumi za njeno uvođenje, kao i nadležno tijelo za sprovođenje testa javne vrijednosti značajno nove usluge koja mora zadovoljiti tržišne, finansijske i druge uslove. Takođe, definisana je obaveza vođenja odvojenog računovodstva za javne usluge odnosno jasno razdvajanje sredstava javnih i komercijalnih audiovizuelnih usluga. Obaveza vođenja odvojenog računovodstva je jedan od ključnih kriterijuma iz Saopštenja jer se njime obezbjeđuje transparentnost i odgovornost pri utrošku javnih sredstava. Vođenje odvojenog računovodstva predstavlja neophodni sigurnosni mehanizam koji sprečava da dođe do situacije unakrsnog subvencioniranja (finansiranja komercijalnih usluga javnim novcem) i prekomjerne naknade. Dodatno, obaveza vođenja odvojenog računovodstva za preduzeća kojima su dodijeljena posebna ili ekskluzivna prava ili im je povjereno vršenje javnih usluga definisana je i Direktivom o transparentnosti javnih preduzeća. Dodatno, predviđena je i efektivna finansijska kontrola koja ima za cilj sprečavanje mogućeg unakrsnog subvencioniranja - utroška javnih sredstava za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga.

Organ zadužen za implementaciju navedenog propisa je Agencija za elektronske medije kao nezavisni regulator za oblast elektronskih medija. Savjeti nacionalnog i lokalnih javnih emitera, kao nezavisni upravljački organi, zaduženi su za kontrolu implementacije akta o povjeravanju vršenja javnih usluga.

Datum i mjesto

Starjesina

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj: 03/1/2-2/110-1

Podgorica, 16. XII 2015.

MINISTARSTVO KULTURE

Dopisom broj 01-3356 od 15. decembra 2015. tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija je saglasno s navedenim u ocjeni usklađenosti propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

MINISTAR

Prof. dr Igor Lukšić

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MK-IU/PZ/15/01
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on electronic media	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo kulture	
- Sektor/odsjek	Direktorat za medije	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Pavle Goranović, 041/232-571 kabineta.kultura@mku.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Željko Rutović, 020/231-197 zeljko.rutovic@mku.gov.me Miloš Lalević, 020/231-198 milos.lalevic@mku.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	/	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politika saradnje, član 104, Saradnja u audiovizuelnoj oblasti		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2015-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	8 Konkurencija, 2 Planovi i potrebe, 2.2 Zakonodavni okvir D) Državna pomoć 10 Informatičko društvo i mediji, 2 Planovi i potrebe, 2.2 Zakonodavni okvir, C) Audiovizuelna politika	
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2015	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

32010L0013	
Direktiva 2010/13/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 10. marta 2010. godine o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizuelnim medijskim servisima) / Directive 2010/13/EU of the European Parliament and of the Council of 10 March 2010 on the coordination of certain provisions laid down by law, regulation or administrative action in Member States concerning the provision of audiovisual media services (Audiovisual Media Services Directive), OJ L 95, 15.4.2010	
Potpuno usklađeno / Fully harmonized	
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
52009XC1027(01)	
Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge / Communication from Commission on the application on state aid rules to public service broadcasting, OJ C 257, 27.10.2009.	
Potpuno usklađeno / Fully harmonized	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	
9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori prava EU su prevedeni na crnogorski jezik.	
10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima je preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / ministar vanjskih poslova i evropskih integracija
Datum: 15.12.2015.	Datum: 16.12.2015.

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MK-TU/PZ/15/01		MK-IU/PZ/15/01		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2010/13/EU od 10. marta 2010. godine o usklađivanju određenih odredbi utvrđenih zakonima, propisima ili upravnim radnjama u državama članicama o pružanju audiovizuelnih medijskih usluga – 32010L0013				
Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge - 52009XC1027				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim medijima		Proposal for the Law on Amendments to the Law on electronic media		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2010/13/EU				
Član 1	Član 3	Potpuno usklađeno	Ostale definicije su propisane članom 8 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: tačka (a)- tačke (i) (j) „prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija” je predstavljanje roba, usluga, naziva, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružalaca usluga u programima u obliku riječi ili slikakad pružalac medijske usluge predviđa da takvopredstavljanje služi za oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim	U članu 8 stav 1 tačka 15 mijenja se i glasi: „(15) Prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa			

ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu; (k) „sponzorstvo” je svaka naknada plaćena od strane javnog ili privatnog preduzeća ili fizičkog lica koje se ne bavi djelatnošću pružanja audiovizuelnih medijskih usluga niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, za finansiranje audiovizuelnih medijskih usluga ili programa sa ciljem da promoviše svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti ili proizvode;	njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu;“.			
Član 2 1. Svaka država članica osigurava da su sve audiovizuelne medijske usluge koje se prenose putem pružalaca medijske usluge koji spada pod njenu nadležnost usklađene sa pravilima pravnog sistema koji je primjenjiv na audiovizuelne medijske usluge koje su namijenjene za javnost u toj državi članici. 2. Za potrebe ove direktive, pružaoci medijske usluge u nadležnosti države članice su pružaoci: (a) osnovani u toj državi članici u skladu sa stavom 3; (b) na koje se primjenjuje stav 4. 3. Za potrebe ove direktive smatra se da je pružalac medijske usluge osnovan u jednoj od država članica u sljedećim slučajevima: (a) pružalac medijske usluge ima svoje sjedište u toj državi članici i uređivačke odluke o audiovizuelnoj medijskoj usluzi donose se u toj državi	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 4 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG”, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

članici; (b) ako pružalac medijske usluge ima svoje sjedište u jednoj od država članica, ali se uređivačke odluke o audiovizuelnoj medijskoj usluzi donose u drugoj državi članici, smatra se da je pružalac osnovan u državi članici gdje je značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizuelnih medijskih usluga. Ako značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizuelnih medijskih usluga djeluje u svakoj od tih država članica, smatra se da je pružalac medijske usluge osnovan u državi članici u kojoj ima svoje sjedište. Ako značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizuelnih medijskih usluga ne djeluje niti u jednoj od tih država članica, smatra se da je pružalac medijske usluge osnovan u državi članici u kojoj je započeo svoju djelatnost u skladu sa pravom te države članice, pod uslovom da zadrži stabilnu i efektivnu povezanost sa privredom te države članice; (c) ako pružalac medijske usluge ima svoje sjedište u jednoj od država članica, ali se odluke o audiovizuelnoj medijskoj usluzi donose u trećoj zemlji, ili obrnuto, smatra se da je osnovan u odnosnoj državi članici, pod uslovom da značajan dio radne snage uključen u obavljanje djelatnosti audiovizuelnih medijskih				
---	--	--	--	--

usluga djeluje u toj državi članici. 4. Za pružaoce medijske usluge na koje se ne primjenjuje stav 3 smatra se da spadaju pod nadležnost države članice u sljedećim slučajevima: 5. Ako se ne može odrediti koja država članica ima nadležnost u skladu sa stavovima 3 i 4, nadležna država članica je ona u kojoj je pružalac medijske usluge osnovan u smislu članova 49 do 55 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. 6. Ova direktiva ne primjenjuje se na audiovizuelne medijske usluge namijenjene isključivo za prijem u trećim zemljama i koje javnost ne prima direktno ili indirektno standardnom korisničkom opremom u jednoj ili više država članica.				
Član 3 1. Države članice osiguravaju slobodu prijema i na svojoj teritoriji ne ograničavaju reemitovanje audiovizuelnih medijskih usluga iz drugih država članica zbog razloga koji spadaju u područja koordinirana ovom direktivom. 2. U vezi sa televizijskim emitovanjem, države članice mogu privremeno odstupiti od stava 1 ako se ispune sljedeći uslovi: (a) televizijska emisija koja dolazi iz druge države članice očito, ozbiljno i	Član 2 Član 5 mijenja se i glasi: „Crna Gora obezbjeđuje slobodu prijema i na svojoj teritoriji ne ograničava reemitovanje audiovizuelnih medijskih usluga iz država članica Evropske unije i drugih evropskih država. Crna Gora može privremeno odstupiti od stava 1 ovog člana samo u	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i članom 6 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

značajno krši član 27 stav 1 ili 2 i/ili član 6; (b) tokom prethodnih 12 mjeseci, emiter je prekršio odredbu (odredbe) navedene u tački (a) barem dva puta u prethodnim prilikama; (c) odnosna država članica obavijestila je emitera i Komisiju u pisanom obliku o navodnim kršenjima i o mjerama koje namjerava preduzeti ako se takva kršenja ponove; (d) konsultacije sa državom članicom koja emituje i Komisijom nisu rezultirale prijateljskim dogovorom u roku 15 dana od dana obavještenja predviđenog tačkom (c) i navodno kršenje se nastavlja. Komisija, u roku od 2 mjeseca od notifikacije o mjerama koje je preduzela država članica, donosi odluku o tome jesu li mjere u skladu sa pravom Unije. Ako odluči da nisu, od države članice se traži da okonča odnosne mjere po hitnom postupku. 3. Stav 2 ne dovodi u pitanje primjenu bilo kog postupka, pravnog lijeka ni sankcije za odnosna kršenja u državi članici koja ima nadležnost nad datim emiterom. 4. U vezi sa audiovizuelnim medijskim uslugama na zahtjev, države članice mogu preduzeti mjere za odstupanje od stava 1 u odnosu na određenu uslugu ako su ispunjeni sljedeći uslovi: (a) mjere su: (i) potrebne iz jednog od sledećih razloga: — javna politika, posebno	slučajevima propisanim ovim zakonom.“			
--	--	--	--	--

sprječavanje, istraga, otkrivanje i gonjenje krivičnih djela, uključujući zaštitu maloljetnika i borbu protiv svakog raspirivanja mržnje na osnovu rase, pola, vjere ili nacionalnosti i kršenja ljudskog dostojanstva pojedinaca, — zaštita javnog zdravlja, — javna sigurnost, uključujući zaštitu nacionalne bezbjednosti i odbrane, — zaštita potrošača, uključujući investitore; (ii) preduzete protiv jedne audiovizuelne medijske usluge na zahtjev što dovodi u pitanje ciljeve iz tačke (i) ili predstavlja ozbiljan ili značajan rizik od dovođenja tih ciljeva u pitanje; (iii) srazmjerne tim ciljevima; (b) prije preduzimanja odnosnih mjera i ne dovodeći u pitanje sudske postupke, uključujući postupke za davanje pravnog mišljenja i radnje koje se sprovode u okviru krivične istrage, država članica je: (i) zatražila od države članice pod čiju nadležnost potpada pružalac medijske usluge da preduzme mjere i taj pružalac nije preduzeo te mjere, ili su one bile neodgovarajuće; (ii) obavijestila Komisiju i državu članicu pod čiju nadležnost potpada pružalac medijske usluge o svojoj namjeri da preduzme te mjere. 5. Države članice mogu, u hitnim slučajevima, odstupiti od uslova predviđenih stavom 4 tačkom (b). U tom slučaju, o mjerama se				
--	--	--	--	--

obavještava Komisija i država članica pod čiju nadležnost potpada pružalac medijske usluge u najkraćem mogućem roku, navodeći razloge zbog kojih država članica smatra da postoji hitnost. 6. Ne dovodeći u pitanje mogućnost države članice da nastavi s mjerama iz stavova 4 i 5, Komisija ispituje usklađenost mjera o kojima je država članica prethodno obavijestila Komisiju sa pravom Unije u najkraćem mogućem roku. U slučaju da dođe do zaključka da su mjere neusklađene sa pravom Unije, Komisija traži od date države članice da se suzdrži od preduzimanja bilo koje predložene mjere ili da hitno ukine odnosne mjere.				
Član 4 1. Države članice su slobodne da zahtijevaju od pružalaca medijskih usluga u svojoj nadležnosti usklađenost sa iscrpnijim ili strožijim pravilima u područjima koja usklađuje ova direktiva pod uslovom da su ta pravila u skladu sa pravom Unije. 2. U slučajevima kad država članica: (a) ostvaruje svoju slobodu iz stava 1 da donosi iscrpnija ili strožija pravila od interesa za širu javnost; i (b) procjenjuje da emiter u nadležnosti druge države članice obezbjeđuje televizijsku emisiju koja je u potpunosti ili uglavnom usmjerena prema njenoj teritoriji; može stupiti u kontakt sa	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	

nadležnom državom članicom kako bi postigla obostrano zadovoljavajuće rješenje za sve probleme koji se pojave. Po prijemu obrazloženog zahtjeva prve države članice, nadležna država članica traži od emitera da udovolji datim pravilima od interesa za opštu javnost. Nadležna država članica obavještava prvu državu članicu o rezultatima dobijenim nakon tog zahtjeva u roku od 2 mjeseca. I jedna i druga država članica mogu se obratiti odboru za kontakt osnovanom u skladu sa članom 29 da istraži taj slučaj.

3. Prva država članica može donijeti odgovarajuće mjere protiv odnosnog emitera kada ocjenjuje da:

(a) rezultati ostvareni primjenom stava 2 nisu zadovoljavajući; i

(b) je odnosni emiter osnovan u nadležnoj državi članici kako bi zaobišao strožija pravila, u područjima koja usklađuje ova direktiva, što bi bilo primjenljivo na njega ako bi bio osnovan u prvoj državi članici.

Takve mjere moraju biti objektivno neophodne, primijenjene na nediskriminatoran način i srazmjerne ciljevima koje nastoje postići.

4. Država članica može preduzeti mjere u skladu sa stavom 3 isključivo ako zadovoljavaju sljedeće uslove:

(a) država članica je

obavijestila Komisiju i državu članicu u kojoj je emiter osnovan o svojoj namjeri da te mjere preduzme navodeći osnove na kojima temelji svoju procjenu; i

(b) Komisija je odlučila da su mjere usklađene sa pravom Unije, a naročito da su procjene koje je izvršila država članica koja preduzima te mjere u skladu sa stavovima 2 i 3 ispravno utemeljene.

5. Komisija donosi odluku u roku od 3 mjeseca od prijema notifikacije predviđene stavom 4 tačka (a).

Ako Komisija odluči da su mjere neusklađene sa pravom Unije, data država članica se suzdržava od preduzimanja predloženih mjera.

6. Države članice osiguravaju, odgovarajućim sredstvima, u okviru svojih zakonodavstva, da pružaoci medijske usluge u njihovoj nadležnosti efektivno ispunjavaju odredbe ove direktive.

7. Države članice podstiču režme koregulacije i/ili samoregulacije na nacionalnom nivou u svim područjima koja usklađuje ova direktiva u mjeri u kojoj to dozvoljavaju njihovi pravni sistemi. Ti režimi su takvi da ih široko prihvataju glavne zainteresovane strane u odnosnim državama članicama i da osiguravaju djelotvorno sprovođenje.

8. Primjenjuje se Direktiva 2000/31/EZ osim ako nije drukčije predviđeno ovom

direktivom. U slučaju sukoba između neke odredbe iz Direktive 2000/31/EZ i neke odredbe ove direktive, odredbe ove direktive imaju jaču pravnu snagu, osim ako nije drukčije predviđeno ovom direktivom.				
Član 5 Države članice osiguravaju da pružaoci audiovizuelnih medijskih usluga u njihovoj nadležnosti pružaju pristup primaocima neke usluge najmanje sljedećim podacima na jednostavan, direktan i stalan način: (a) naziv pružaoca medijske usluge; (b) geografska adresa na kojoj je osnovan pružalac medijske usluge; (c) detalji o pružaocu medijske usluge, uključujući adresu elektronske pošte ili internet stranicu, koje mu omogućavaju brz kontakt na direktan i djelotvoran način; (d) gdje je to primjenljivo, nadležna regulatorna ili nadzorna tijela.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 46 stav 2 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 6 Države članice na odgovarajuće načine osiguravaju da audiovizuelne medijske usluge koje pružaju pružaoci medijske usluge u njihovoj nadležnosti nesadrže bilo kakvo podsticanje mržnje na osnovu rase, pola, vjere ili nacionalnosti.	Član 4 U članu 48 stav 2 mijenja se i glasi: „(2) AVM uslugom se ne smije podsticati mržnja ili diskriminacija po osnovu rase, etničke pripadnosti, boje kože, pola, jezika, vjere,	Potpuno usklađeno		

	političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili porodičnog statusa, starosne dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog nasljeđa, rodnog identiteta ili polne orijentacije.“			
Član 7 Države članice podstiču pružaoce medijske usluge u njihovoj nadležnosti da osiguraju da svoje usluge postupno učine dostupnim licima sa oštećenjem sluha ili vida.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 51 136 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 8 Države članice osiguravaju da pružaoци medijske usluge u njihovoj nadležnosti ne prenose kinematografska djela izvan vremena dogovorenih sa nosiocima prava.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članovima 50 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 9 1. Države članice osiguravaju da komercijalne audiovizuelne komunikacije koje pružaju pružaoци medijske usluge u njihovoj nadležnosti zadovoljavaju sljedeće zahtjeve: (a) komercijalne audiovizuelne komunikacije lako su prepoznatljive kao takve. Prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je zabranjena;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 53 stav 2, 85, 86 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

(b) prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija ne koristi podsvjesne tehnike; (c) komercijalna audiovizuelna komunikacija ne smije da: (i) ugrožava ljudsko dostojanstvo; (ii) uključuje ili promoviše bilo kakav oblik diskriminacije po osnovu pola, rase ili nacionalne pripadnosti, državljanstva, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, godina starosti ili seksualne orijentacije; (iii) podstiče ponašanje koje ugrožava zdravlje ili sigurnost; (iv) podstiče ponašanje koje značajno ugrožava zaštitu životne sredine; (d) zabranjeni su svi vidovi komercijalnih audiovizuelnih komunikacija koji promovišu cigarette i druge duvanske proizvode; (e) komercijalne audiovizuelne komunikacije koje promovišu alkoholna pića ne smiju biti usmjerene na maloljetnike i ne smiju podsticati konzumiranje takvih pića; (f) zabranjene su komercijalne audiovizuelne komunikacije koje promovišu medicinske proizvode i metode liječenja koji su dostupni samo na ljekarski recept u državi članici pod čiju nadležnost potpada pružalac medijske usluge; (g) komercijalne audiovizuelne komunikacije ne smiju prouzrokovati fizičku ili				
---	--	--	--	--

moralnu štetu maloljetnicima. Stoga one ne smiju da direktno podstiču maloljetnika na kupovinu ili iznajmljivanje proizvoda ili usluga, iskorišćavanjem njihovog neiskustva ili lakovjernosti niti direktno podstiču maloljetnike da ubjeđuju roditelje ili druga lica na kupovinu robe ili usluga koje se oglašavaju, niti iskorišćavaju povjerenje koje maloljetnici imaju u roditelje, nastavnike ili druga lica, niti nepotrebno prikazuju maloljetnika u opasnim situacijama. 2. Države članice i Komisija podstiču pružaoce medijske usluge da razvijaju pravila ponašanja u vezi sa neprimjerenom komercijalnom audiovizuelnom komunikacijom, koja prati ili je uključena u dječije programe, u vezi sa hranom ili pićima koja sadrže hranljive sastojke i supstance sa prehrambenim ili fiziološkim efektom, a posebno onim kao što su masti, transmasne kiseline, so/natrijum i šećeri, čije pretjerano unošenje nije preporučljivo u ukupnoj ishrani.				
Član 10 1. Sponzorisane audiovizuelne medijske usluge ili programi moraju da ispunjavaju sledeće uslove: (a) njihov sadržaj i, u slučaju televizijskog emitovanja, njihov raspored, ni u kojem slučaju ne smiju biti pod	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članovima 95 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

takvim uticajem koji bi narušavao odgovornost i uređivačku nezavisnost pružaoca

medijske usluge;

(b) ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, naročito posebnim promotivnim upućivanjem na tu robu i usluge;

(c) gledaoci se jasno obavještavaju o postojanju sporazuma o sponzorstvu.

Sponzorisani programi moraju jasno biti označeni imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili uslugu/e ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe na početku, tokom i/ili na kraju programa.

2. Audiovizuelne medijske usluge ili programe ne smiju sponzorirati preduzeća čija je osnovna djelatnost proizvodnja ili prodaja cigareta i drugih duvanskih proizvoda.

3. Kad audiovizuelne medijske usluge ili programe sponzoriraju preduzeća čija djelatnost uključuje proizvodnju ili prodaju medicinskih proizvoda i metoda liječenja, može se promovirati ime ili imidž takvog preduzeća, ali se ne mogu promovirati posebni medicinski proizvodi i metodi liječenja koji su dostupni samo na ljekarski recept u državi članici pod čiju nadležnost potpada pružalac medijske usluge.

4. Vijesti i informativni program ne smiju biti sponzorisani. Države članice mogu odabrati da zabrane prikazivanje logotipa sponzora tokom dječjih programa, dokumentaraca i vjerskih programa.				
Član 11 1. Stavovi 2, 3 i 4 primjenjuju se samo na programe proizvedene nakon 19. decembra 2009. godine. 2. Zabranjuje se plasman proizvoda. 3. Odstupajući od stava 2, plasman proizvoda prihvatljiv je osim ako država članica ne odluči drukčije: (a) u kinematografskim djelima, filmovima i serijama koji su napravljeni za audiovizuelne medijske usluge, sportske programe i lake zabavne programe; (b) u slučajevima kad nema plaćanja već samo pružanja određenih besplatnih roba ili usluga, kao što su proizvodni rekviziti ili nagrade, s obzirom na njihovo uključanje u neki program. Odstupanje određeno u tački (a) ne primjenjuje se na dječije programe. Programi koji sadrže plasman proizvoda moraju ispunjavati najmanje sljedeće uslove: (a) njihov sadržaj i, u slučaju televizijskog emitovanja, njihov raspored, ni u kom slučaju ne smiju biti pod takvim uticajem koji bi narušavao odgovornost i uređivačku nezavisnost	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članovima 85, 96 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

pružaoca medijske usluge; (b) ne smiju direktno podsticati na kupovinu ili iznajmljivanje robe ili usluga, posebno promotivnim upućivanjem na tu robu ili usluge; (c) programi nedopušteno ne ističu dati proizvod; (d) gledaoci moraju biti jasno obaviješteni o postojanju plasmana proizvoda. Programi koji sadrže plasman proizvoda se primjereno označavaju na početku i na kraju programa, kao i prilikom nastavljanja programa nakon prekida za oglase, kako ne bi došlo do zbunjivanja gledalaca. Izuzetno, države članice mogu odabrati da se odreknu zahtjeva predviđenih u tački (d) pod uslovom da dati program nije proizveo niti naručio sam pružalac medijske usluge niti lice povezano sa pružaocem medijske usluge. 4. U svakom slučaju, programi ne smiju da sadrže plasman proizvoda: (a) duvanskih proizvoda ni cigareta ni plasman proizvoda preduzeća čija je glavna djelatnost proizvodnja ili prodaja cigareta ili drugih duvanskih proizvoda; (b) posebnih medicinskih proizvoda ili medicinskih liječenja dostupnih samo na ljekarski recept u državi članici pod čiju nadležnost potpada pružalac medijske usluge.				
Član 12 Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članovima 55	

osigurale da audiovizuelne medijske usluge na zahtjev koje pružaju pružaoci medijske usluge u njihovoj nadležnosti koje mogu ozbiljno narušiti fizički, mentalni ili moralni razvoj maloljetnika isključivo budu dostupne na način koji osigurava da maloljetnici obično ne čuju ni ne gledaju te audiovizuelne medijske usluge na zahtjev.			stav 2 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 13 1. Države članice osiguravaju da audiovizuelne medijske usluge na zahtjev koje pružaju pružaoci medijskih usluga u njihovoj nadležnosti promovišu, gdje je to praktično izvodljivo i putem odgovarajućih sredstava, proizvodnju i pristup evropskim djelima. Takvo promovisanje može se povezati sa, između ostalog, finansijskim doprinosom koji naprave takve usluge za proizvodnju i sticanje prava evropskih djela ili učešće i/ili isticanje evropskih djela u katalogu programa koje nudi audiovizuelna medijska usluga na zahtjev. 2. Države članice moraju podnijeti Komisiji izvještaj o primjeni stava 1 najkasnije do 19. decembra 2011. godine i svake 4 godine nakon toga. 3. Komisija, na osnovu podataka dobijenih od država članica i nezavisnog istraživanja, podnosi izvještaj o primjeni stava 1 Evropskom parlamentu i Savjetu, uzimajući u obzir tržišna i tehnološka kretanja i cilj kulturne raznolikosti.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 82 stav 3 i 4 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

Član 14 1. Svaka država članica može preduzeti mjere u skladu sa pravom Unije kako bi osigurala da emiteri u njezinoj nadležnosti ne emituju na isključivoj osnovi događaje koje ta država članica smatra od velike važnosti za društvo tako da značajan dio javnosti u toj državi članici nema mogućnost da prati takve događaje putem direktnog prenosa ili odloženog prenosa na televiziji slobodnog pristupa. Ako to učini, data država članica sastavlja popis određenih događaja, na nacionalnom ili nenacionalnom nivou, za koje smatra da su od posebnog značaja za društvo. Čini to pravovremeno na jasan i transparentan način. Pritom data država članica također određuje da li ti događaji treba da budu dostupni putem cjelokupnog ili djelimičnog direktnog prenosa ili, gdje je to neophodno ili primjereno iz objektivnih razloga u javnom interesu, za cjelokupan ili djelimičan odloženi prenos. 2. Države članice neposredno obavještavaju Komisiju o svim mjerama koje su preduzele ili će preduzeti u skladu sa stavom 1. U roku od 3 mjeseca od notifikacije, Komisija provjerava da li su te mjere usklađene sa pravom Unije i o njima obavještava druge države članice. Komisija traži mišljenje odbora za kontakt koji se	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članovima 66 i 67 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
---	----------------------------------	--------------------------	---	--

osniva u skladu sa članom 29. Komisija bez odlaganja objavljuje mjere koje su preduzete u <i>Službenom listu Evropske unije</i> i najmanje jednom godišnje pročišćen popis mjera koje su preduzele države članice. 3. Države članice osiguravaju, odgovarajućim sredstvima u okviru svog zakonodavstva, da emiteri pod njihovom nadležnošću ne ostvaruju isključiva prava kupljena od strane tih emitera nakon 18. decembra 2007. godine tako da značajnom dijelu javnosti u drugoj državi članici uskrate mogućnost da prati događaje koje odredi ta druga država članica u skladu sa stavovima 1 i 2 putem cjelokupnog ili djelimičnog direktnog prenosa ili, gdje je to neophodno ili primjereno iz objektivnih razloga u javnom interesu, putem cjelokupnog ili djelimičnog odloženog prenosa na televiziji slobodnog pristupa, kako je odredila ta druga država članica u skladu sa stavom 1.				
Član 15 1. Države članice osiguravaju da za potrebe kratkih vijesti, svaki emiter osnovan u Uniji ima pristup na pravednoj, razumnoj i nediskriminišućoj osnovi događajima od velikog interesa za javnost koje na isključivoj osnovi prenosi emiter pod njihovom nadležnošću. 2. Ako drugi emiter osnovan u istoj državi članici, kao emiter koji traži pristup, stekne isključiva prava na događaj od velikog interesa	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 68 i 69 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

za javnost, pristup se traži od tog emitera. 3. Države članice osiguravaju da takav pristup bude zajamčen na način da se emiterima dopusti slobodan izbor kratkih izvoda iz prenosnog signala drugog emitera sa, izuzev ako to nije nemoguće zbog praktičnih razloga, barem identifikacijom njihovog izvora. 4. Kao alternativno rješenje za stav 3, države članice mogu uspostaviti ekvivalentan sistem koji postiže pristup na pravednoj, razumnoj i nediskriminišućoj osnovi putem drugih sredstava. 5. Kratki izvodi koriste se isključivo za opšte informativne programe i mogu se koristiti u audiovizuelnim medijskim uslugama na zahtjev samo ako se isti program nudi na odloženoj osnovi od strane istog pružaoca medijske usluge. 6. Ne dovodeći u pitanje stavove 1 do 5, države članice osiguravaju, u skladu sa svojim pravnim sistemima i praksama, definisanje načina i uslova u vezi s pružanjem tih kratkih izvoda, naročito u vezi svih postupaka za naknadu, najveću dužinu kratkih izvoda i vremenskih ograničenja za njihov prenos. Ako se osigurava naknada, ona ne prelazi dodatne troškove koji direktno nastaju pri pružanju pristupa.				
--	--	--	--	--

Član 16 1. Države članice osiguravaju, kada je to praktično izvodljivo i putem odgovarajućih sredstava, da emiteri rezervišu za evropska djela veći dio svog vremena emitovanja, isključujući vrijeme namijenjeno za vijesti, sportska događanja, igre, oglašavanje, usluge teleteksta i telešopinga. Taj dio, uzimajući u obzir odgovornosti za informisanje, obrazovanje, kulturu i zabavu koje emiter ima prema svojim gledaocima, treba se postići progresivno, na osnovu odgovarajućih kriterijuma. 2. Kada se dio predviđen stavom 1 ne može postići, on ne smije biti niži od prosjeka za 1988. godinu u datoj državi članici. Međutim, u pogledu Grčke i Portugalije, godina 1988. se zamjenjuje godinom 1990. 3. Države članice podnose Komisiji svake 2 godine, počev od 3. oktobra 1991.godine, izvještaj o primjeni ovog člana i člana 17. Taj izvještaj naročito sadrži statističku izjavu o postizanju učešća navedenog u ovom članu i članu 17 za svaki od televizijskih programa koji potpada pod nadležnost odnosne države članice, razloge, u svakom pojedinačnom slučaju, za neuspjeh u postizanju tog učešća i mjere donesene ili planirane kako bi se ono postiglo. Komisija obavještava druge države članice i Evropski	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 60,61, 62 stav 2, 82 stav 3 i 4 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
---	----------------------------------	--------------------------	---	--

parlament o izvještajima, kojima se ako je potrebno, prilaže mišljenje. Komisija osigurava primjenu ovog člana i člana 17 u skladu s odredbama Ugovora o funkcionisanju Evropske unije. Komisija u svom mišljenju posebno može uzeti u obzir napredak postignut u odnosu na prethodne godine, učešće djela premijerno emitovanih u programu, posebne okolnosti novih emitera i posebnu situaciju zemalja sa niskim audiovizuelnim proizvodnim kapacitetom ili ograničenim jezičkim područjima.				
Član 17 Države članice osiguravaju, kada je to praktično izvodljivo i putem odgovarajućih sredstava, da emiteri rezervišu najmanje 10% svog vremena emitovanja, isključujući vrijeme namijenjeno za vijesti, sportska događanja, igre, oglašavanje, usluge teleteksta i telešopinga, ili umjesto toga, prema slobodnoj odluci države članice, najmanje 10% svog programskog budžeta, za evropska djela koja su proizveli producenti nezavisni od emitera. Taj dio, uzimajući u obzir odgovornosti za informisanje, obrazovanje, kulturu i zabavu koje emiter ima prema svojim gledaocima, treba se postići progresivno, na osnovu odgovarajućih kriterijuma. Mora se postići namjenskim opredjeljivanjem odgovarajućeg dijela za	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 63 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

novija djela, odnosno djela koja se emituju u roku od 5 godina od kada su proizvedena.				
Član 18 Ova glava se ne primjenjuje na televizijske emisije namijenjene za lokalnu publiku i koje ne čine dio nacionalne mreže.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 62 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 19 1. Televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i odvojeni od uređivačkog sadržaja. Ne dovodeći u pitanje upotrebu novih tehnika oglašavanja, televizijsko oglašavanje i telešoping moraju se optički i/ili zvučno i/ili prostorno razlikovati od drugih dijelova programa. 2. Pojedinačne kratke TV reklame za oglašavanje i telešoping, osim u prenosu sportskih događaja, ostaju izuzetak.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 89 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 20 1. Države članice osiguravaju da se, kad se televizijsko oglašavanje ili telešoping ubacuju tokom programa, cjelovitost programa, uzimajući u obzir prirodne prekidne, trajanje i prirodu programa, kao i prava nosilaca prava, ne dovode u pitanje. 2. Prenos filmova snimljenih za televiziju (isključujući serije, serijale i dokumentarne filmove), kinematografskih djela i informativnih programa može prekinuti televizijsko	Član 16 U članu 89 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi: „(9)Prenos televizijskih filmova, kinematografskih ostvarenja i informativnih programa može biti prekinut televizijskim oglašavanjem i/ili telešopingom jednom u 30 minuta“.	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i čl. 89 i 94 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

oglašavanje i/ili telešoping jednom za svako planirano razdoblje od najmanje 30 minuta. Prenos dječijih programa može prekinuti televizijsko oglašavanje i/ili telešoping jednom za svako planirano razdoblje od najmanje 30 minuta, pod uslovom da planirano trajanje programa bude duže od 30 minuta. Televizijsko oglašavanje ili telešoping ne smiju se ubacivati tokom vjerskih obreda.				
Član 21 Zabranjuje se telešoping za medicinske proizvode koji podliježu odobrenju za plasman na tržište u smislu Direktive 2001/83/EZ, kao i telešoping za medicinska liječenja.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 85 stav 7 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 22 Televizijsko oglašavanje i telešoping alkoholnih pića mora ispunjavati sljedeće kriterijume: (a) ne mogu biti usmjereni izričito na maloljetnike, a naročito ne da prikazuju maloljetnike kako konzumiraju ta pića; (b) ne smiju stvarati utisak da se konzumiranjem alkohola može poboljšati fizičko stanje ili vožnja; (c) ne smiju stvarati utisak da konzumiranje alkohola doprinosi socijalnom ili seksualnom uspjehu; (d) ne smiju tvrditi da alkohol ima ljekovita svojstva ili da je stimulans, sedativ ili sredstvo za rješavanje ličnih problema; (e) ne smiju podsticati neumjereno konzumiranje	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 85 stav 6, 91 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	

alkohola ili prikazivati uzdržavanje ili umjerenost u negativnom smislu; (f) ne smiju isticati visok procenat alkohola kao pozitivno svojstvo pića.				
Član 23 1. Udio kratkih TV reklama za televizijsko oglašavanje i telešoping u određenom satu ne prelazi 20%. 2. Stav 1 ne odnosi se na najave emitera vezane za sopstvene programe i prateće proizvode koji direktno potiču iz tih programa, sponzorske najave i plasman proizvoda.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članovima 93 stav 2 i 146 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 24 Prozori za telešoping vidljivo su prepoznatljivi kao takvi putem optičkih i zvučnih sredstava i najmanje neprekinuto traju 15 minuta.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 89 stav 7 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 25 Ova direktiva se shodno primjenjuje na televizijske kanale koji su isključivo namijenjeni oglašavanju i telešopingu i na televizijske kanale koji su isključivo namijenjeni samopromovisanju. Međutim, glava VI kao i članovi 20 i 23 ne primjenjuju se na te kanale.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Član 26 Ne dovodeći u pitanje član 4, države članice mogu, uz dužno poštovanje prava Unije, propisati uslove, osim uslova propisanih članom 20 stav 2 i članom 23, u vezi sa televizijskim emisijama koje su isključivo namijenjene za	Nema odgovarajuće odredbe		Opcija nije iskorišćena	

nacionalnu teritoriju, kojima javnost ne može imati direktan ili indirektan prijem u jednoj ili više drugih država članica.				
Član 27 1. Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da televizijske emisije emitera koji su pod njihovom nadležnošću ne sadrže programe koji mogu ozbiljno naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika, posebno programe koji sadrže pornografiju ili neopravdano nasilje. 2. Mjere predviđene u stavu 1 takođe se proširuju i na druge programe koji mogu naštetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika, osim kada je osigurano, odabirući vrijeme emitovanja ili nekom tehničkom mjerom, da maloljetnici u području emitovanja neće uobičajeno čuti niti vidjeti te emisije. 3. Osim toga, kad se takvi programi emituju u nekodiranom obliku, države članice osiguravaju da im prethodi zvučno upozorenje ili da na njima bude prisutna vidljiva oznaka tokom cijelog trajanja.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 55 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 28 1. Ne dovodeći u pitanje odredbe koje su donijele države članice prema građanskom, upravnom ili krivičnom pravu, svako fizičko ili pravno lice, bez obzira na njihovo državljanstvo, čiji su zakoniti interesi, posebno ugled ili dobar glas, oštećeni	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 47 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13) i čl. 26, 27, 28, 29	

navođenjem netačne činjenice u televizijskom programu, mora imati pravo na odgovor ili ekvivalentne pravne lijekove. Države članice osiguravaju da stvarno ostvarenje prava na odgovor ili ekvivalentne pravne lijekove nije onemogućeno nametanjem nerazumnih uslova ili pretpostavki. Odgovor se emituje u razumnom roku nakon opravdanog zahtjeva i to u vrijeme i na način koji odgovara emisiji na koju se zahtjev odnosi. 2. Pravo na odgovor ili ekvivalentne pravne lijekove postoji u odnosu na sve emitere pod nadležnošću države članice. 3. Države članice donose mjere potrebne za utvrđivanje prava na odgovor ili ekvivalentne pravne lijekove i određuju postupak koji treba primijeniti za sprovođenje tog prava. Posebno treba da osiguraju da je omogućen dovoljan rok i da su postupci takvi da pravo ili ekvivalentne pravne lijekove mogu odgovarajuće sprovesti fizička ili pravna lica koja imaju prebivalište ili su osnovana u drugim državama članicama. 4. Zahtjev za sprovođenje prava na odgovor ili ekvivalentni pravni lijek može biti odbijen ako zahtjev nije opravdan u skladu s uslovima utvrđenim u stavu 1, ako bi uključivao kažnjivo djelo, ako bi zbog njega emiter postao izložen parničnom postupku ili bi prekoračivao standarde			i 30 Zakona o medijima („Sl.list CG“, br. 51/02, 62/02, i 40/11)	
--	--	--	---	--

javne pristojnosti. 5. Donosi se odredba za postupke kojima se sporovi oko sprovođenja prava na odgovor ili ekvivalentne pravne lijekove mogu podvrći sudskoj zaštiti.				
Član 29 1. Odbor za kontakt osniva se pod okriljem Komisije. Sastoji se od predstavnika nadležnih organa država članica. Njime predsjedava predstavnik Komisije, a sastaje se na vlastitu inicijativu ili na zahtjev delegacije države članice. 2. Zadaci odbora za kontakt su: (a) olakšati djelotvornu primjenu ove direktive putem redovnih konsultacija o svim praktičnim problemima koji proizilaze iz njene primjene, a posebno iz primjene člana 2, kao i o svim drugim pitanjima o kojima se smatra korisnim razmijeniti mišljenja; (b) iznijeti mišljenja na vlastitu inicijativu ili mišljenja koja je zatražila Komisija o primjeni ove Direktive od strane država članica; (c) predstavljati forum za razmjenu stavova o tome o kojim se pitanjima treba baviti u izvještajima koje države članice moraju podnositi u skladu s članom 16 stav 3 i o njihovoj metodologiji; (d) raspravljati o rezultatu redovnih konsultacija koje Komisija održava s predstavnicima televizijskih organizacija, producenata, potrošača, proizvođača, pružalaca usluga i sindikata i	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

kreativne zajednice; (e) olakšati razmjenu informacija između država članica i Komisije o situaciji i razvoju regulatornih aktivnosti vezanih uz audiovizuelne medijske usluge, uzimajući u obzir audiovizuelnu politiku Unije, kao i relevantne napretke na tehničkom području; (f) ispitati svaki napredak do kojeg je došlo u sektoru o kom bi bilo korisno razmijeniti mišljenja.				
Član 30 Države članice preduzimaju odgovarajuće mjere kako bi jedna drugoj i Komisiji pružile podatke potrebne za primjenu odredaba ove direktive, posebno članova 2, 3 i 4, naročito putem svojih nezavisnih nadležnih regulatornih tijela.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 6, 14 stav 1 tačka 15, 61 stav 6, 67 stav 2 i 82 stav 5 Zakona o elektronskim medijima („Sl.list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11 i 6/13)	
Član 31 – član 36	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnoj pomoći za javne radiodifuzne usluge				
1. UVOD I PODRUČJE PRIMJENE SAOPŠTENJA – 6. OCJENA USKLAĐENOSTI DRŽAVNE POMOĆI PREMA ČLANU 86 STAV 2	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
6.1. Definicija funkcije javnih usluga 43. Kako bi se ispunili uslovi za primjenu člana 86. stav 2. navedeni u tački 37. alineja (i), potrebno je utvrditi službenu definiciju funkcije javnih usluga. Tek tada Komisija može sa	Član 9 Član 74 mijenja se i glasi: „Pružanje javnih usluga Član 74 (1) Javni emiteri su dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili	Potpuno usklađeno		

dovoljnom pravnom sigurnošću da ocijeni da li je izuzetak prema članu 86. stav 2. primjenjiv.	televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.			
44. Definisanje funkcije javnih usluga spada u nadležnost država članica, koje odluku mogu da donesu na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, u skladu sa svojim pravnim poretom. Uopšteno govoreći, u izvršenju te nadležnosti mora se voditi računa o pojmu „usluge od opšteg ekonomskog interesa“ koji se koristi u Zajednici.	(2) Javna usluga, u smislu ovog zakona, znači:			
45. Definicija funkcije javnih usluga koju daju države članice treba da bude što je moguće preciznija. Ona ne smije da ostavi mjesta sumnji o tome da li je država članica imala namjeru da određenu djelatnost koju obavlja zaduženi operater uključi u funkciju javnih usluga. Bez jasne i precizne definicije obaveza nametnutih javnom emiteru, Komisija ne bi mogla da izvrši zadatke koji su joj povjereni prema članu 86. stav 2., pa tako ne bi mogla ni da odobri izuzeće prema toj odredbi.	1.samostalna i nezavisna proizvodnja, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći; 2.objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu; 3.proizvodnja i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama			
46. Jasno utvrđivanje djelatnosti obuhvaćenih funkcijom javnih usluga važno je i za operatere koji ne pružaju javne usluge, jer im omogućuje				

planiranje njihovih aktivnosti. Štaviše, izrazi kojima se definiše funkcija javnih usluga moraju da budu dovoljno precizni, kako bi tijela država članica mogla efikasno da prate poštovanje obaveza na način opisan u sljedećem poglavlju.	kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi i sl.;			
47. U isto vrijeme, s obzirom na specifičnu prirodu sektora radiodifuzije i potrebu za garancijom uredničke nezavisnosti javnih emitera, u smislu interpretativnih odredaba Amsterdamskog protokola, opravdanom se prema članu 86. stav 2. može uopšteno smatrati kvalitativna definicija koja određenog emitera zadužuje da ponudi široki spektar programa, kao i uravnoteženi i raznovrsni program. Takva definicija bi uopšteno bila u skladu sa ciljem ispunjenja demokratskih, socijalnih i kulturnih potreba određenog društva i garantovanja pluralizma, uključujući kulturnu i jezičku raznolikost. Kako je poručio Prvostepeni sud, legitimitet tako široko definisane funkcije javnih usluga počiva na kvalitativnim uslovima za usluge koje nudi javni emiter. Definicija funkcije javnih usluga takođe može da odražava razvoj i proširivanje djelatnosti u digitalnom dobu i uključi audiovizuelne usluge na svim distributivnim	-njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda; -proizvodnja i emitovanje programa koji izražavaju crnogorski nacionalni i kulturni identitet i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica; -proizvodnja i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive; -u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđivanje ravnopravnog predstavljanja političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste;			

platformama. 48. Kada je riječ o definiciji javne usluge u sektoru radiodifuzije, uloga Komisije ograničena je na provjeru sa ciljem otkrivanja očiglednih grešaka. Komisija nema zadatak da odluči koji programi treba da se nude i finansiraju kao usluga od opšteg ekonomskog interesa, niti da ispituje prirodu ili kvalitet određenog proizvoda. Definicija funkcije javnih usluga bi, međutim, bila očigledno pogrešna kada bi uključivala aktivnosti za koje se razumno ne bi moglo smatrati da, prema tekstu Amsterdamskog protokola, ispunjavaju „demokratske, socijalne i kulturne potrebe svakog društva“. To bi po pravilu bio, na primjer, slučaj sa oglašavanjem, elektronskom trgovinom, teleprodajom, korišćenjem telefonskih brojeva sa dodatnom vrijednošću u nagradnim igrama, sponzorstvima ili maloprodajom. Štaviše, očigledna greška bi se javila kada bi se državna pomoć koristila za finansiranje djelatnosti koje ne donose dodatnu vrijednost u smislu služenja socijalnim, demokratskim i kulturnim potrebama društva. 49. U tom kontekstu je potrebno podsjetiti na činjenicu da funkcija javnih usluga podrazumijeva	-međusobna saradnja i razmjena programskih sadržaja koji su od interesa za građane Crne Gore.”			
--	---	--	--	--

usluge koje se nude javnosti u opštem interesu. Pitanje definisanja funkcije javnih usluga ne smije se miješati sa pitanjem finansijskog mehanizma odabranog za pružanje tih usluga. Dakle, iako javni emiteri mogu da obavljaju komercijalne djelatnosti kao što je na primjer prodaja oglasnog prostora radi ostvarivanja prihoda, takve djelatnosti se ne mogu smatrati dijelom funkcije javnih usluga.				
6.2. Zaduženje i nadzor 50. Da bi se moglo ostvariti izuzeće iz člana 86. stav 2., funkcija javnih usluga treba da bude povjerena jednom preduzeću ili većem broju preduzeća putem službenog akta (na primjer, kroz zakonodavstvo, ugovor ili obavezujući projektni zadatak). 51. U aktu(ima) zaduženja treba precizno da se navede priroda obaveza pružanja javne usluge u skladu sa gore navedenim Odjeljkom 6.1. i treba da se utvrde uslovi za davanje naknade, kao i postupci za izbjegavanje prekomjernih naknada i povraćaj prekomjernog iznosa. 52. Kada god se obim	Član 12 Poslije člana 76 dodaje se pet novih članova koji glase: „Ugovor o pružanju javnih usluga Član 76a Javne usluge iz člana 74 ovog zakona, kao i visina sredstava i izvori za njihovo finansiranje, utvrđuju se ugovorom između Vlade i nacionalnog javnog emitera, odnosno jedinice lokalne samouprave i lokalnog javnog emitera (u daljem tekstu: Ugovor). (11)Ugovor se zaključuje na period od tri godine, u skladu sa smjericama makroekonomske i fiskalne politike, kod nacionalnog javnog emitera, i u skladu sa budžetskim planovima i projekcijama kod	Potpuno usklađeno		

funkcije javnih usluga proširi na način da uključi nove usluge, u skladu sa tim bi trebalo izmijeniti i akte kojima se definiše i povjerava funkcija javne usluge, u granicama člana 86. stav 2. Kako bi se javnim emiterima omogućilo da brzo reaguju na razvoj novih tehnologija, države članice takođe mogu predvidjeti da se zaduženje za novu uslugu daje nakon ocjene opisane u dolje navedenom Odjeljku 6.7., prije nego što se prvobitni akt zaduženja formalno konsoliduje.	lokalnih javnih emitera. (12) Prije zaključivanja Ugovora, javni emiter je dužan da pripremi predlog programskih obaveza za ugovorni period i o njemu sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana, kako bi se javnost izjasnila o tome ispunjavaju li predložene programske obaveze kriterijume propisane članom 74 ovog zakona. (13) Ugovorom se utvrđuje vrsta i obim svih javnih usluga koje javni emiter pruža, u smislu člana 74 ovog zakona. (14) Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 ovog zakona, Ugovorom se definišu programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na albanskom jeziku i jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, koji su propisani u članu 76 ovog zakona. (15) Iznos sredstava za			
53. Međutim, nije dovoljno da se javni emiter samo službeno zaduži za pružanje dobro definisane javne usluge. Potrebno je i da se javna usluga zapravo pruža na način predviđen službenim sporazumom između države i zaduženog preduzeća. Stoga je poželjno da odgovarajući organ ili imenovano tijelo prati njegovu primjenu na transparentan i efikasan način. Potreba za takvim odgovarajućim organom ili tijelom zaduženim za nadzor očigledna je u slučaju kada su zaduženom operateru nametnuti određeni standardi kvaliteta. U skladu sa saopštenjem Komisije o principima i	(15) Iznos sredstava za			

smjernicama za audiovizuelnu politiku Zajednice u digitalnom dobu, ocjena ispunjenja standarda kvaliteta nije posao Komisije: ona mora da bude u mogućnosti da se osloni na odgovarajući nadzor država članica nad poštovanjem funkcije javne usluge od strane emitera, uključujući standarde kvaliteta date u toj funkciji	pružanje javnih usluga utvrđen Ugovorom, ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge direktne ili indirektne prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga. Pri utvrđivanju neto troškova pružanja javnih usluga uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge.			
54. U skladu sa Amsterdamskim protokolom, u nadležnosti država članica je da odaberu mehanizam za osiguranje efikasnog nadzora nad ispunjenjem obaveza pružanja javnih usluga, omogućujući tako Komisiji da ispunjava svoje zadatke prema članu 86. stav 2. Izgledno je da bi takav nadzor bio efikasan samo kada bi ga obavljalo tijelo koje je stvarno nezavisno od uprave javnog emitera, koje ima ovlaštenja, potreban kapacitet i sredstva za obavljanje redovnog nadzora, a što dovodi do određivanja odgovarajuće mjere koliko je to potrebno radi osiguranja poštovanja obaveza pružanja javne usluge.	(16) Predlog ugovora, nacionalni javni emiter je dužan da dostavi Vladi, odnosno lokalni javni emiter jedinici lokalne samouprave, najkasnije šest mjeseci prije isteka važećeg Ugovora. (17) Javni emiter je dužan da, na osnovu Ugovora, izradi i donese svake godine, a najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu, program rada i finansijski plan, kojima će se utvrditi aktivnosti i programske obaveze, kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju.			

	(18)Ukoliko se Ugovor mijenja zbog programskih obaveza javnih emitera, potrebno je sprovesti postupak u skladu sa stavom 3 ovog člana. (19)Javni emiter je dužan da ugovor o pružanju javnih usluga i njegovu izmjenu dostavi nezavisnom regulatornom organu za oblast elektronskih medija, najkasnije 15 dana od dana njegovog zaključenja. Sadržaj Ugovora Član 76b (4) Ugovor sadrži javne usluge koje je javni emiter dužan da pruža u ugovorenom vremenskom periodu, njihovu vrstu, svrhu, programsku osnovu i broj televizijskih i radijskih programa, internet stranica i portala i uslove za pružanje drugih javnih usluga uzimajući u obzir potrebe javnosti i tehnološki razvoj elektronskih medija. (5) Ugovorom se utvrđuje finansiranje javnih usluga javnog emitera po godinama i izvorima, sa prikazom troškova po godinama i vrstama, kao i ovlašćenja i obaveze organa javnog			
--	---	--	--	--

	emitera u odnosu na upravljanje ukupnim sredstvima predviđenim za sprovođenje Ugovora i izvještavanje o njegovom sprovođenju. (6) Odredbe Ugovora kojima se utvrđuje finansiranje u smislu stava 2 ovog člana moraju da budu u skladu sa pravilima o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge.			
6.4. Zahtjevi transparentnosti za ocjenu državne pomoći 60. Komisiji je za ocjenu državne pomoći potrebna jasna i precizna definicija funkcije javnih usluga i postavljanje jasne i adekvatne granice između djelatnosti javnih usluga i djelatnosti nejavnih usluga, uključujući jasno računovodstveno razdvajanje. 61. Računovodstveno razdvajanje djelatnosti javnih usluga i djelatnosti nejavnih usluga je obično već obavezno na nacionalnom nivou budući da je izuzetno važno osigurati transparentnost i odgovornost pri upotrebi javnih sredstava. Računovodstveno razdvajanje obezbjeđuje alat za ocjenu navodnog unakrsnog subvencionisanja i za odbranu opravdanih plaćanja naknade za poslove od opšteg ekonomskog	Član 9 Član 74 mijenja se i glasi: „Pružanje javnih usluga Član 74 (1) Javni emiteri su dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja. (2) Javna usluga, u smislu ovog zakona, znači: 1.samostalna i nezavisna proizvodnja, uređivanje i emitovanje	Potpuno usklađeno		

interesa. Samo se na osnovu tačne podjele troškova i prihoda može odrediti da li je javno finansiranje zapravo ograničeno na neto troškove funkcije javnih usluga, pa time i prihvatljivo na osnovu člana 86. stav 2. i Amsterdamskog protokola. 62. Direktivom 2006/111/EZ se od država članica zahtijeva da sprovedu mjere transparentnosti u slučaju svakog preduzeća kojem su dodijeljena posebna ili ekskluzivna prava, ili mu je povjereno obavljanje usluge od opšteg ekonomskog interesa i prima naknadu za obavljanje javne usluge u bilo kojem obliku u vezi sa takvom uslugom, a koje obavlja druge djelatnosti, odnosno djelatnosti nejavne usluga. Ovi zahtjevi transparentnosti su: (a) unutrašnje računovodstvo koje odgovara različitim djelatnostima, odnosno javne i nejavne djelatnosti moraju da budu odvojene; (b) svi troškovi i prihodi moraju da budu pravilno dodijeljeni ili razdijeljeni na osnovu dosljedno primijenjenih i objektivno opravdanih principa troškovnog računovodstva; i (c) potrebno je jasno ustanoviti principe troškovnog računovodstva prema kojima se vode odvojeni računi 63. Ovi opšti zahtjevi transparentnosti primjenjuju se i na emitere, ako su oni zaduženi za obavljanje usluge od opšteg ekonomskog	programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći; 2. objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu; 3. proizvodnja i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi i sl.; -njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda; -proizvodnja i emitovanje programa koji izražavaju crnogorski nacionalni i kulturni identitet i kulturni i etnički identitet manjinskih			
--	--	--	--	--

interesa, ako primaju javne naknade u vezi sa takvom uslugom i takođe obavljaju druge djelatnosti nejavnih usluga. 64. U sektoru radiodifuzije, razdvajanje računa ne predstavlja nikakav poseban problem na strani prihoda. Iz tog razloga Komisija smatra da bi, kada je riječ o strani prihoda, operateri koji obavljaju djelatnost radiodifuzije trebalo da detaljno izvijeste o izvorima i iznosima svih prihoda ostvarenih obavljanjem djelatnosti javnih i nejavnih usluga. 65. Na strani troškova u razmatranje se mogu uzeti svi troškovi nastali pri obavljanju javne usluge. Kada preduzeće obavlja djelatnosti van opsega javne usluge, u razmatranje se mogu uzeti samo troškovi vezani za javnu uslugu. Komisija prepoznaje da u sektoru javne radiodifuzije razdvajanje računa može da bude teže na strani troškova. Razlog za to je što, posebno u oblasti tradicionalne radiodifuzije, države članice mogu smatrati da je cijeli program emitera obuhvaćen funkcijom javne usluge, a u isto vrijeme dozvoliti njeno iskorišćavanje u komercijalne svrhe. Drugim riječima, djelatnosti javnih i nejavnih usluga mogu u velikoj mjeri da dijele iste ulaze, a troškovi ne moraju uvijek da budu proporcionalno razdvojivi. 66 Troškove specifične za	naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica; -proizvodnja i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive; -u vrijeme predizborne kampanje, na osnovu posebnih pravila, obezbjeđivanje ravnopravnog predstavljanja političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene kandidature i izborne liste; -međusobna saradnja i razmjena programskih sadržaja koji su od interesa za građane Crne Gore." Sadržaj Ugovora Član 76b (7) Ugovor sadrži javne usluge koje je javni emiter dužan da pruža u ugovorenom vremenskom periodu, njihovu vrstu, svrhu, programsku osnovu i broj televizijskih i radijskih programa, internet stranica i portala i uslove za pružanje drugih javnih usluga			
---	---	--	--	--

djelatnosti nejavnih usluga (na primjer trošak oglašavanja) potrebno je uvijek jasno definisati i voditi na razdvojenim računima. Pored toga, ulazne troškove koji služe istovremenom razvoju djelatnosti javnih i nejavnih usluga potrebno je proporcionalno raspodijeliti na djelatnosti javnih usluga i djelatnosti nejavnih usluga, kada god je to moguće, na razuman način. 67 U drugim slučajevima, kada god se za obavljanje djelatnosti javnih i nejavnih usluga koriste isti resursi, zajednički ulazni troškovi treba da se raspodijele na osnovu razlike u ukupnim troškovima preduzeća sa i bez djelatnosti nejavnih usluga. U tim slučajevima, troškovi koji se u cijelosti mogu pripisati djelatnostima javnih usluga, bez obzira što će od njih imati korist i djelatnosti nejavnih usluga, ne treba da se podijele između te dvije stavke, već se mogu u cijelosti rasporediti za djelatnosti javnih usluga. Ova razlika u odnosu na pristup koji se uglavnom koristi u drugim sektorima javnih usluga objašnjava se specifičnostima sektora javne radiodifuzije. U oblasti javne radiodifuzije pri izračunavanju neto troškova javne usluge moraju se uzeti u obzir neto koristi od komercijalnih djelatnosti, smanjujući tako nivo naknade za obavljanje javne usluge. Ovo smanjuje rizik od	uzimajući u obzir potrebe javnosti i tehnološki razvoj elektronskih medija. (8) Ugovorom se utvrđuje finansiranje javnih usluga javnog emitera po godinama i izvorima, sa prikazom troškova po godinama i vrstama, kao i ovlašćenja i obaveze organa javnog emitera u odnosu na upravljanje ukupnim sredstvima predviđenim za sprovođenje Ugovora i izvještavanje o njegovom sprovođenju. (9) Odredbe Ugovora kojima se utvrđuje finansiranje u smislu stava 2 ovog člana moraju da budu u skladu sa pravilima o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge. Uvođenje novih usluga Član 76c (7) Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju			
--	---	--	--	--

unakrsnog subvencionisanja kroz prikazivanje zajedničkih troškova na računu djelatnosti javnih usluga. 68. Glavni primjer situacije opisane u prethodnom stavu bio bi trošak proizvodnje programa u okviru obavljanja javne usluge emitera. Ti programi služe za ispunjavanje funkcije javne usluge, ali i kako bi privukli publiku sa ciljem prodaje oglasnog prostora. Međutim, gotovo je nemoguće sa zadovoljavajućom preciznošću odrediti kolika programska gledanost zadovoljava funkciju javne usluge, a koliko ostvaruje prihode od oglašavanja. Iz tog razloga postoji rizik da će raspodjela programskih troškova između te dvije djelatnosti biti proizvoljna i bez značaja. 69. Komisija smatra da se finansijska transparentnost može dodatno poboljšati adekvatnim razdvajanjem djelatnosti javnih i nejavnih usluga na nivou organizacije javnog emitera. Funkcionalno ili strukturalno razdvajanje obično od početka olakšava izbjegavanje unakrsnog subvencionisanja komercijalnih djelatnosti i osigurava transferne cijene i poštovanje principa nepristrasne transakcije. Prema tome, Komisija poziva države članice da razmotre funkcionalno ili strukturalno razdvajanje značajnih i razdvojitivih komercijalnih	demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge. (8) Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena. (9) Predlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržištu. O uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge			
--	--	--	--	--

djelatnosti, kao oblik dobre prakse.	ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje. (10)Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti, odnosno napravi analizu ispunjenosti kriterijuma: uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge; u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera i trajanje nove usluge. (11)Savjet javnog emitera dužan je da o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana u cilju prikupljanja svih relevantnih podataka potrebnih za donošenje odluke			
---	---	--	--	--

	o uvođenju novih usluga. (12) Savjet javnog emitera dužan je da, prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga, pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija. Odvojeno računovodstvo Član 76č Javni emiter je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga. Unakrsno subvencioniranje Član 76ć Javni emiter ne smije da koristi sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga (unakrsno subvencioniranje). Ukoliko javni emiter postupi suprotno stavu 1 ovog člana, Savjet javnog emitera će			
--	--	--	--	--

	naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga, u skladu sa ovim zakonom. Povraćaj nezakonito utrošenih sredstava nacionalnog javnog emitera obavlja se uplatom na račun budžeta Crne Gore, a povraćaj nezakonito utrošenih sredstava lokalnog javnog emitera na račun budžeta jedinice lokalne samouprave. (5) Sredstva koja se ne utroše za djelatnost pružanja javnih usluga, u skladu sa Ugovorom iz člana 76a ovog zakona, a prelaze iznos od 10%, uplaćuju se na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave. (6) Ukoliko sredstva iz stava 3 ovog člana, tri godine prelaze iznos od 10%, Vlada i nacionalni javni emiter odnosno jedinica lokalne			
--	---	--	--	--

	samouprave i lokalni javni emiter će revidirati metodologiju obračuna sredstava za usluge koje su predmet Ugovora."			
6.5. Princip neto troškova i prekomjerna naknada 70. U principu, budući da prekomjerne naknade nijesu nužne za obavljanje usluge od opšteg ekonomskog interesa, one predstavljaju neusklađenu državnu pomoć koja se mora vratiti državi u skladu sa pojašnjenjima koja su data u ovom poglavlju u vezi sa javnom radiodifuzijom. 71. Komisija polazi od stanovišta da je državno finansiranje obično potrebno preduzeću kako bi obavljalo zadatke javne usluge. Međutim, da bi se zadovoljio test proporcionalnosti, opšte pravilo je da je potrebno da iznos javne naknade ne prelazi neto troškove obavljanja javne usluge, takođe uzimajući u obzir druge direktne ili indirektne prihode koji proizilaze iz obavljanja javne usluge. Iz tog razloga se neto korist svih komercijalnih	Član 12 Poslije člana 76 dodaje se pet novih članova koji glase: „Ugovor o pružanju javnih usluga Član 76a Iznos sredstava za pružanje javnih usluga utvrđen Ugovorom, ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge direktne ili indirektne prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga. Pri utvrđivanju neto troškova pružanja javnih usluga uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge. Predlog ugovora, nacionalni javni emiter je dužan da dostavi Vladi, odnosno lokalni javni emiter jedinici lokalne samouprave, najkasnije šest mjeseci prije isteka važećeg Ugovora. Javni emiter je dužan da, na osnovu Ugovora, izradi i donese svake	Potpuno usklađeno		

djelatnosti koje se odnose na djelatnost javne usluge uzimaju u obzir pri određivanju neto troškova javne usluge. 72. Preduzeća koja primaju naknadu za obavljanje javne usluge uopšteno mogu imati razumnu dobit. Ta dobit se sastoji od stope povraćaja na sopstveni kapital koja uzima u obzir rizik ili nedostatak rizika koji preduzeće preuzima. U sektoru radiodifuzije javnu uslugu često pružaju preduzeća koja nijesu usmjerena na sticanje dobiti i koja ne obavljaju ni jednu drugu aktivnost osim pružanja javne usluge. Komisija smatra da u tim situacijama nije smisleno uključivati element dobiti u iznos naknade za ispunjavanje obaveze obavljanja javne usluge. Međutim, u drugim slučajevima, na primjer kada su određene obaveze obavljanja javne usluge povjerene komercijalnim preduzećima koja treba da ostvare povraćaj kapitala koji je u njih uloženi, može se smatrati da je razumno uključivanje elementa dobiti koji predstavlja pravičnu naknadu za kapital uzimajući u obzir rizik, ako je takvo uključivanje uredno	godine, a najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu, program rada i finansijski plan, kojima će se utvrditi aktivnosti i programske obaveze, kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju. Ukoliko se Ugovor mijenja zbog programskih obaveza javnih emitera, potrebno je sprovesti postupak u skladu sa stavom 3 ovog člana. Javni emiter je dužan da ugovor o pružanju javnih usluga i njegovu izmjenu dostavi nezavisnom regulatornom organu za oblast elektronskih medija, najkasnije 15 dana od dana njegovog zaključenja. Sadržaj Ugovora Član 76b Ugovor sadrži javne usluge koje je javni emiter dužan da pruža u ugovorenom vremenskom periodu, njihovu vrstu, svrhu, programsku osnovu i broj televizijskih i radijskih programa, internet stranica i portala i uslove za pružanje drugih javnih usluga uzimajući u obzir potrebe javnosti i tehnološki razvoj elektronskih medija. Ugovorom se utvrđuje finansiranje javnih			
--	---	--	--	--

opravdano i pod uslovom da je ono nužno za ispunjavanje obaveza pružanja javne usluge. 73. Javni emiteri mogu da zadrže godišnju prekomjernu naknadu iznad neto troškova javne usluge (kao rezerve javne usluge) u mjeri u kojoj je to potrebno za osiguravanje finansiranja njihovih obaveza pružanja javne usluge. Uopšteno, Komisija smatra da se iznos do 10% godišnjih budžetskih troškova pružanja javne usluge može smatrati potrebnim kako bi se izdržale fluktuacije troškova i prihoda. Pravilo je da se prekomjerne naknade iznad te granice moraju vratiti bez nepotrebnog odlaganja. 74. Izuzetno se javnim emiterima može dopustiti da zadrže iznos preko 10% godišnjih budžetskih troškova pružanja javne usluge u uredno opravdanim slučajevima. Ovo je prihvatljivo samo pod uslovom da je ta prekomjerna naknada posebno unaprijed i obavezujuće određena u svrhu jednokratnog velikog troška potrebnog za ispunjavanje obaveze	usluga javnog emitera po godinama i izvorima, sa prikazom troškova po godinama i vrstama, kao i ovlašćenja i obaveze organa javnog emitera u odnosu na upravljanje ukupnim sredstvima predviđenim za sprovođenje Ugovora i izvještavanje o njegovom sprovođenju. Odredbe Ugovora kojima se utvrđuje finansiranje u smislu stava 2 ovog člana moraju da budu u skladu sa pravilima o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge. Uvođenje novih usluga Član 76c Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge. Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put			
--	---	--	--	--

pružanja javne usluge. Korišćenje takve jasno namijenjene prekomjerne naknade takođe treba da bude vremenski ograničeno, u zavisnosti od njene namjene. 75. Kako bi Komisija bila u mogućnosti da ispunjava svoje dužnosti, države članice utvrđuju uslove pod kojima javni emiteri smiju da koriste gore navedenu prekomjernu naknadu. 76. Gore navedena prekomjerna naknada koristi se samo u svrhu finansiranja djelatnosti javnih usluga. Unakrsno subvencionisanje komercijalnih djelatnosti nije opravdano i predstavlja neusklađenu državnu pomoć. 77. Države članice obezbijavaju odgovarajuće mehanizme kako bi osigurale da ne postoji prekomjerna naknada u skladu sa odredbama stavova 72. do 76. One osiguravaju redovnu i efikasnu kontrolu korišćenja javnih sredstava, kako bi se spriječile prekomjerne naknade i unakrsno subvencionisanje i kako bi se ocijenili nivo i korišćenje „rezervi javne usluge“. Države članice su nadležne za izbor najprikladnijeg i	pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena. Predlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržištu . O uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje. Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti, odnosno napravi analizu ispunjenosti kriterijuma:			
---	---	--	--	--

najefikasnijeg kontrolnog mehanizma u svojim nacionalnim radiodifuznim sistemima, također uzimajući u obzir potrebu za osiguravanjem usklađenosti sa postojećim mehanizmima za nadzor ispunjavanja obaveze pružanja javne usluge. 78. Takvi kontrolni mehanizmi čine se efikasnim samo ako ih sprovodi neki spoljni organ nezavisan od javnog emitera, u redovnim vremenskim intervalima, po mogućnosti jednom godišnje. Države članice moraju da osiguraju donošenje efikasnih mjera za povraćaj prekomjerne naknade koja prelazi iznos utvrđen u odredbama prethodnog poglavlja 6.5., kao i za povraćaj unakrsnog subvencionisanja. 79. Na kraju svakog finansijskog perioda potrebno je sprovesti dubinsku reviziju finansijske situacije javnih emitera, kao što je propisano u nacionalnim sistemima radiodifuzije država članica, ili ako takvih propisa nema, u vremenskom periodu obično ne dužem od četiri godine. Sve „rezerve javne usluge“ koje postoje na kraju finansijskog perioda, ili gore navedenog ekvivalentnog	uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge; u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera i trajanje nove usluge. Savjet javnog emitera dužan je da o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana u cilju prikupljanja svih relevantnih podataka potrebnih za donošenje odluke o uvođenju novih usluga. Savjet javnog emitera dužan je da, prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga, pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija. Odvojeno računovodstvo Član 76č Javni emiter je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga. Unakrsno subvencioniranje Član 76ć			
--	--	--	--	--

perioda, uzimaju se u obzir prilikom izračunavanja finansijskih potreba javnog emitera u sljedećem periodu. U slučaju kada „rezerve javne usluge“ redovno prelaze 10% godišnjih troškova javne usluge, države članice treba da provjere da li je nivo finansiranja prilagođen stvarnim finansijskim potrebama javnog emitera.	Javni emiter ne smije da koristi sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga (unakrsno subvencioniranje). Ukoliko javni emiter postupi suprotno stavu 1 ovog člana, Savjet javnog emitera će naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga, u skladu sa ovim zakonom. Povraćaj nezakonito utrošenih sredstava nacionalnog javnog emitera obavlja se uplatom na račun budžeta Crne Gore, a povraćaj nezakonito utrošenih sredstava lokalnog javnog emitera na račun budžeta jedinice lokalne samouprave. Sredstva koja se ne utroše za djelatnost pružanja javnih usluga, u skladu sa Ugovorom iz člana 76a ovog zakona, a prelaze iznos od 10%, uplaćuju se na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta jedinice lokalne			
--	--	--	--	--

	samouprave. Ukoliko sredstva iz stava 3 ovog člana, tri godine prelaze iznos od 10%, Vlada i nacionalni javni emiter odnosno jedinica lokalne samouprave i lokalni javni emiter će revidirati metodologiju obračuna sredstava za usluge koje su predmet Ugovora.”			
6.7. Proširivanje javnih radiodifuznih usluga 81. U tom smislu, Komisija smatra da bi javni emiteri trebalo da budu u mogućnosti da, za dobrobit društvene zajednice, iskoriste prilike koje su se pojavile digitalizacijom i proširenjem platformi za distribuciju sadržaja na tehnološki neutralnoj osnovi. Kako bi se garantovala osnovna uloga javnih emitera u novom digitalnom okruženju, javni emiteri mogu da koriste državnu pomoć kako bi pružili audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti kao i grupama sa posebnim interesima, pod uslovom da zadovoljavaju iste demokratske, socijalne i kulturne potrebe tog društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za	Uvođenje novih usluga Član 76c Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge. Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena.	Potpuno usklađeno		

ispunjavanje funkcije javne usluge. 82. Uporedo sa brzm evolucijom tržišta radiodifuzije, poslovni modeli emitera takođe doživljavaju promjene. U ispunjavanju svoje funkcije javne usluge emiteri se sve češće okreću novim izvorima finansiranja, kao što su internet oglašavanje ili pružanje usluga uz plaćanje (takozvane plaćene usluge, kao što su plaćanje pristupa arhivi, specijalizovani TV programi uz plaćanje, pristup mobilnim uslugama uz plaćanje paušala, odloženi pristup TV programima uz naknadu, plaćeno učitavanje sadržaja sa interneta, itd.). Element naknade kod plaćenih usluga može na primjer da bude vezan za plaćanje naknada za mrežnu distribuciju ili plaćanje autorskih prava (na primjer, ako se usluge na mobilnim platformama pružaju uz plaćanje naknade za mobilnu distribuciju). 83. Iako su javne radiodifuzne usluge tradicionalno bile besplatne, Komisija smatra da element direktne naknade za te usluge, iako bi imao uticaj na dostupnost gledaocima - ne znači nužno da te usluge ne pripadaju funkciji javne	Predlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržištu . O uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga odlučuje Savjet javnog emitera koji je dužan da utvrdi izvore finansiranja značajno nove usluge, odnosno predloži osnivaču izmjenu postojećeg Ugovora, po procedurama predviđenim za njegovo zaključivanje. Savjet javnog emitera dužan je da prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javni test vrijednosti, odnosno napravi analizu ispunjenosti kriterijuma: uticaj nove audiovizuelne usluge na tržište; finansijski aspekt uvođenja nove audiovizuelne usluge; u kojoj mjeri nova usluga utiče na javnog emitera i trajanje nove usluge. Savjet javnog emitera			
--	--	--	--	--

usluge, pod uslovom da element plaćanja ne dovodi u pitanje prepoznatljivo obilježje javne usluge u smislu ispunjavanja socijalnih, demokratskih i kulturnih potreba građana, koje javne usluge razlikuje od samih komercijalnih djelatnosti. Element naknade je jedan od aspekata koje je potrebno uzeti u obzir prilikom odluke o uključivanju takvih usluga u funkciju javne usluge, budući da to može narušiti univerzalnost i cjelokupno oblikovanje pružene usluge, kao i uticaj na tržište. Pod uslovom da predmetna usluga sa elementom plaćanja ispunjava određene socijalne, demokratske i kulturne potrebe društva bez pojave neproporcionalnih uticaja na konkurenciju i prekograničnu trgovinu, države članice mogu javnim emiterima da povjere takvu uslugu kao dio njihove funkcije javne usluge. 84. Kao što je gore navedeno, državna pomoć javnim emiterima može da se koristi za distribuciju audiovizuelnih usluga na svim platformama, pod uslovom da su zadovoljeni bitni zahtjevi	dužan je da o uvođenju značajno novih audiovizuelnih usluga sprovede javnu raspravu u trajanju od 45 dana u cilju prikupljanja svih relevantnih podataka potrebnih za donošenje odluke o uvođenju novih usluga. Savjet javnog emitera dužan je da, prije uvođenja značajno novih audiovizuelnih usluga, pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija.			
--	---	--	--	--

Amsterdamskog protokola. Države članice će u tu svrhu, kroz prethodni postupak ocjenjivanja zasnovan na otvorenim javnim konsultacijama, razmotriti da li nove audiovizuelne usluge, koje predviđaju javni emiteri, zadovoljavaju zahtjeve Amsterdamskog protokola, odnosno da li služe demokratskim, socijalnim i kulturnim potrebama društva, uzimajući pravilno u obzir njihove moguće uticaje na tržišne uslove i konkurenciju. 85. Države članice treba da odluče, uzevši u obzir obilježja i evoluciju tržišta radiodifuzije, kao i niz usluga koje javni emiter već nudi, šta će proglasiti „značajnom novom uslugom“. Označavanje djelatnosti „novom“ može između ostalog da zavisi od njenog sadržaja, kao i od načina njene upotrebe. „Značaj“ usluge može na primjer uzeti u obzir finansijska sredstva potrebna za njen razvoj i očekivani uticaj na potražnju. Značajne izmjene postojećih usluga potrebno je ocjenjivati na isti način kao i značajne nove usluge. 86. Države članice su nadležne za izbor najprikladnijeg				
---	--	--	--	--

mehanizma kako bi se osigurala skladnost audiovizuelnih usluga sa bitnim uslovima Amsterdamskog protokola, uzimajući u obzir specifičnosti svojih nacionalnih radiodifuznih sistema i potrebu očuvanja uredničke nezavisnosti javnih emitera.				
87. Sa ciljem transparentnosti i prikupljanja svih relevantnih podataka potrebnih za donošenje uravnotežene odluke, zainteresovane strane treba da imaju priliku da izlože svoje stavove o predviđenoj značajnoj novoj usluzi u kontekstu otvorenih konsultacija. Ishod konsultacija će se javno objaviti, kao i njegova ocjena i osnove za donošenje odluke.				
88. Kako bi osigurale da javno finansiranje značajnih novih audiovizuelnih usluga ne narušava trgovinu i konkurenciju u mjeri suprotnoj zajedničkom interesu, države članice na osnovu ishoda otvorenih konsultacija ocjenjuju sveukupni uticaj nove usluge na tržište upoređivanjem situacije sa planiranom novom uslugom i situacije bez planirane nove usluge. U ocjenjivanju uticaja na tržište, relevantni aspekti uključuju, na				

primjer, postojanje sličnih ili zamjenjivih ponuda, uredničku konkurenciju, tržišnu strukturu, tržišni položaj javnog emitera, nivo konkurencije i mogući uticaj na privatne inicijative. Taj uticaj treba da bude uravnotežen sa vrijednošću predmetnih usluga za društvo. U slučaju pretežno negativnih uticaja na tržište, državno finansiranje audiovizuelnih usluga bilo bi proporcionalno jedino ako se može opravdati dodatnom vrijednošću kod ispunjavanja socijalnih, demokratskih i kulturnih potreba društva, takođe uzimajući u obzir cjelokupnu postojeću ponudu javnih usluga. 89. Takva ocjena može da bude objektivna jedino ako je sprovede tijelo koje je u stvarnosti nezavisno od uprave javnog emitera, uključujući i nezavisnost pri imenovanjima i smjenama njenih članova, a koje ima dovoljne kapacitete i sredstva da izvršava svoje dužnosti. Države članice imaju mogućnost da donesu postupak koji je proporcionalan veličini tržišta i tržišnom položaju javnog emitera.				
--	--	--	--	--

90. Gore navedena razmatranja ne spriječavaju javne emitere da testiraju inovativne nove usluge (na primjer u obliku pilot projekata) u ograničenom obimu (na primjer što se tiče trajanja projekta ili obuhvaćene publike) i u svrhu prikupljanja podataka o održivosti i dodatnoj vrijednosti predviđene usluge, sve dok takva test faza projekta nije u stvari uvod u potpuno spremnu značajnu novu audiovizuelnu uslugu. Komisija smatra da gore navedena ocjena na nacionalnom nivou doprinosi osiguravanju usklađenosti sa pravilima EZ o državnoj pomoći. Ovo ne dovodi u pitanje nadležnost Komisije za provjeravanje poštovanja odredbi Ugovora od strane država članica, niti njeno pravo da djeluje kad god je to potrebno, na osnovu pritužbi ili po sopstvenom nahođenju.				
6.8. Proporcionalnost i ponašanje na tržištu 92. U skladu sa Amsterdamskim protokolom, javni emiteri ne smiju da obavljaju djelatnosti koje bi dovele do neproporcionalnih narušavanja konkurencije koja nijesu potrebna za ispunjavanje obaveze pružanja javnih usluga. Na primjer, nabavka sadržaja više vrijednosti kao dio sveukupne funkcije javnih usluga javnih emitera uopšteno se smatra legitimom. Međutim,	Član 12 Poslije člana 76 dodaje se pet novih članova koji glase: „Ugovor o pružanju javnih usluga Član 76a Iznos sredstava za pružanje javnih usluga utvrđen Ugovorom, ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge direktne ili indirektne	Potpuno usklađeno		

neproporcionalna narušavanja tržišta pojavila bi se u slučaju da javni emiteri ne iskoriste ekskluzivna prava na sadržaj više vrijednosti a da pri tom ne izdaju podlicence drugim preduzećima na transparentan i pravovremen način. Stoga, Komisija poziva države članice da osiguraju da javni emiteri poštuju princip proporcionalnosti i u vezi sa nabavkom prava na sadržaj više vrijednosti, kao i da donesu pravila za izdavanje podlicenci za neiskorišćena ekskluzivna prava na sadržaj više vrijednosti od strane javnih emitera

93. Prilikom obavljanja komercijalnih aktivnosti, javni emiteri obavezni su da poštuju tržišne principe i, kada djeluju kroz zavisna društva, odnosi sa tim društvima treba da budu u skladu sa principom nepristrasne transakcije. Države članice osiguravaju da javni emiteri poštuju princip nepristrasne transakcije, obavljaju svoje komercijalne djelatnosti u skladu sa principom investitora u tržišnoj ekonomiji, kao i da na osnovu svog javnog finansiranja ne djeluju netržišno protiv svojih konkurenata.

94. Primjer protivtržišnog djelovanja može da bude i nelojalno snižavanje cijena. Javni emiter mogao bi da dođe u iskušenje da snizi cijene oglašavanja ili drugih djelatnosti nejavnih usluga (kao što su komercijalne

prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga. Pri utvrđivanju neto troškova pružanja javnih usluga uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge.

Predlog ugovora, nacionalni javni emiter je dužan da dostavi Vladi, odnosno lokalni javni emiter jedinici lokalne samouprave, najkasnije šest mjeseci prije isteka važećeg Ugovora.

Javni emiter je dužan da, na osnovu Ugovora, izradi i donese svake godine, a najkasnije do 31. decembra tekuće za sljedeću godinu, program rada i finansijski plan, kojima će se utvrditi aktivnosti i programske obaveze, kao i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju.

Ukoliko se Ugovor mijenja zbog programskih obaveza javnih emitera, potrebno je sprovesti postupak u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Javni emiter je dužan da ugovor o pružanju javnih usluga i njegovu izmjenu dostavi nezavisnom regulatornom organu za oblast elektronskih medija, najkasnije 15 dana od dana njegovog zaključenja.

usluge uz plaćanje) ispod nivoa koji bi se razumno mogao smatrati tržišnim, kako bi se smanjili prihodi konkurenata, u onoj mjeri u kojoj su proizašli niži prihodi pokriveni javnom naknadom. Takvo ponašanje se ne može smatrati svojstvenim funkciji javne usluge emitera, a u svakom slučaju ono bi „uticalo na trgovinske uslove i konkurenciju u Zajednici u mjeri koja bi bila suprotna javnom interesu“ i tako narušilo Amsterdamski protokol.

95. U svjetlu razlika između situacija na tržištu, poštovanje tržišnih principa od strane javnih emitera, a posebno pitanja da li javni emiteri nepošteno snižavaju cijene u svojim komercijalnim ponudama ili poštuju princip proporcionalnosti u vezi sa nabavkom prava za sadržaje više vrijednosti, ocjenjuju se od slučaja do slučaja uzimajući u obzir specifičnosti predmetnog tržišta i usluge.

96. Komisija smatra da je na prvom mjestu zadatak nacionalnih organa da osiguraju da javni emiteri poštuju tržišne principe. U tu svrhu države članice moraju da imaju uspostavljane adekvatne mehanizme koji omogućavaju efikasnu ocjenu svih mogućih pritužbi na nacionalnom nivou. 97. Izuzetno od prethodnog stava, kad god je to potrebno, Komisija može postupati na osnovu članova 81., 82., 86. i 87. Ugovora o EZ.

Sadržaj Ugovora Član 76b

Ugovor sadrži javne usluge koje je javni emiter dužan da pruža u ugovorenom vremenskom periodu, njihovu vrstu, svrhu, programsku osnovu i broj televizijskih i radijskih programa, internet stranica i portala i uslove za pružanje drugih javnih usluga uzimajući u obzir potrebe javnosti i tehnološki razvoj elektronskih medija.

Ugovorom se utvrđuje finansiranje javnih usluga javnog emitera po godinama i izvorima, sa prikazom troškova po godinama i vrstama, kao i ovlašćenja i obaveze organa javnog emitera u odnosu na upravljanje ukupnim sredstvima predviđenim za sprovođenje Ugovora i izvještavanje o njegovom sprovođenju.

Odredbe Ugovora kojima se utvrđuje finansiranje u smislu stava 2 ovog člana moraju da budu u skladu sa pravilima o državnoj pomoći za javne radio-difuzne usluge.

Uvođenje novih usluga

Član 76c

Javni emiter može da uvodi značajno nove audiovizuelne usluge na novim platformama za distribuciju, koje su namijenjene široj javnosti, pod uslovom da iste zadovoljavaju demokratske, socijalne i kulturne potrebe društva i ne dovode do neproporcionalnih posljedica na tržištu koje nijesu nužne za ispunjavanje funkcije javne usluge.

Značajno novom audiovizuelnom uslugom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se usluga koja se prvi put pruža i bitno se razlikuje od usluga koje pruža, kao i usluga koja je u velikoj mjeri izmijenjena u pogledu njenog sadržaja, tehničke pripremljenosti, pristupa i ciljne grupe kojoj je namijenjena.

Predlog za uvođenje značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga mora da sadrži tačan opis usluga i opravdanost njihovog uvođenja, ciljnu grupu na koju se usluge odnose, troškove vršenja usluga i ocjenu mogućih uticaja na konkurentnost na tržištu . O uvođenju

značajno nove
audiovizuelne usluge ili
više takvih usluga
odlučuje Savjet javnog
emitera koji je dužan da
utvrdi izvore
finansiranja značajno
nove usluge, odnosno
predloži osnivaču
izmjenu postojećeg
Ugovora, po
procedurama
predviđenim za njegovo
zaključivanje.

Savjet javnog emitera
dužan je da prije
uvođenja značajno
novih audiovizuelnih
usluga sprovede javni
test vrijednosti,
odnosno napravi analizu
ispunjenosti kriterijuma:
uticaj nove
audiovizuelne usluge na
tržište; finansijski aspekt
uvođenja nove
audiovizuelne usluge; u
kojoj mjeri nova usluga
utiče na javnog emitera
i trajanje nove usluge.

Savjet javnog emitera
dužan je da o uvođenju
značajno novih
audiovizuelnih usluga
sprovede javnu raspravu
u trajanju od 45 dana u
cilju prikupljanja svih
relevantnih podataka
potrebnih za donošenje
odluke o uvođenju
novih usluga.

Savjet javnog emitera
dužan je da, prije
uvođenja značajno

novih audiovizuelnih usluga, pribavi mišljenje nezavisnog regulatora za oblast elektronskih medija o uticaju značajno novih usluga na tržište elektronskih medija.

Odvojeno računovodstvo

Član 76č

Javni emiter je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audio ili audiovizuelnih usluga.

Unakrsno subvencioniranje

Član 76ć

Javni emiter ne smije da koristi sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, za finansiranje komercijalnih audiovizuelnih usluga (unakrsno subvencioniranje).

Ukoliko javni emiter postupi suprotno stavu 1 ovog člana, Savjet javnog emitera će naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga, u skladu sa ovim

zakonom. Povraćaj nezakonito utrošenih sredstava nacionalnog javnog emitera obavlja se uplatom na račun budžeta Crne Gore, a povraćaj nezakonito utrošenih sredstava lokalnog javnog emitera na račun budžeta jedinice lokalne samouprave.

Sredstva koja se ne utroše za djelatnost pružanja javnih usluga, u skladu sa Ugovorom iz člana 76a ovog zakona, a prelaze iznos od 10%, uplaćuju se na račun budžeta Crne Gore odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave.

Ukoliko sredstva iz stava 3 ovog člana, tri godine prelaze iznos od 10%, Vlada i nacionalni javni emiter odnosno jedinica lokalne samouprave i lokalni javni emiter će revidirati metodologiju obračuna sredstava za usluge koje su predmet Ugovora.”

7. VREMENSKA PRIMJENA	Nema odgovarajuće odredbe	neprenosivo		
-----------------------	---------------------------	-------------	--	--